

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

A választói jog és a pártok.

Írta: Dr. Kmety Károly
egyetemi tanár, orsz. képviselő.

„Régi adósság” czim alatt érlelyes és igaz vezérczikket olvastam az „Egyetértés” tegnapi számában. E cikk egyenesen feleletre vonja azokat a függetlenségi párti képviselőket, kik a márczius 19-ére összehívott választójogi értekezletet szervezni segítették, illetve annak meghívóját aláírásukkal is elátták.

A látszat és a jelek valóban arra mutatnak, hogy az a tervezett értekezlet demonstráció és állásfoglalás lesz az általános, egyenlő és közvetlen választójog ellen, hogy az Tisza István gróf téves álláspontjának megerősítésére szolgál, ki tudvalevőleg szinte halálosan ellenzi az igazán általános választójog valószínűsítését, akkor ez a nyilvános felelősségre vonás egészen jogosult, sőt erkölcsileg szükséges is.

Azt kérde a cikk írója, „mit keresnek a függetlenségi képviselők azon a gyűlésen?” Tökéletesen igaz. A függetlenségi pártnak mindkét csoportja tudunkkal egyképp állja és követeli, régi programjához híven, a hamisítatlan, általános szavazati jogot. Követeli pedig azon az alapon, hogy az általános választójog által bekövetkezik a nemzetélet, főképp a magyar parlament erejének oly hatványozása, melylyel a magyar állami önállóság teljességét, szóval az egész függetlenségi programot kiküzdhetjük.

Elviekben egységes a függetlenségi párt, sőt ma már a taktikában is egyöntetű, csupán az választja el a két csoportot, hogy egyik még Kossuthot, a másik Justhot tiszteli vezéréül; a választójog körül eltérés nem tűrhető, mert a program sarkalatos pontja kötelező mindkét csoportra. Ezt éreznie kell minden függetlenségi képviselőnek, akár vették fel formailag is a pártkérdés, akár nem.

A Justh-párton ezt a felfogást a pártelnök többszörös nyilatkozatban ki is jelentette, de úgy vélem, a másik csoportban is ezt magától értetődőnek tartják.

Nem akarok a Kossuth-párt beléletebe bele szólni, de biztos tudomásom van róla, hogy a párttagok túlnyomó része minden fentartás nélkül híve az általános és egyenlő választójognak. Ha ezek részéről nyilvános állásfoglalás nem történik a márczius 19-iki gyűlésen való részvétel ellen, ennek egyedüli magyarázata azon hitben kereshető, hogy ezen a választó-gyűlésen a párttagok a függetlenségi program értelmében az általános, egyenlő és közvetlen választójognak fognak propagandát csinálni. E hit, sajnos, nyilvánvalóan tévedésből származik.

Fel nem tétélezhetem, hogy számosan kerüljenek a függetlenségi pártok olyanok, kik könnyedén felülnek annak a hangosan hirdett nagy hazugságnak, hogy „nemzeti létünk” veszedelme lesz a politikai jogok általános-sága és egyenlősége, holott objektivitás

és tágabb látókör mellett, a kérdés komoly vizsgálata az ellenkezőről győz meg minden elfogulatlan elmét.

Tény azonban és erre a közfigyelmet nem lehet éppen ma elég nyomatékosan felhívni, hogy a cenzusos választójog hívei, a Tisza István felfogásának követői valóságos presszióval és terrorral kezdenek dolgozni az általános választójog ellen. A „hazafiság érzületét” hívják fel a maguk nemzetileg káros álláspontja mellett. A maguk vak-ságát az általános választójog híveire tukmálják s nem átallják a magyar hegemonia ellenségei közé sorozni az általános szavazati jog barátait, holott e hegemoniát semmi jobban meg nem erősíti, a nemzet lakosságát állami érzésben és hűségben jobban össze nem forrasztja, mint épp az általános választójog.

Mi nem vonjuk kétségbe az általános választói jog ellenségeinek hazafiságát, csupán tiszta látásukat és a hatások megítélésében való nagyobb bölcsességüket nem ismerhetjük el.

Azok előrelátása előttünk több sulylyal bír, kik a függetlenségi párt sarkalatos tételévé tették az általános, egyenlő és közvetlen választójogot. Avagy tán ezek hazafisága nem volt olyan elsőrendű, mint a Tisza István táboráé?

És még egyet. A politikai élet erkölcsi megtisztulása egyik sürgős nagy létérdeke a magyar nemzetnek. Hogy a ma kizárólag domináló néprétegek választottai és vezetői mily mélyen száll-

Renée elment.

Írta: Haraszthyiné Szederkényi Anna.

Ugynevezett „Schöngest” volt. Leszár-mazottja, büszkesége a kereskedőfamiliák, amelynek cégérlábján ott kevélykedett: alapított 1836-ban. Mikor a felsőt is elvégezte, hazahozták a vidéki városba. Az intézetben kifejezett, megkarcsusodott, megerősödött. Orvója a sok szobalevegőtől fehér volt, mint a tej.

— Wie eine Graefin, — mondta a mamája, a széles pulthoz hozzáhízott Baumgartenné.

— Szép teste van, — mondták az utczán a fiatal emberek és megfordultak utána.

Renée minderről nem vett tudomást. Akkortájt buzdult neki egyik újságíró a szocialistáskodásnak, szabad tanításnak, mi egymásnak.

Ott ült minden előadáson és megrendelte a „Huszdik századot”. Forelt is elolvasta, persze és megvette a Magyar Könyvtárban Vedeckit, Ibsent, Andrejevét, Tolstojt és a többieket összevisszt. Mindez rendszertelenül zajlott, háborgott a lelkében, amely sehogyszem tudott beleszokni a nyugalmas, kereskedőtthon medrébe.

Néha meglepte apját ebédközben holni

ujkori eszméknek a fejtegetésével. Az öreg körülbelül olyasmiket gondolt, hogy a lánya utóljára is belebolondul valamelyik szocialista firkászba, éhenkórászba. Jó lesz körülnézni. Hat hét múlva ebédre volt hivatalos Renée-knél a haját már kicsit kihullajtott dr. Weisz.

Dr. Weisz, akinek addig az egész élete az orvosságszagu receptek és a hipocondria tanulmánya közt eszlott meg. Nem valami tulságosan értett az irodalmi izü társalgáshoz. Azt sem mondhatnám, hogy a főtebb említett társadalomtudományhoz, mi egymáshoz valami nagyon konyított volna. Az ujkori eszméket hagyta elzogni maga mellett és a kiabálókrol, apostolokrol böles józansággal azt szokta mondani, hogy sohasem tudják, arra esküsznek-e este, amilhez fölkel-tükben imádkoztak. Hagyni kell. Utóljára is kitombolja magát a tavaszi láz és folvdogál majd esőadesen tovább az élet a harsogó, zúgó, rémitgető zajlás után.

Ezt a hüvös, nyugalmas, szintén kizaj-lott, kicsit megtokásodott embert akárhogy is próbálta beleilleszteni a gondolatkörébe Renée, sehogyszem ment neki. Egész meny-asszony-sága esőades lázadozás volt, amelyet azonban lefojtott a szülői akarat. Rabszol-gaságot, szexuális élet hegelemibb követel-ményeit emlegette. Anya tágranyított szem-ekkel menekült az előtte teljesen érthetle-n len lánybeszédék elől. Amint látható tehát

nem nagy rajongással, nem is tulságosan ki-szinezve eserélte föl az illatos mirtuszt a szürke utiruhával.

II.

Magányos délutánokon göcsös sirás verte föl szobája esendjét. Olyankor magára dobta kabátját és elrohant haza. Az anyjához, hogy most elmond neki mindent. Számon kéri tőle a boldogságát, a nyugalmát, könyör-telen igazságokat fog neki mondani. Mikor aztán kicsit nehéz lélekzésü mamája előtte volt és hallotta, amint a szolgálóleánytól kérdezi, hol a dektorné nagysága? nem tudott egy szót sem szólni. Szökött, menekült a két nagy zsebes kötényt mellől. Egyik szobából a másikba ment és hol a pamlagon, hol a hintaszékben olvasta Nórát. Az aranyhaju, meghasonlott lelkü asszonyt kezdte nagyon megszeretni.

— Üres, ezáltal az életed — szokta neki mondani az ura — mert nincs gyer-meked.

Renée nem hallgatott rá. Anyjára meg volt már neki erről az emberről a véleménye, hogy nem is tartotta érdemes-nek csak egyszer utána gondolni beszédjének. Így kezdett életének tragédiája csirázni. Mind jobban begubózta magát az ő bus gon-dolataiba. Amit eleinte tetszelgésből csinált, mondta egyszer-kétszer nevető tréfával. „Azt szeretné, hogy mindig otthon stoppoljak” —

tak alá a politikai erkölcsök laza felfogásában, ahhoz hű tükröt éppen a mai helyzet — a mai tülekedés — szolgáltat. A hatalom jótéteményeiben való részesedés a legfőbb vezérelvű lön; az elvhűség maholnap kicsinylés és guny tárgyává lesz. Ekkora romlottság orvoslását a nemzet egészének a politikai élet porondjára hívásától remélhetjük csupán és attól várhatjuk azt is, hogy ezt a hatalmat nagyobb tárgyilagosságra és igazságosságra kényszerítse az állam jótéteményei osztogatásában.

Mindenki, aki a nemzet erkölcsi és politikai megújulásának és gyarapodásának híve, az általános választójog zászlója alatt találja meg helyét.

A vajudó kormánypart.

— A Balkán-szerződésék. —

Budapest, február 24.

A kormánypartban tovább tart a bomlási procezzus. A kormányválság fenyegető rémét, úgy látszik, sikerült megakadályozni. *Khuen* megígérte *Lukács*nak, hogy ezentúl az ő híveit is tekintetbe fogja venni a főispáni kinevezéseknél. Ezzel azonban viszont *Tisza* Istvánt idegenítette el magától, aki erősen duzzog és passzivitásba akar menni. A kormányt most a balkáni szerződések dolga is foglalkoztatja; az osztrák kormány mindenképpen keresztül akarja vinni, hogy a román és a szerb kereskedelmi viszonyt Magyarország alkotmányos hozzájárulása nélkül is rendezzék. Ebben a dologba hétfőn közös miniszteri értekezlet lesz Bécsben, a külügyminiszter és a két miniszterelnök részvételével. Erre az értekezletre *Khuen* vasárnap utazik Bécsbe.

Mai híreink a következők:

Khuen és Tisza tanácskozása.

Gróf *Tisza* István ma délelőtt felkereste a miniszterelnöki palotában gróf *Khuen-Héderváry* Károlyt és vele hosszabb ideig tanácskozott.

Ezt a tanácskozást megelőzőleg *Khuen* hosszasan kapacitálta *Lukács* Lászlót, hogy a kormányban az új párt megalakulását

mondta egyszer, kétszer nevető tréfával. „Azt szeretném, hogy mindig otthon stoppoljak” mondta később halovány arcú keserűséggel és lelkét megülte Nóra asszonynak ibseni rémekkel teli lelki homálya.

Meglepetésszerűen csapott le a doktori házra a vihar. Operációról jött meg *Weisz*. A fáradtság lágy hangulatot váltott ki belőle. A megfeszített agymunka után értelmekben kívánt megpihenni. A párologó, ömlő piros vér fehér esőkökat, öleléseket kívánta tenni vele. Sarkantyuzta hazafelé a vágya és mecsolyogva nyitott be a felesége szobájába. Itt pedig várt rá a vaskos kötetektől besavanyított, megnyult képű, unalmasságig hazug világfájdalom. A selyem pongyolájú, divatos frizurájú, medvebőrön hempergő meg nem értés. A lány, asszonyi karok után epekedő esőkvágy vak dühbe fordult. *Weisz* doktorból egyszerre tombolt kifelé hosszú hónapoknak elfojtott haragja. Az igazságtalanság, amelylyel ez az asszony elbánt vele, most egyszerre követelt leszármolást. Durva, paraszti szavak kísérték a kemény ütést, amely lezuhant a reszketeg vállakra. René sikoltva menekült szobájába. Mialatt utiruhát rángatott magára, nagy körvonalakban rajzolódott ki előtte mártíromsága. Könyei belefutadtak a maga megcsodálásába. Ah, ő boldogtalan áldozata a férfi-brutalitásnak. Ujra és újra belezúgtak fülébe a szidások, káromkodások és kergettek a puha fészékből. El, el innen. De hová? Talán anyjához? A sok könyököt kikopta-

követő első héten ne idézzen föl szakadást. Ennek ellenében kilátásba helyezte azt, hogy az ezután következő főispáni kinevezéseknél a *Lukács* László híveit is tekintetbe fogja venni. Ez a magyarázata annak, hogy bár a kormány a legutolsó főispáni kinevezések alkalmával kilátásba helyezte, hogy az újabb kinevezéseket már ezen a héten publikálni fogja, szünetelés állt be a főispáni kinevezésekben, mert a már megállapított névsorban lényeges változtatások lesznek.

*Tisza*hoz *Khuen* azért ment, hogy ehhez a jóváhagyását megnyerje a beleegyezését kérje ahoz, hogy a pártprogramba, melynek megalkotására holnap ül össze a szervező bizottság, fölvegyék az általános választói jogot. Nem határozotlan, csak általánosságban, utalva arra, hogy előbb az új népszámlálás adatainak kell ismeretessé válniok. *Tisza* azonban chezem adta beleegyezését a passzivitásba készülő volt. Hír szerint mandátumot sem akar vállalni. Ezzel a bomlás procezzusa tovább fejlődik az új pártban, még mielőtt az tulajdonképpen megalakulhatott volna.

Minisztertanács.

Holnap délelőtt tíz órakor a miniszterelnökség palotájában gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök elnöklésével minisztertanács lesz.

A miniszteri tanácskozás egyrészt kormányzati folyó ügyeket fog tárgyalni, másrészt kinevezés dolgában fog határozni.

Khuen a királynál.

Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök vasárnap Bécsbe utazik, hogy résztvegyen a hétfőn délelőtt tíz órakor tartandó közös miniszteri konferencián. A miniszterelnök bécsi tartózkodása egy napra van tervben. A kabinet ama tagjai, akik a közös miniszteri értekezleten résztvesznek, szintén vasárnap utaznak Bécsbe. Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök bécsi időzése alkalmával külön kihallgatáson jelenik meg a királynál, hogy a legutóbbi kihallgatása óta történetekről jelentést tegyen s egyszersmind előterjesztésekkel járuljon a király elé.

A balkáni kereskedelmi szerződések.

Roessler Móríc lovag, a külügyminisztérium osztályfőnöke, tegnap este Budapestre érkezett s ma délelőtt tanácskozást folytatott gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnökkel, *Hieronymi* Károly kereskedelmi miniszterrel és gróf *Serényi* Béla földművelésügyi miniszterrel. *Roessler* lovag osztályfőnök dél-

tott pult mellé, végighallgatni a kereskedő erkölcsök észretérítő, botrányoktól féltő zuhanyait. Letörölgetni a hiúság haldokló álmának pergő könyeit. Nem, ezt sohasem. Ki az életbe. Az eszméktől forrongó, örvényes, hullámzó életbe és beállni az ideálokért lelkesülő, prófétáskodók közzé. Ott az ő helye.

Lenni, a rosszul megvilágított utcán magas, széles vállú férfi állta el útját. Arcába nevetett és feléje nyult. Ingerülten, méltatlankodva kergette magát. Oh, oh, az eszmények, az ideálok és egy férfi, aki utjába áll, amint az első lépéseket teszi az otthonból kifelé.

Idegesen, dühösen ment tovább. Lélegzete elállt, mikorra a meleg levegőjű, rossz szagú állomásra ért. Undorodva takarta el száját illatos csipkekendőjével. Még sohasem látta ő, milyen piszkos, milyen szemetes ez a pályaudvar. Aztán milyen szánalmasak, sápadtak, unottak az emberek...

A vasúti bejött és nevetet kiabált. René megához tért, Hova is menjen? Merre induljon?

— Merre indul ez a vonat? Jól van és a fővárosba váltott jegyet...

Ment ő is a tömeg után. Zavaros agyában derengett a gondolat, hogy lakást kell keresnie. Fáradt volt, aludni szeretett volna. Összekuporodni hófehér ágyban, betakarózni fülét, nem gondolni semmire. Megint csak körülnézett. Az óriási nagy, idegen bérházak

után fölkereste *Lukács* László pénzügyminisztert és vele is tanácskozott. Az osztályfőnök budapesti tanácskozásai a Balkán-államokkal kötendő kereskedelmi szerződésekre vonatkoznak s elsősorban is a hétfői közös miniszteri értekezletet készítik elő. *Roessler* lovag ma este visszautazott Bécsbe.

A „*N. Fr. Pr.*” ma a következőket írja: Hétfőn délelőtt gróf *Aehrenthal* Alajos külügyminiszter, az osztrák miniszterelnök és a magyar miniszterelnök között kereskedelmi politikai kérdésekben konferencia lesz. A kezdés, úgy látszik, a külügyminisztériumtól ered, amelynek az az óhajta, hogy kereskedelmi szerződések kötésével jó politikai viszonyt hozzon létre egyes államokkal. Magyarországon jelenleg tisztázatlan lévén a parlamenti szituáció, a kereskedelmi politikai akció folytatása attól függ, hogy vajjon a magyar minisztérium a választások befejezése előtt már hajlandó-e kereskedelmi politikai intézkedéseket tenni és ha igen, milyen mértékben. Minden körülmények között a hétfői konferencián meg fognak állapítani egy kereskedelmi politikai programot a legközelebbi jövő számára. Gyakorlatilag az első kérdés, amely a jövő héten szóba kerül, az, hogy a román kereskedelmi szerződés életbe léphet-e és hogy a Szerbiával való kereskedelmi szerződési tárgyalások megkezdhetők-e.

Illetékes helyről eredő értesülés szerint a hétfői közös miniszteri értekezleten a Balkán államokkal kötendő kereskedelmi szerződésekre vonatkozólag informatív jellegű eszmecserét fognak folytatni s ez alkalommal semmiféle határozathozatal nincs tervbevéve.

A törvényhatóságok Khuenék ellen.

Abauj-Torna vármegye törvényhatósága ma délelőtt tíz órakor közgyűlést tartott *Kassán*, *Puky* Endre alispán elnöklésével. A közgyűlés napirendjén *Szalay* László volt főispán bucsuja és az új kormány bemutatkozó leirata volt. A közgyűlés iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozott, a bizottsági tagok csaknem teljes számban megjelentek, a nagy közgyűlési terem s a karzat szűfőlásig megtelt érdeklődő közönséggel. A közgyűlés mindenekelőtt mély sajnálattal vette tudomásul *Szalay* László főispán lemondását. Elhatározta, hogy arcképét a közgyűlési terem számára megfesteti. Majd küldöttség ment a lemondott főispánért, akit, mikor megjelent a teremben, zajosan megéljenztek. *Puky* alispán biztosította ezután *Szalay* a város közönségének ragaszkodásáról. Gróf *Apponyi* Albert és *Darányi* Ignác volt miniszterektől köszönő iratban bucsuzik a

közt, a sebbel-lobbal járó emberek közt ráfeküdt a kietlen magányosság érzése. Nyom nélkül tünt el lelkéből az iménti jó érzés.

Most már úgy találta, hogy mindenki ellensége, aki körülveszi. Az a sok száz meg száz, aki mellette ridegen elrohan, mind kegyetlen, gonosz. Milyen borzasztó. Ennyi ezer meg ezer közt. Nincs egy, aki megérezné, hogy ő kétségbeesetten, reménytelen bandukol itt. Nincs egy is, aki azt mondaná:

— Fáradt vagy, kimerült vagy. Jöjj, én elvezetlek, pihenni fogsz.

Nincs senki. Az élet igazán borzalmas és az egyedüllét nehéz. De vajjon nem ő akarta-e így? Vajjon nem ő hagyta-e el önkény, szabad elhatározásából az otthonát. És lám, már az első lépésnél összerogy tehetetlenül. Nem, nem szabad. Előre!

Rákényszerítette magát, hogy tovább menjen. Figyelmesen nézte a kapukat. Lakást keresett. Mindjárt az első czédelánál megállt. Fölmászott az emeleten. Megnézte a szobát. Undorodva sietett ki. Nem, ez a rideg, ásitó, kopott ketrecz nem lehet az otthona. Keresett tovább.

A másodikat, a harmadikat, az ötödiket is otthagya. A tizedikben leült. Nem sokat alkudozott, körül sem igen nézett. Fizetett egy hónapra.

Kiküldte az asszonyt. Le sem tette a kálapját. Fásultan, közömbösen nézte a fakó ágyterítőt. A kis tarka pamlagvankost kezébe vette. Össze volt gubanczosodva benne

törvényhatóság. Néma csönd üte meg egy pillanatra a közgyűlési termet. Most következett az új kormány bemutatkozó leiratának fölolvása. Ami Khuen nevének említésére elemi erővel tört ki a visszafojtott fölháborodás:

— Le a granicsárral! Bécsi szolgák! — s ezekhez hasonló kiáltások röpködtek a levegőben.

A leirat fölolvása után az állandó választmány nevében a következő határozati javaslatot terjesztették elő:

Mint hogy a kormány immár nyilvánosságra jutott programja szerint azzal a nyilvánvaló céllal vállalta el a kormányzatot, hogy a nemzetet még a tételes közjog keretében is kényszerítően megillető jogai valóságos megszerzésére irányuló törekvéseiben is visszaszorítsa és a nemzet életműködését a nemzeti lét fokozatos kiépítése helyett a lemondás végzetes útjára terelje, a vármegye közönsége a kormány iránt *bizalmatlansággal* viseltetik.

A határozati javaslatot a közgyűlés nagy lelkesedéssel *egyhangulag* emelte határozattá. A határozat kihirdetése után frenetikus éljenzés és taps tombolt végig a termen. A közgyűlés ebben a lelkes hangulatban ért véget.

Keoskemét város törvényhatósági bizottsága ma tartott közgyűlésén foglalkozott az új kormány bemutatkozó leiratával. A közgyűlés *egyhangulag* kimondotta, hogy tudomásul veszi a kinevezést, de a *kormány nem támogatja*. Együttel 25 tagu alkotmányvédő bizottságot választottak.

Maros-Torda vármegye törvényhatósági bizottsága *Köllő* Ignác alispán elnöklésével ma délelőtt tartotta rendes első tavaszi közgyűlését, amelyen a bizottsági tagok teljes számban jelentek meg. Tudomásul vette a közgyűlés mindenekelőtt gróf *Apponyi* Albert, *Darányi* Ignác és gróf *Andrássy* Gyula bucsuleiratát, majd *Khuenék* bemutatkozó leiratára került a sor. Az állandó választmány javaslatával szemben a közgyűlés gróf *Bethlen* István képviselő javaslatát fogadta el, mely szerint a törvényhatóság törvényesnek ismeri el a *Khuen-kormány* kinevezését, de iránta *bizalommal nem viseltetik*, mert a Háznak exlexben való elnapolásával megsértette az 1867-iki törvényt.

Csikmegye ma szintén közgyűlést tartott, amelyen a *Khuen-kormány* támogatást kérő leirata volt napirenden. Az állandó választmány javaslata az volt, hogy a törvényhatóság egyszerűen vegye tudomásul a kinevezést. *Kállay* Ubul volt főispán állott fel szólásra s határos beszédben foglalkozott a politikai helyzettel, rámutatva *Khuenék* veszedelmes törekvéseire. Majd az állandó választmány javasla-

a vatta. Egy kicsit szürke volt a közepe a zsiros hajtól. Ez lesz hát az új otthon? Minek járt volna tovább. Hisz mindegy. Egyforma ez mind. Mintha csak összebeszéltek volna ezek az asszonyok. Egyforma a hamutartó az asztalon, egyforma a mosdó, a két rozoga szék. Egyforma kemény a pamlag. A szappan a rozsdás tartóban, a nyers keményítőben keményített ablakfüggöny, minden egyforma. Ott az asztalon áll egy idomtalan kanesó, pirosra festett tálcán, mellette két pohár. A poharak szélén egy csik van. Ez is mindenütt egyforma. Borzalmasan hasonlítanak az emberek egymáshoz. Nincs bennük semmi új. Egyik jobb, vagy rosszabb másolata a másiknak. Még az arczok is olyan egyformák. A ruha teszi, a viselet teszi, ki tudja?

Utóljára is letette Renée a kalapot, a kabátot. Olyan gondolkodva, félve rakta őket a székre, az asztalra. Sajnálta nagyon, hogy ami ő rajta van, hozzáér ehez a környezethez.

Mikor fölébredt, gyorsan öltözött. Éhes volt. Elindult és betért valami kávéházba. Evett, fizetett. Ment tovább. A csodát kereste. Még nem tudta, hol és hogyan találja föl. Még azt sem igen tudta, hogy mit keres. Az ő lelkében is homályos volt még a fogalom. Nem annyira tudta, mint érezte, mit akar... A csodát akarja. Az új, nagy célt. Esmény ez, földöntuli... Zene, mely boldas, ezüstös éjszakában ismeretlen kezek-

tával szemben azt ajánlotta: mondja ki a törvényhatóság, hogy *nem viseltetik bizalommal* a kormány iránt s ezért nem is támogatja működésében. *Fejér* Sándor alispán kijelentette, a vármegye tisztviselői kara szolidáris abban, hogy a kormány törvénytelen rendeleteit végre nem hajtja, meg nem szavazott adót be nem hajt, meg nem ajánlott ujonczot elő nem állít. A közgyűlés ezután *egyhangulag* elfogadta *Kállay* Ubul bizalmatlansági javaslatát. A közgyűlés lelkes hangulatban ért véget.

Békésmegye törvényhatósága mai közgyűlésén *Haviár* Dániel képviselő bizalmatlansági indítványával szemben szótöbbséggel egyszerűen tudomásul vette az új kormány bemutatkozó leiratát.

Miskolc város törvényhatósági bizottsága ma délután *Szentpáli* István polgármester elnöklése alatt közgyűlést tartott. A közgyűlés napirendjén gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök leirata volt, melyben a kormány kinevezését a törvényhatósággal tudatja és támogatását kéri. *Bizony* Ákos orsz. képviselő határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint a közgyűlés a miniszterelnök leiratát tudomásul veszi, de a képviselőháznak exlexben való elnapolása s a bosnyák alkotmánynak rendeleti uton való életbeléptetése miatt a kormány iránt *bizalommal nem viseltetik* s töle támogatását megtagadja. Ezzel szemben *Lichtenstein* József azt indítványozta, hogy a közgyűlés egyszerűen vegye tudomásul a miniszterelnök leiratát. A két javaslat felett hosszú vita fejlődött ki. A közgyűlés végre névszerinti szavazással két szótöbbséggel, ötvenhat szavazattal ötvennégy ellen *Bizony Ákos javaslatát fogadta el*.

Főispánváltások.

Iglón Alapi *Salamon* Géza főispán, aki már megkapta főispáni állásától való felmentését, a márczius 3-iki rendkívüli közgyűlésen bucsuzik el a megye közönségétől. Ezen a közgyűlésen fogják megállapítani az új főispán installációjának határidejét.

Balassagyarmaton tartja magát az a hír, hogy *Prónay* Mihály, Nógrád vármegye főispánja tovább is megmarad állásában.

Székesfehérváron gróf *Széchenyi* Viktor főispánt abból az alkalomból, hogy állásáról való lemondását visszavonta és továbbra is megmaradt a főispáni székben, testületileg üdvözölte *Fejér* vármegye és *Székesfehérvár* tisztikara, melyeknek ragaszkodását *Szűts* Jenő alispán és dr. *Szára* Gyula polgármester tolmácsolta.

Sopronban *Khuen-Héderváry* miniszterelnök felszólította *Baán* Endre főispánt, hogy maradjon

meg állásában. *Baán* a koalíció főispánja volt, tagja volt az alkotmánypártnak és ennek feloszlatása után csatlakozott a nemzeti munkapárthoz. *Baán* Endre főispán a városnak ma délután tartott közgyűlésén *bejelentette hivatalában való maradását*.

Trencsénben *Smialovszky* Valért, *Trencsén* vármegye felmentett főispánját tegnap 120 tagu küldöttség kereste föl a *Rajecz-fürdőben*. A küldöttségben résztvettek a vármegyei tisztviselők, *Trencsén* város képviselő testülete és a törvényhatóság összes járásainak képviselői. A küldöttség nevében *Baross* alispán tolmácsolta a vármegye közönségének háláját, szeretetét és ragaszkodását, mit *Smialovszky* mélyen meghatva köszönt meg. Az uzonnán lelkes felköszöntőkben ünnepezték *Smialovszkyt* és a felszólalók azon reményüknek adtak kifejezést, hogy a vármegye közönségének ezután is egyik vezére lesz. Ugyanaznap bucsuztatták a főispánt *Kosztla* tanfelügyelő és *Rudnai* főjegyző vezetésével a vármegyei tanítók és a körjegyzők egyesülete.

A katonatiszti fizetések javítása.

Alig pár éve, hogy a katonatisztek fizetését újra rendezték, és most újra fizetésjavításban részesülnek a tiszték. A fizetésjavítás ezuttal a *lakáspénz-rendezés* alakjában történik; az eddigi tíz lakásbér-osztály helyett a jövő év első napjától kezdve csak három lakásbér-osztály lesz; az első tartozik *Bécs*, a másodikba *Budapest*, a harmadikba pedig az összes többi magyar és osztrák városok és községek. A lakásbér mind a három osztályban *emelkedni* fog. Erre természetesen van pénz és *Khuen* meg *Lukács* ezer örömmel adják. Hiszen a nemzet ellenségeinek fölségítéséről van szó.

A Kossuth-párt.

A 48-as függetlenségi Kossuth-pártkör helyiségei ma este igen élénk látogatottságnak örvendtek. A pártkörben fennjárt: *Kossuth* Ferencz, a párt elnöke, *Hoitsy* Pál, a párt ügyvezető alelnöke, *Barabás* Béla és *Tóth* János alelnökök, *Zlinszky* István háznagy és a párt számos képviselő és kültagja.

A pártkörben tisztelgett *Kossuth* Ferencz-nél a széki választókerület küldöttsége, amely bejelentette a párt elnökének, hogy igaz örömmel szolgált az, hogy a központ dr. *Hain* István jelöltségét elfogadta.

— Kegyelmes uram bölcsesége, — ugymond *Szováthy* István Mihály, a küldöttség szónoka — és mérhetetlen hazafisága, olyan erős erkölcsi támogatás, amely párosulva azzal a nagy lelkesedéssel, amelylyel jelöltünk iránt

közönséges, nagyon is jól ismert csillogása a forgalomban piszkos szürkévé lett pénznek. Jaj, hát ilyenek? De hisz ő nem tartozik ezek közé. Az ő lelkében nincs velük közös vonás. Hisz ezek nem álmot kergető fanatikuskok, hanem nagyon is józan, reális alapon álló férfiak, akik viaskodnak, küzködnek az étellel, mint mindenki más. De hát, hol az idealizmus? Messiásnak tényleg magva szakadt volna?

Fáradtan, kimerülten roskadt a fakó pamlagra. Pihenni fog. Nem gondol semmi-re. A múlt veszszen bele a feledésbe, a jövő rejtőzések ismeretlen ködszínü leple mögé. Nem akar, nem, nem... semmit gondolni és ezalatt a közömbös, színiüre meszelt háztengerek közt lopva kigyózótt lelkére a vézna, kopott ruhájú elhagyottság. Melléje lopóztak, hogy egymást kérdőre vonják a reményszíni, csillogó, tetszetős köntösű, ismeretlen utakra kergető álmok és a meztelen, pórén járó, letört igazságok.

Tompán, rekedtes egyformasággal klinclingelt az óra, mintha valaki busan, lesütött szemekkel, sápadtan mondana szemrehányó bus beszédeket. Ismerős illatok ütődtek meg orrát. A világos, pedáns tisztaságu rendelői szoba, kicsit karbolos és a régi divatun berendezett fűszerkereskedés szapanal vegyes, kénvirágos—ezetes—petroleumszaga. Jött kéréshetetlenül a múlt. Renée tehetetlenül tűrte, hogy a fejét zavartá, kábultá, forróvá tegye. Ebben a gyötrődés-

től játszva, titkon lopakodik a lélekbe. Vakitó villámlás, mely beragyogja a sötét, vésszes vihartól remegő földet. Fehér oleánderdönök illata, mely esthajnalon susogva húzódik a tengerpart felé... Árnyék, amelyet Ráfael remeke sugároz vissza ünneplés, nagy termekben, hova az ember áhitattal lép... Ilyeneket érzett Renée, ha a további életére gondolt, amelyért lelépett a puha szőnyegről, nem sejtve, hogy rózsaszínű talpacskáját föl fogja sebezni a töretlen ut.

Fölkereste azokat, akik az új eszméknek holdkórosai. Ugy emlékezett később, hogy sok helyen járt. De akárhova ment is, idegenül hámultak rá. Ha beszélt, úgy hallgatták, mintha nem értenének a nyelvén.

Mindig egy és ugyanazon kérdéssel fellettek a szavaira:

— De hát mit akar?

És Renée futott, mint akit ostorral kergetnek.

„Mit akar?“ nem értik-e hát, mit akar? Az igazat akarja, azt az igazat, amely után futva futott el otthonából, mint az egyszeri gyermek a szívárvány után.

Az igazat, a szépet akarja, amelyen keresztül szelid szánakozással nézett az anyjára, amely elválasztotta az urától. Ezt az igazat akarja. De hogy is van csak? Ezek az emberek lennének a proféták. Valahogy nem ilyenek képzelték őket. Mintha közelről nagyon is meglátszanék rajtuk is az élet. A glóriát elhomályosítja fejükön egy másik,

viseltetiünk, a legbiztosabb győzelmet vonja maga után.

Kossuth Ferenc meleg szavakban köszönte meg a küldöttség üdvözlését.

A függetlenségi pártok egyesülése.

A soproni függetlenségi párt végrehajtó bizottsága tegnap este látogatott ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy felírják a függetlenségi pártokhoz, hogy a választás küszöbén a nemzetrontó törekvések ellen a haza érdekében egyesüljenek.

A nagykőrösi függetlenségi párt intéző bizottsága Barabás Béla elnöklésével tartott ülésén abban állapodtak meg egyhangulag, hogy minden erővel fenn kell tartani a függetlenségi párt egységét és a két országos függetlenségi párt egyesüljön a választások előtt, mert különben félt, hogy ez a választások utáni sem fog megtörténni.

Batthyány a helyzetről.

A budapesti hetedik kerületi függetlenségi pártkör tegnap este dr. Somogyi Lajos elnöklésével választmányi ülést tartott a függetlenségi pártok együttműködése dolgában. Utána lakoma volt, amelyen gróf Batthyány Tivadart dr. Stein Miksa köszöntötte fel. Batthyány nagyobb beszéddel válaszolt. Részre szedte a kormánypárt programját, főleg Khuen és Tisza beszéleit. Kimutatta, hogy a legfontosabb kérdésekben homlokegyenest ellentét van a két főkorifeus között. Khuen programja üres, tartalmatlan és ami benne a városokra vonatkozik, súlyos kortesfogás. Nem beszélt ellenben a katonai tulkiadásokról és arról, hogy mit fog ennek fejében a nemzetnek követelni. Tiszának nem kell az általános, egyenlő választójog, csak néhány ezer ipari munkásnak akar adni szavazati jogot, természetesen az öregeknek, akik kegydíjat élveznek és a gyártulajdonos főnhatósága alatt állanak. Nincs megmondva sehol, hogy elejtették a pluralitást. Minthogy pedig az alkotmánypárti esatlakozók ezért lekesedtek, jó lenne tudni, nincs-e benne a programban a pluralitás? Tisza azzal vádolja a függetlenségi pártot, hogy konfliktusba keveri a nemzetet a királlyal. Hogy mennyire nem volt súlyos a konfliktus, amit a gazdasági kérdés provokált, mutatja az, hogy amikor a függetlenségi pártot kormányzásra hívták, igenis hajlandók voltak a gazdasági önállóság álláspontjára helyezkedni. És hogy áll a választóreform dolga? 1906-ban, mikor a vezérek tárgyaltak a királlyal, a király első kérdése az volt, hogy vállalja-e a koalíció az általános választójogot és csak akkor bízta rá a kormányzást, mikor paktumban vállalta. Másfélmillió magyar polgár várja a jogokkal való fölruházást s ha ez nem történik meg, sokkal súlyosabb konfliktus lesz nemzet és király között. Újabb nagy küzdelem előtt állnak, mert a kormány nem akarja megadni a jogokat azoknak, akiket a király és a trónörökös kíván jogokban részesíteni. Még dr. Lányi Mór, Báth

ben idegei úgy megfeszültek, hogy minden zaj, minden érzés szájszorosán érintette. Az óraketyegés úgy hallatszott, mint nehéz zuhanó, pörölyütés. De mi az? Most egyszerre nem hallja. Még egy szempillantás előtt zakatolt, mutatott, most vége, megállt. A lapja pedig most is úgy esillog, mint az imént. A számok rendben sorakoznak, a hegyes, érzékeny, kis mutató vár változatlan, hogy a titkos szerv vezesse tovább. De az megszűnt működni, meghalt. Látszólag pedig semmi sem érte az érzékeny, mindenre, a külvilágnak porszemnyi érintésére is reagáló szivecskét...

III.

René sebesen, ömlengve beszélt. A rengeteg városban most már századszor hitte, hogy az áll előtte, akit keresett. — Hogy mit is akarok. A csudát kergetem, azt a ragyogó világot, amelyet felém az élet messziről esillogtatott. Nem mindennapit, nem a megszokottat kergetem. A Nóra asszony álmat akarom. Az ő ígretföldjére vágyom. Nóra vagyok én is, mint ahogy Nóra minden asszony.

Az egyik a sirjában is csak homályosan sejtje ezt. A másik ő benne, a bizonyos „ő”-ben véli fölitalni ezt, akinek egyetlen érdeme, hogy éppen jókor jött. Aztán vannak igazi Nórák. Ez a Nóra kinlódik, vergődik nyomorultul. Ráveti magát egy szál deszkán a tengerre. Iránytűje van, de evezője

Endre képviselők és dr. Schwartz Vilmos szölkáltak fel.

A pártönkivüliek tömörülése.

Politikai körökben híre járt, hogy az alkotmánypártiak azok a tagjai, akik nem csatlakoztak Khuenékhez, új nemzeti irányu hatvanhetes pártot alakítanak. Erről a hírről Széll Kálmán, az alkotmánypárt volt elnöke, akit megkérdeztek, a leghatározottabban kijelentette, hogy ez a hír téves, a tényeknek meg nem felelő. Kifejtette, hogy az alkotmánypárt ama fontos és nyomós okokból oszlott fel, amelyeket gróf Andrássy Gyula a párt utolsó ülésén oly ékesszólóan és meggyőzően fejtett ki. De Széll maga is, a pártértekezlet befejező beszédeiben kijelentette, hogy a párt feloszlott és a párt minden tagja a maga politikai meggyőződését ott és úgy érvényesítse, ahol jónak látja. Ezért történt, hogy az alkotmánypárt számos tagja be is lépett az új kormánypártba. Az ügynek politikai része ezzel elintéztést nyert és a helyzet azóta sem változott meg. Valószínű, hogy azok, akik nem csatlakoztak az új párthoz, gondoskodni kívánnak arról, hogy legyen egy hely, ahol társadalmi téren találkozhassanak, de a legtávolabbról sem vezetni őket ebben az a gondolat, hogy új pártot alakítsanak.

A Nemzeti Társaskör.

A Nemzeti Társaskör helyiségeiben ma este hét órakor megjelent gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, aki a tagokkal élénk eszmecsere folytatótt és számos vidéki vezető politikussal tárgyalott. Fenn volt a körben a kabinet valamennyi tagja, továbbá gróf Tisza István, aki közel két óráig időzött ott. A Nemzeti Társaskör legközelebbi közgyűlésén el fogja határozni feloszlását és helyiségét a nemzeti munkapártnak fogja átadni. A nemzeti munkapárt szervező bizottsága a tagfelvételi tárgyában is akkor fog majd határozni. A nemzeti munkapárt szervező bizottságának végrehajtó bizottsága pénteken, a hó 25-én este hat órakor tartja alakuló ülését a Nemzeti Társaskör titkári helyiségében.

Kossuth Ferenc üdvözlése.

Kossuth Ferenc ma a következő üdvözlő látogatást kapta:

A vasutas szövetség budapesti északi kerülete e hónap 23-án tartott választmányi ülésének határozatából kifolyólag, midőn nagyméltóságod távozásának alkalmából sajnálatát fejezi ki, hálás köszönetét nyilvánítja, a vasutas szövetség iránt mindenkor tanúsított nagybecsű jóindulatáért. Vrana István kerületi elnök, Bodó Antal kerületi titkár.

nincsen. Látja a célt, de nincs eszköz, amelylyel hozzákormányozhatná magát. Lába alatt háborog a tenger. Dobálódik egyik hullámról a másikra. Egyik partról beugrott a viharzó vízre, a másik part ködbe veszteget, de nem tudja elérni. Nincs támaszték, nincs közelben kar, amely segílyt akarna nyújtani és ő küzd, lélekben fáradtan, testben kimerülten. A csudáról annyit beszélt, hogy az már elvesztette himporát, elvesztette varázsát, önmaga előtt is. Dadog még, de hova lett a hite, a rajongása. Elvesztett, a tengerbe fult, megfagyott, a hónapos szoba ridegségétől megdermedt... És ő sokszor gondolt epedve egy kis körre, amelyen keresztül utjára indult...

A férfiember hallgatja Renét. A szürkeségben nézi két tágrahuzódott, sugaras szemét, esillogó, aranyhaját, fehér, formás nyakát. Puresán mosolyog rá és bizalmaskodva forja meg a kezét. Suttog neki a való életéről, a természetes, egyszerű igazságokról már olyan sokszor hallott, sablonos, fakó kiszólásokat. René nem igen hallgatja szavait. Kinéz az ablakon, amelyen keresztül a kusza faágak, mint göcsös, fekete manókarok integetnek befelé. Nem várja a beszéd végét. Riadtan, sirástól fojtogatott torokkal, remény nélkül fut kifelé és az utcán bizonytalan néz jobbra, balra, nem tudja, merre, hova induljon...

Magyar kölesön a német piacon.

A „N. Fr. Pr.” mai reggeli számában azt írja, hogy azokon a konferenciákon, amelyeket gróf Aehrenthal Alajos külügyminiszter Berlinben a német kancellárral folytatott, szóba került egy magyar kölesönnek Németországban való elhelyezése is. Mikor a magyar-francia kölesönnek a híre Berlinbe eljutott, azóta többször tettek lépéseket a francia kölesönben résztvevő német bankok részéről oly irányban, hogy a magyar kölesön átvételénél nagyobb mértékben vegyenek részt oly módon, hogy a járadékkibocsátás nagyobb része a német piacokon legyen elhelyezve. A külügyminiszter mostani berlini konferenciáján szóba került ez a kérdés. A „N. Fr. Pr.” szerint Magyarország elvileg hajlandó arra, hogy hitelszükségletét Németországban is fedezze. A párisi piacon kibocsátandó kölesönél, amelyen egészen új járadék típus kibocsátásáról van szó, külön törvényhozási felhatalmazásra van szüksége a magyar kormánynak. Ellenben a régi, 4 százalékos magy. koronajáradék elhelyezése német piacokon lehetséges volna a magyar törvényhozásnak újabb határozata nélkül is, az odligi felhatalmazások alapján, amelyekkel a kormány már jelenleg is rendelkezik. Egy koronajáradék kibocsátásának lehetősége Berlinben tehát, ha a piac helyzete különben kedvező, már igen közeli időpontban aktuális lehet, míg egy párisi kölesön kötése a magyar parlament munkaképességének helyreállításától függ. Ennek következtében lehetséges, hogy a magyar kormány pénzsükségletének legsürgősebb részét régi koronajáradéknak a kibocsátásával a német piacokon is könnyen fedezteti. Igaz, hogy egy berlini kibocsátás számára is szükséges előfeltétel bizonyos tekintetben a politikai helyzet tisztázása Magyarországon. Magától értetődik az is, hogy egy esetleges magyar járadék kibocsátása a berlini piacon előbb beható tanácskozásoknak tárgya kell, hogy legyen. A berlini piacon való elhelyezés egyik előfeltétele az is, hogy a német tőzsdéken megadja az előjegyzés jogát.

A városi párt.

A budapesti központi városokhozán hétfőn este a legnagyobb titokban gyülekeztek az V., VI., VII. és VIII. kerület vezérémberei, hogy a „városi párt” megalakításának előkészítését megvitassák.

Az értekezleten a volt községi demokratapárti vezérémberei vettek részt. Bárczy István polgármester, az értekezlet elnöke, megnyitván a tanácskozást. Kifejtette, hogy a városok kongresszusán felvetette azt a gondolatot, hogy a városi lakosságot a városok érdekeinek a védelmére meg kell szervezni. Barátságos megbeszélésre hívta tehát össze a törvényhatósági közgyűlés néhány tagját, hogy miként képzelik a jelenlegi politikai helyzetben a cél szolgálhatat. A polgármester kifejtette, hogy budapesti kezdeményezésre országos nagygyűlésre kellene egybehívni a városok hivatalos és politikai vezetőit és ez alkalommal pontosan kellene foglalni a városok követeléseit. Dr. Vázsonyi Vilmos szerint igazi akcióra van szükség. Az agrár konzervatív irányzat egyre szervezkedik s mind követelőbb lesz. A városi polgárság pedig azért nem komoly tényező a politikában, mert szervezete és akarata nincs. Még a választások előtt polgári szövetséget kellene alakítani, amely belenyúlna a választások vezetésébe és felhívna a polgárságot, hogy csak olyan képviselőket válasszon, akik a szövetség programját elfogadják. E pontok általános körvonalakban a következők volnának: 1. Általános és egyenlő választójog, 2. Szabadelvé, demokratikus kormányzat, a szociális haladás biztosítása. 3. A már osztályönzésű fajult agrár konzervatív irányzattal szemben a kereskedelem, az ipar és egyáltalában a dolgozó polgárság érdekeinek erőteljes felkarolása. Vázsonyi felszólalásában kéri azokat is, kik a kormány pártjához kívánnak csatlakozni, hogy e pontokat elfogadják és különösen hangsúlyozza, hogy a március 19-iki gyűléssel szemben ellensúlyra van szükség. Sándor Pál országgyűlési képviselő kijelenti, hogy hajlandó szolidaritást vállalni Vázsonyi irányával, ha ő viszont velük együtt belép a Nemzeti Munkapártba. Hasonló értelemben szólaltak fel a jelen voltak mindannyian. A megbeszélés tehát egyelőre eredménytelenül végződött, mert Vázsonyi politikai különállását nem adta fel.

Dr. Heltai Ferencnél, a fővárosi gázművek igazgatójánál tegnap este politikai vacsora volt, amelyen résztvettek gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, gróf Tisza István, Sándor János, Fülepp Kálmán főpolgármester, dr. Bárczy István polgármester, Rózsavölgyi Gyula és dr. Vaszilievits János alpolgármesterek és a főváros vezető férfiai közül az összes kerületekből mintegy negyvenen. A lakomán megállapították, hogy politikai irány tekintetében a miniszterelnök fölfogása és a főváros vezetőinek fölfogása között teljes az összhang. Gróf Tisza István nagy beszédet mon-

dott a főváros demokrata polgársága vezetőinek nemzeti, politikai és szociális hivatásáról, amire dr. Vássonvi Vilmos beszédben válaszolt. A lakoma mindvégig a leglelkesebb kedvben a késő éjjeli órákban ért véget.

A nemzetiségi párt.

Az újdéki „Branik“, Polit Mihály képviselő lapja, azt írja, hogy gróf Khuen érintkezést keresett a nemzetiségiek vezéreivel. Mihályinak kijelentette, hogy meg fogja szüntetni a visszaéléseket és hogy védelemben fogja részesíteni a nemzetiségeket. Ez az ígélet azonban csak negatív természetű és nem elégítheti ki a nemzetiségeket, mert ők részt követelnek az állami életből és ha Khuen csakugyan reformálni akarja a közigazgatást, tekintettel kell lennie a nemzetiségekre is. A választói reformot ki kell terjeszteni a megyei választásokra is. Ha a kormány békét akar a románokkal, akkor támogatni fogják a kormány jelöltjeit, ellenesetben teljes erejükkel támogatni fogják a magyar ellenzékét. A kormány és a románok közötti tárgyalások még nem nyertek befejezést. Ugyanezen álláspontot foglalják el a tótok is. Ami a szerb nemzetiségi pártot illeti, az tudatában van annak, hogy Khuen gróf jóindulattal viseltetik a nemzetiségek iránt, de tartani kell attól, hogy Tisza István jószándékait megakadályozza. Ezért foglalnak el a nemzetiségek várakozó álláspontot. Ugyanily értelemben ír a román nemzetiségi párt lapja, a „Lupta“ is, amelynek mai száma Vlad Aurél képviselő tollából cikket közöl, melyben kifejti, hogy a politikai helyzet ez idő szerint még kellőképpen nem tisztázódott és így a románok még nincsenek abban a helyzetben, hogy magatartásukat véglegesen megállapítsák. Csak egy tény, hogy egyetlenegy kormányváltozás sem követelt tőlünk akkora megfontolást és törekvényt, mint a mostani. Látjuk feléledni a régi uralmat, Tiszával az élén, mely uralom nekünk semmi jót sem hozott. Ezen kormányzat felélesztése ellen nekünk a legerélyesebben küzdünk kell. Ha a kormány a helyzetet nem ismeri fel, akkor mi kénytelenek leszünk ama táborral egyesülni, mely a kormány ellen küzd.

Horvátországi ügyek.

Zágrábban a ma megejtett községtanácsi választás a koalíciónak nagy sikert hozott. Amíg ugyanis a koalíciónak eddigelő egy mandátuma sem volt a községtanácsban, ma az első kerületből két emberrel sikerült beválasztania. A választáson a nemzeti párt három mandátumhoz jutott, a Frank-párt pedig egyet sem kapott. Négy esetben pótválasztásra lesz szükség, mivel a jelöltek nem kapták meg az abszolút többséget. A koalícióra leszavazott 1599 választó, a nemzeti pártra 1510, a Frank-pártra pedig mindössze 44 választó.

A horvát országgyűlés összehívásának napjára újabbán március 7-ét emlegetik. A megnyitáson jelen lesz Bogdanovics Luceán patriarcha is, ki virilis tagja az országgyűlésnek.

A boszniai alkotmány.

A bosnyák politikusok és sajtó körében általános megütközést és elégtelenséget kelt az alkotmány 37. szakasza, mely szerint tudvalevően a tartománygyűlés hatáskörébe eső mindennemű kormányelölterjesztéshez a monarchia mindkét állama kormányainak előzetes hozzájárulása szükséges. A bosnyák közvélemény szerint ez a pont az egész alkotmányt illuzóriussá teszi és még a legmérsékeltabb sajtóorganum is támadó állást foglal e szakasszal szemben. Mind szélesebb körben terjed egy olyirányú mozgalom, hogy az ellenzéki pártok a közeli választások alkalmával tüntetőleg passiv viselkedjenek.

Ma Szerajevóban a kormányzósági palotában báró Benkó Izidor polgári adlatus elnöklote alatt báró Pitner Károly és a hat kerületi elöljáró részvételével értekezlet volt, melyben a zalkotmány végrehajtásának módzatai nyertek megállapítást.

Szerajevóból ma a „Kel. Ért.“-nek jelentik, hogy a szociáldemokrata-párt az általános választói jog érdekében népgyűlést hívott össze a hatóság azonban betiltotta a népgyűlést.

Választási mozgalmak.

Nyitra Mérey Lajos Justh-párti képviselő újra fellép. Ellenjelöltje Thuróczy Vilmos volt főispán lesz kormánypárti programmal.

Ersekújvárt Kovács Pál néppárti képviselővel szemben Justh Szilárd kormánypárti lép fel.

Zsámbokréton Rakovszky Béla mostani néppárti képviselővel szemben a kormánypárt Petrikovics Aladár tapolesányi ügyvédet jelölte.

Székelyudvarhely városi kerületében Valentik Ferencz eddigi Justh-párti képviselő újra fellép. Ellenjelöltjéül Szakács Zoltán volt képviselőt emlegetik.

Székelyudvarhely vidéki kerületében Kállay Tamás Justh-párti képviselő ellenjelöltje Ugron Akos Kossuth-párti lesz.

Okládon Hinléder-Fels Ernő mostani Justh-párti képviselő ellen Heltai Ferencz budapesti gázgyári igazgatót jelölik kormánypárti programmal.

Nagykarolyban a Kossuth-párt gróf Károlyi Józsefet jelölte.

Közegen Lachne Hugó Justh-párti képviselővel szemben a néppárt gróf Scheer-Thoss Károlyt jelölte.

Nagyszentmiklóson a kerület eddigi képviselője a Kossuth-párti Telbisz Alajos újra fellép. A kormánypárt jelölte itt dr. Martinovics Endre ügyvéd lesz.

Lublón alapi Salamon Géza volt főispán lép fel pártönkivüli programmal. Valószínű, hogy hivatalos ellenjelöltet nem kap. Ha igen, akkor ez minden valószínűség szerint ifj. Bobula János budapesti építész lesz.

Privigyén Brestyenszky Kálmán néppárti jelöltnek eddig ellenjelöltje nincs.

Vágujhelyen Markhot Aladár, a kerület volt alkotmánypárti képviselője ma tartotta beszámolóját, amelynek végzetével bejelentette, hogy a munkapárthoz csatlakozott. A beszámoló után újból felajánlották a vágujhelyi mandátumot.

A kászyi kerületben Hirtenstein Lajos újból fellép.

A szombathelyi kerületben Székely Ferencz igazságügyminiszter fog fellépni, akinek ellenjelöltje Gotthard Sándor Justh-párti lesz. Rakovszky István Szombathelyen a néppárttal tanácskozott és velük megállapodott, hogy a néppárt is állít jelöltet, amely esetben Gotthard Sándor, akinek egyedüli támazsa a néppárt, nem fog fellépni.

A sárvári kerületben Széll Ödön földbirtokos nemzeti munkapárti jelölttel szemben Huszár Károly szerkesztő néppárti programmal lép fel.

Czellőmölkőn Kossuth-párti jelöltől tudnak eddig és pedig dr. Ostffy Lajos vármegyei tiszleleti főjegyző és Maróthy László volt orsz. képviselő.

A vasvári kerületben Buzáth Ferencz néppárti ellen Széll Ignác volt államtitkár lép fel kormánypárti programmal.

Zomborban a szerbek munkapárti programmal csak szerb képviselőt hajlandók támogatni. Eddigi jelöltjük dr. Komporits Árpád zombori ügyvéd.

Körmenden Beck Lajos Justh-párti jelölt ellen eddig ellenjelöltet nem neveztek meg.

A muraszombati kerületben, mint hírlík, gróf Batthyány Zsigmond Kossuth-párti képviselő nem lép fel, a Khuen-párt jelöltje szentmartoni Radó Lajos lesz.

A németújvári kerületben Simonyi-Semadam Sándor ellenjelöltje hír szerint Rosenberg Gyula, a kerület volt szabadelvű párti képviselője lesz.

A szentgotthárdi kerületben Széll Kálmánnak ezuttal lesz ellenjelöltje és pedig gróf Somsich Béla személyében.

A felsőőrri választókerületben, bár gróf Erdődy Gyula vonakodik a jelöltséget elfogadni, azonban azt hiszik, hogy a kerület pártkülönbség nélkül való ragaszkodása következtében alig térhet ki és a jelöltséget elfogadja, amely esetben egyhangú megválasztása bizonyos.

Marosvásárhely első kerületében a jelenlegi képviselőn, a Kossuth-párti Fenyvesi Somán kívül jelölték dr. Székely Ferencz igazságügyi minisztert, de fellép ugyancsak Kossuth-párti programmal Szakács Péter is, Marosvásárhely második kerületében Déry Zoltán Kossuth-párti és Petry Zsigmond Justh-párti a jelöltek.

A mezőségi kerületben gróf Bethlen István Kossuth-pártival dr. Tleegy István a Khuen-párt programjával alapján és a Justh-párti Jeney József földbirtokos veszik fel a küzdelmet.

Nyárádszeredán dr. Gál Sándor eddigi képviselővel dr. Kiss Menyhért mint munkapárti és Szoboszlay László ügyvéd Justh-párti fognak küzdeni.

Akesfalván dr. Barsay Andor Justh-pártinak Sántha Albert földbirtokos a Khuen-párt programjával, Rozsnyay István főszozabiró pedig a Kossuth-párt programjával lesznek az ellenjelöltjei.

A szászrégeni kerületben Urmány Nándor

Kossuth-pártival szemben Malonyay Dező fog fellépni a Khuen programjával.

Gernyeszegen a kerület Kossuth-párti képviselőjének, Farkas Albertnek eddig román nemzetiségi programmal Harsia János az ellenjelöltje.

A balassagyarmati választókerület képviselője hír szerint gróf Zichy Vladimír az új választások alkalmával nem lép fel.

A szolnoki kerület függetlenségi választói, akik a kerület polgárságának túlnyomó részét alkotják, elhatározták, hogy a legnagyobb mértékben ragaszkodnak ahhoz, hogy Nagy Emil fogadja el a szolnoki kerület jelöltségét. Ebből a célból egy 50 tagból álló küldöttség, amelyben képviselve lesz a választókerület minden egyes községe, március 2-án érkezik Budapestre, hogy képviselőjét a kerület bizalmáról értesítve, fölkérje, hogy 48-as függetlenségi Kossuth-párti programmal a jelöltséget továbbra is elfogadja.

A dunaszerdahelyi kerületben dr. Szerdahelyi Henrik lép fel pártönkivüli programmal.

Zsolnán a küszöbön álló választások alkalmával a keresztény-szocialista párt ma tartotta első nagygyűlését. A nagygyűlést Mész Rezső nyitotta meg. Gieswein Sándor országgyűlési képviselő mondott ezután nagy tetszéssel fogadott hosszabb beszédet, amelyben kifejtette a keresztény-szocialista párt programját. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után Zmeskál Zoltán és Csütary Béla mondotta beszédeket.

Galánta. A Justh-párt nagygyűlést tartott esütörtökön Galántán, ahová leutaztak Justh Gyula, a párt elnöke, Hock János, Putnoki Mór, Justh János, Ráth Endre, Ferdinándy Béla és Madi-Kovács János képviselők. Közel ezer főnyi közönség valószínűleg az alatt fogadta a leérkező vendégeket a pályaudvaron, ahol dr. Pály Géza, a függetlenségi párt elnöke üdvözölte Justh Gyulát. A templom melletti nagy téren körülbelül háromezer főnyi polgárság jelenlétében tartották meg a gyűlést. A gyűlésen egyhangulag jelölték gróf Esterházy Mihályt, aki rögtön megtartotta programbeszédét. Ezután Justh Gyula beszélt és az összes aktuális politikai kérdésekre kiterjeszkedett. Hock János is tartott beszédet.

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy kerületükben a választási mozgalmakról bennünket kimerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.

Zászlók, jelvények Lihartnál, Hunyady-utca.

KÜLFÖLD.

Aehrenthal Berlinben. Berlini jelentések szerint Szögyény-Marich nagykövet tegnapi diszbedé igen élénken folyt le. A császári pár rendkívül kegyes volt, különösen gróf Aehrenthal irányában és csak tizenegy óra után hagyta el a nagykövetséget. Gróf Aehrenthal ma délelőtt egyedül dolgozott lakásán. Fél-tizenkettőkor fogadta Szögyény-Marich osztrák és magyar nagykövetet és később több nevezettségű tekintett meg, köztük a Prigyes császár muzeumot és a művészeti akadémián a francia kiállítását.

Aehrenthal gróf ma d. u. még néhány magánlátogatást tett. D. u. 5 órakor elbucuzott az osztrák magyar nagykövetség urától és Bethmann-Hollweg birodalmi kancellárral folytatott újabb eszmecsereje után Sebón államtitkárnál vacsorázott. Este Aehrenthal gróf Münchenbe utazott.

A Wolff-ügynökség jelenti: A monarchia és Németország között fennálló szoros szövetségi viszony fennállása óta a vezérő államférfiak személyes eszmecsereje egyenes hagyományává vált. E régi szokást megerősítő gróf Aehrenthal berlini útja, melylyel viszonyozza a német birodalmi kancellár múlt évi bécsi látogatását. Mindkét államférfiának újból kedves alkalom kínálkozott arra, hogy a legutóbbi időben felmerült politikai kérdésekről eszmét eszmecserehez hasonlóan alkalmat adott annak konstatálására, hogy a monarchia úgy, mint Németország a közel keleten a státus fenntartását kívánják és hogy a török birodalom belügyeinek konszolidálódását rokonszenven látják. Aehrenthal gróf és Bethmann-Hollweg továbbra is nyugodtan itélik meg a közel jövőt úgy az európai helyzetet, valamint a közel jövő viszonyainak további alakulását. E bizalom elsősorban az Olaszországgal való szövetségen, valamint a monarchia és Németország, valamint a többi államok között fennálló jó viszonyon alapszik, ami alkalmas arra, hogy a hatalmak között fennálló egyetértés megővassék.

Aehrenthal berlini látogatásának és Bethmann-Hollweg birodalmi kancellárral folytatott

tanácskozásának eredményét hivatalos közleményben fogja a két államférfi a nyilvánossággal megismertetni. A hivatalos közlemény szövegét a külügyminiszter a birodalmi kancellárral együtt állapította meg és azt gróf Aehrenthal elutasítása előtt közreadják Berlinben és Bécsben.

A bolgár királyi pár Pétervárott. A bolgár királyi pár Czarszkoje Szelóból délután Pétervárra érkezett és a pályaudvaron Nikolaj Nikolajevics nagyherceg, a miniszterelnök, a külügyminiszter és közlekedési miniszter, továbbá a bolgár követ, a bolgár követség tagjai, rendőrkapitány stb. fogadták. A királyi pár üdvözölte a nagyherceget és a minisztereket, megszemlélte és orosz nyelven üdvözölte a diszszázadot. A zenekar a bolgár himnuszot játszotta. A bolgár követ neje a bolgár királynénak virágcsokrot nyújtott át. A pályaudvarról a királyi pár az Anicskov palotába ment, ahol az anyakirályné fogadta. Délután a bolgár királyi pár Czarszkoje Szelóba tért vissza.

Izvoleszki a francia-orosz szövetségről. A pétervári békeliga az orosz fővárosban tartózkodó francia tisztviselők tiszteletére banketet adott, amelyen résztvett Izvoleszki külügyminiszter is, aki beszédet tartott a banketen és a többek között a következőket mondotta:

„A legnagyobb örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy biztosítsam önöket arról, hogy látogatásukat a szoros, mindkét nemzetet egymáshoz fűző barátság újabb megnyilatkozásának tekintem. Amióta ez a két nemzet érzelmileg annyira összeforrt, azóta hosszú idő telt el már. A III. Sándor császár és Carnot elnök által hangoztatott egyetértés azonban nem szűnt meg. A francia-orosz szövetségről bebizonyult, hogy az európai béke egyik legfontosabb faktora és hogy feladatát: Európa békéjét biztosítani, híven teljesíti. Poharamat Francia- és Oroszországra s a két állam közötti szövetség tartósságára ürítem!”

Az angol válság. Asquith miniszterelnök ma fogadta a radikálisok küldöttségét, amely felszólította, hogy a felsőházat illető tervébe ne vegye be a felsőház reformjának semmiféle tervzetét. Asquith miniszterelnök a küldöttséget figyelmesen meghallgatta, kérte azonban, hogy a beszélgetést, tekintettel a súlyos helyzetre, titokban tartsák. Seely gyarmatügyi államtitkár, aki az általános választásoknál megbukott és most Ilkestonban (Derbyshire) képet fel, ma este beszédet mondott, amelyben amellett foglalt állást, hogy a felsőházat ugyanolyan demokratikus módon választják meg, mint az alsóházat.

Porosz választójog. A porosz képviselőház választójogi bizottsága ma befejezte a választói törvényjavaslat első olvasását. A nemzeti liberálisok, szabadelvűek, szociáldemokraták és lengyelek ellen, összesen 19 szavazattal 9 ellen a nyílt szavazás mellett foglalt állást. A javaslat egyéb intézkedéseit az indirekt választás elhatározása folytán szükségessé vált változtatásokkal helyben hagyták. A javaslat második olvasása esütörtökön, márczius 3-án lesz. Ez alkalommal döntik el azt a kérdést is, hogy a törvénynek mely intézkedései helyezendők az alkotmány védelme alá.

Harez a török-bolgár határon. A szófia-i estilapok jelentése szerint Tamras vidékén tegnap újabb megkezdődött a lövöldözés bolgár és török határok között. A bolgárok is egy hegyi üteget és több század gyalogságot küldtek határhozra támogatására. A tüzelés ma délelőtt is tartott. A hegyi üteg tetemes veszteségeket okozott a törököknél. Ma végre beszüntették a tüzelést. Politikai körökben az esetet az eddigieknél komolyabban ítélik meg, minthogy felteszik, hogy Törökország egy stratégiailag fontos helyet akar megszállni.

Aknamunka a francia kormány ellen. A szociálista radikális képviselők csoportjának egy része által támasztott azt a követelést, hogy a munkásjáradékokra vonatkozó törvényjavaslatot, amelyet a szenátus első olvasásában elfogadott, a mezőgazdasági és ipari munkások teljes egyenjogúsítása értelmében változtassák meg, Viviani miniszter teljesen elfogadhatatlannak jelentette ki. Briand miniszterelnök teljesen osztja ezt az álláspontot és el van határozva a bizalmi kérdést fölvetni, ha pótvajavaslatokat nyújtanak be, amelyek a javaslat lényeges pontjait módosítanák. Kamarai körökben híre jár, hogy, tekintettel azokra az intrikákra,

amelyeket a balpárt bizonyos tagjai a kormány ellen követelnek, nagyszámú republikánus képviselő elhatározta, hogy gyűlést hív egybe, amely állást foglal a minisztérium javára. Különösen hangzatosná a gyűlés, hogy a megnyugtatás és kibékítés politikája, amelyet a miniszterelnök pártol, az ország kívánságainak leginkább felel meg és ezért a legalkalmasabbnak látszik, hogy a republikánus pártnak a leendő kamarai választásnál nagy, állandó eredményt biztosítson. A miniszterelnök ezen a gyűlésen beszédet fog mondani, amelyben a választási platformot és egyúttal a következő kamara munkaprogramját fejti ki.

Az angol-német viszony. Az angol-német barátságos viszony érdekében működő bizottság küldöttsége ma tisztelettel Henrik porosz hercegnél. A küldöttség vezére beszédet mondott, amelyben azt a reményét fejezte ki, hogy a jövőben minden ok meg fog szünni, amely Anglia és Németország között bizalmatlanságot vagy gyanakvást idézhetne föl. Henrik herceg válaszában rámutatott arra, hogy látogatása magán, nem pedig hivatalos jellegű, kijelentette azonban, hogy osztja a beszédben kifejezett érzelmeket és meg van győződve, hogy Vilmos császár örömmel fog tartalmáról tudomást venni. Öszintén remélem, mondá végül, hogy az ön nemzete a jövőben ugyanolyan bizalommal lesz uralkodóknak és kormányunk iránt, mint aminővel mi az önök szívből szeretett és nagyrabecsült uralkodójával és kormányával szemben viseltetünk.

A görög helyzet. Mentül nehezebbnek látszik a zavaros politikai kérdések megoldása, annál nagyobb nyugtalanságot mutatnak a katonai liga tagjai, kik ellenforradalomtól félnek. Így a „Kronoszki” a liga vezető lapja azt írja, hogy Szmolenszki tábornok nyíltan hirdette, hogy számos tiszt élén ki fog vonulni s ha kell fegyverrel fogja kieroszakolni a liga feloszlását. Ezzel szemben Szmolenszki tegnap a következőket jelentette ki:

— Első sorban katonák vagyunk és a politikával egyáltalában nem törődöm. Kívánom ugyan a liga feloszlását, de efféle akcióban mindaddig nem fogok részt venni, amíg a király személyéről nincs szó és amíg az ország nyugalma nem zavarják meg.

Újabb jelentések szerint Szmolenszky tábornok nyíltan fellépett a katonai liga ellen, mert semmi célja további fennmaradásának, mivel a hadsereg és a hadi tengerészet reformjáról a mostani viszonyok között szó sem lehet. A tábornok egyetért a tisztikarral arra nézve, hogy a hadsereg újjászervezése halaszthatatlan teendő, de mielőtt a király személyéről és az államforma megváltoztatásáról van szó, akkor szembeszáll a katonai ligával. Veniszelos tegnap tanácskozott Szmolenszky tábornokkal, akik több jegyzőkönyvet adott neki elolvasás céljából. A hazafias egyesületek ugyanis elhatározták, hogy Rallys kivételével akasztófán kell kivégezni minden politikust. Ezt a határozatot a hazafias egyesületek röpiratokban akarták terjeszteni, de nem akadt szedő, aki a röpiratot kinyomtatta volna. A tervet Idemene polgármestere pendítette meg Stratos képviselővel szövetkezve, mikor híre terjedt, hogy a trónörökös visszatér. Ők ketten fegyveres lázadást akartak szítani, de ebből nem lett semmi. A főfegyverkezett nép tüntetést rendezett a nemzetgyűlés mellett, de a zendülés következményeitől visszarettenve, a tömeg aztán békésen széjjeloszlott.

A kínai császárné köszönete. Csai-Hszin herceg meglátogatta az idegen követeket és köszönetének adott kifejezést azért a barátságos fogadtatásért, melyben a kínai tengerészeti tanulmányi bizottság a külföldön részesült. Ugyanezen lap jelentése szerint Csékiangban azon kíséreltek követtekben, amelyek az ópiumtermelés korlátozására irányultak, komoly zavargások törtek ki, amelyeknek folyamán több katona és több zavargó elesett.

A romániai zsidók. A romániai zsidóság sajtóügyi agitációjára, valamint a zsidók kongresszusára vonatkozó interpellációra adott válaszában Bratiánu miniszterelnök kijelenti, hogy Romániában mindenki egyenjogú. A kormány a polgárok nemzetiségi avagy vallási különbségeit nem ismeri. Az állampolgárok agitációját illetően a kormány fentartja magának a jogot, hogy megítélje, mi van megengedve és mi nincs. A zsidók érdekében állana, hogy Románia érde-

keivel összeegyeztessék a maguk érdekeit és nyomtatékkal foglaljanak állást az ország ellenségei ellen.

Montenegrói emigránsok kintasítása. A montenegrói kormány többször előterjesztést tett a szerb kormánynál, hogy a montenegrói politikai menekülteket adja ki, de ezeknek az előterjesztéseknek eddig nem volt fogadatuk. Minthogy Szerbia most a Balkán-államok szövetségének létesítésén fáradozik, avégből, hogy Montenegrot ennek a tervnek megnyerje, a szerb kormány most elhatározta, hogy a montenegrói menekülteket ki fogja utasítani.

A szerb vámtarifa-emelés. Szerb illetékes helyen kijelentik, hogy a szkupstina elé terjesztett törvényjavaslat a vámtételek felemelése dolgában első sorban az állam fiskális érdekeit tartja szem előtt. Nem Ausztria-Magyarország ellen író nyuló intézkedésről van szó, hanem kizárólag a szerb államérdek védelméről. Ez kitűnik már abból is, hogy az új vámtételek szerint nemcsak a maximális, de a minimális tételek is felemeltek. Meg kell természetesen jegyezni azt is, hogy a minimális tarifák felemelése Ausztria-Magyarország szempontjából felette leszállítja az esetleges legtöbb kedvezményt biztosító vámügyi egyezményt.

A Reichsrath megnyitása.

— Német pártok a kormány ellen. —

Budapest, február 24

Az osztrák képviselőház ma hosszú szünet után ismét összeült. Mindenekelőtt megválasztotta a két hiányzó alelnököt, mert az osztrák parlament elnöksége nem kevesebb, mint nyolcz tagból áll. Egy elnök és hét alelnökből. Ne higye azonban valaki, hogy az osztrák parlament munkaképessége kívánja az elnököknek e nagy számát. Ausztriában ezzel is úgy vannak, mint a miniszteri tárczákkal, minden nemzetiségi csoport képviselve van itt is egy-egy taggal. Ez egyike azoknak az engedményeknek, melylyel a kormány a nemzetiségeknek kedvezni akart.

A minisztérium nemzetiségi jellege ezúttal nem domborodott ki úgy, mint máskor, mert a cseh és a német nemzetiségi miniszterek lemondása folytán ezek a tárczák nincsenek betöltve. Dr. Schreinernek a német nemzetiségi miniszternek lemondása nem maradt ugyan hatás nélkül a német szabadelvű pártokra, melyek ma már foglalkoztak azzal a kérdéssel, daczára dr. Hohenburger igazságügyi miniszter nyilatkozatának, hogy a kabinet iránya a régi maradt, hogy vajjon a német pártok politikai iránya is a régi marad. Felmerült az a terv, hogy üdvös volna, ha az egyes német szabadelvű pártok egyesülnének, hogy követeléseiknek nyomatékossabb súlyt adhassanak. Ez a terv már a múlt választásokon felmerült és ma aktuálisabb, mint bármikor. A keresztényszocialista párt válság előtt áll és valószínű, hogy a legközelebbi jövőben súlyos megpróbáltatásokon megy keresztül. Lueger megszünt tényező lenni és ezzel az osztrák parlament leghatalmasabb pártja elveszti maga alól a talajt. Belviszályok már eddig is dúltak a pártban, de Lueger tekintélye és páratlan erőnye mindig rendet tudott teremteni hívei között. Ez a kétségkívül hatalmas egyéniség nem örködhetik többé pártja fölött, mely kezdi már azt a beayomást keltetni, mint a pásztor nélkül maradt juhnyáj. A párt kebelében nézeteltérésekre adott már alkalmat Luegernek az a kívánsága, hogy utóda dr. Weisskirchner kereskedelmi miniszter legyen. A pártban többen vannak, akik Weisskirchner nem tartják olyan egyéniségnek,

aki Lueger örökébe léphet és e körül már heves viták keletkeztek.

A német pártoknak tehát már most számolni kell azzal az eshetőséggel, hogy a nagy keresztényszocialista párt széttörik, ami nem maradhat hatás nélkül a többi parlamenti pártra sem. Lueger pártjának sorsa azonban a kormányra nézve sem maradhat közömbös. Ez a párt volt az, mely főerősségét képezte a kormánynak, nemcsak számánál, hanem Lueger összeköttetéseivel fogva is. A közel jövő tehát ismét meglepetéseket hozhat a Lajtán-tulról.

A Reichsrath megnyitására a következő tudósítást kaptuk Bécsből:

Két hónapi szünet után ma délelőtt újból összeült a Reichsrath. A képviselők nagy számmal jelentek meg erre az ülésre, melyet a pártok tanácskozásai előztek meg abból a célból, hogy a munkaprogramhoz állást foglaljanak. Schreiner, a volt német miniszter is megjelent és rendes képviselői ülésén foglalt helyet. A Ház mindenekelőtt két új alelnököt választott *Romanczuk* román és *Conci* olasz képviselők személyében, amire áttért az unjonczjavaslat első olvasására. Az első szónok, *Georgi* landwebrminiszter kéri az unjonczjavaslat mielőbbi elintézését, utalván azokra a hátrányokra s károokra, amelyek az unjoncz elhalasztása folytán nemcsak a katonakötelezettek, hanem a lakosság nagy részére, különösen a mezőgazdasági körökre is háramlanak. A mai ülésen a kormány benyújtotta az állami tisztviselők szolgálati pragmatikájáról szóló javaslatot.

Stransky (német radikális) kétségtelennek mondja, hogy az ausztriai németek ügyei körül nagy érdemeket szerzett Schreiner miniszternek eléggé el nem ítélhető elbocsajtása a miniszterelnök részéről a szláv unió nyomása alatt és a keresztényszocialista pártnak legalább is tudtával történt meg. Szólvó óva int attól, hogy megmozgassák a tárczanélküli német minisztérium intézményét és kijelenti, hogy a miniszterelnök ezzel a lépésével a leghatározottabban szembehelyezkedett Ausztria németiségével. A német radikálisok ebből le fogják vonni a következtetéseiket.

Steiner (keresztény-szocialista) határozottan visszautasítja előtte szólókat a keresztény-szocialistákra vonatkozólag tett kijelentését, és azt mondja, hogy ez a párt mindenkor a németek ügyét fogja szolgálni.

Az unjonczjavaslatot azután a véderőbizottság elé utalták.

A ház ezután a ma benyújtott sürgős javaslatok tárgyalásába kezdett.

A német szabadelvű pártok mai teljes ülésén Wolf képviselő javasolta, hogy tekintettel a német népet a német tárczanélküli miniszter elbocsajtása által ért ütésre, közöljék a miniszterelnökkel, hogy a német szabadelvű pártok szavazataira többé nem számíthat. A javaslatot 33 szavazattal 19 ellenében elvetették. Gross és Prade képviselők javasolták, hogy Schreiner volt miniszternek a német nép érdekében kifejtett céltudatos működéséért köszönetet mondjon a párt, elbocsajtásának módját a leghevesebben ítélje el, hangsúlyozza, hogy a német szabadelvűk semmi körülmények között sem mondanak le a tárczanélküli német minisztériumról és fentartják maguknak, hogy dr. Schreiner elbocsajtásából további következtetéseket vonjanak le. E javaslat első részét egyhangulag, a második részét majdnem egyhangulag elfogadták.

AZ „EGYETERTES“

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788

A kiadóhivatal telefonja: 706.

A jegyzői nyugdíj-válság.

Budapest, február 24.

Több ízben volt alkalmunk rámutatni arra az egészségtelen állapotra, amelyben a jegyzői nyugdíjügy évek óta sanyalódik.

Közel évtizede, hogy kimondtuk véleményünket az állapotról és igyekeztünk megjelölni az irányt, amelyben haladni kellene, ha el akarjuk érni a rendezett jogállamhoz egyedül méltó célt: a jegyzők és jegyzői alkalmazottak és hozzátartozók nyugdíjának végleges biztosítását.

Semmi más megoldás nem vezet célhoz, csak az, ha sikerülne a nyugdíjügyet az egész országban nemcsak egységes elvek szerint rendezni, de egyúttal oly módon is, hogy ez a rendezés előkészítője lehessen annak az ideális állapotnak, mikor majd a közigazgatás egész tisztikara, egyelőre legalább a jegyzők az egész országban egy státust képeznek s a jegyzőknek a megyei röghöz kötöttsége megszűnővén, mikor esetleg áthelyezésükre kerül a sor, nyugdíjigényük épségben maradása sem nehézségeket nem okoz, sem pedig kétségessé nem válik.

Magától érthető, hogy a jegyzői nyugdíjügynek ezt az országos rendezését az állam megfelelő anyagi és erkölcsi hozzájárulása nélkül nem lehet eredményesen végrehajtani, de még csak elképzelni sem.

Az erkölcsi hozzájárulásnak egyetlen célhoz vezető módja van: törvényt kell készíteni a dologról s abba belevenni mindazt, amit a különböző kormányok rendeletei, valamint a vármegyék szabályrendeletei tartalmaznak, de igen természetesen aszerint az elv szerint, hogy mindeneket megvizsgálva, csak a jót kell megtartani.

Ma ahány megye, annyi szokás, annyi szabályrendelet és ezek legfeljebb az alkalmazott elvekben egyeznek, de már azok végrehajtásában lényegesen eltérnek egymástól.

Ami pedig az állam anyagi hozzájárulását illeti, ez ma még nem hogy kilátásba lenne téve, de éppen ellenkezőleg, van egy belügyminiszteri rendelet, amely annak idején, vagy másfél évtized előtt illőnek tartotta kimondani, hogy a jegyzői nyugdíjintézeteket állami segítségben részesíteni egyenesen tilalmas dolog.

Szerencsére a közfelfogás e tekintetben időközben nagyot változott. Hogy úgy mondjuk a szociális érzék az egész társadalomban azóta nagy haladást tett úgy a törvényhozásban, mint a kormányban, az elmék és a szívek ma már egészen másképpen reagálnak a tömegek érdekeinek nyilvánulásaira, s ahol egy társadalmi réteg baján segíteni kell, ott az állam kötelességeire való hivatkozást ma már nem tartják sem szégyennek, sem országháborításnak. Az erkölcsök emez örvedetes átalakulásának folyamata szerencsére még mindinkább növekvőben van és így nem tartjuk lehetetlennek, hogy a jegyzői nyugdíjügy rendezéséhez az államkincstár hozzájárulását is biztosítani lehet annak idején.

Ez az idő pedig már nincs is olyan messze. Előre megjósoltuk, hogy ha a nyugdíjügy a megyéknél marad, előbb-utóbb be fog állani egyik-másik megyei nyugdíjintézet *feltehetőleg* képtelensége.

És ez most tényleg be is következett. Igaz, hogy egyelőre csak az egy Szepes vármegyében, de nekünk adataink vannak arról, hogy más megyékben is erősen félnek a tömeges nyugdíjazások bekövetkeztétől, ami a legközelebbi öt év elmúltával már szörványosan jelentkezni fog, tíz év múlva ellenben rohamosan föllép és akkor el lehetünk készülve egy kisebbszűrésű országos zandulásra, mert — bár rossz proféták lennénk — de minden 3-ik, 4-ik vármegyében ki fog derülni, hogy a felhalmozott nyugdíj-alapok képtelenek lesznek eleget tenni a jogos nyugdíjigényeknek.

Nyugateurópában kétségtelenül egyedül álló dicsőséges dolog lesz ez. Mert ki fog derülni, hogy az állam és a közigazgatási hatóságok teljes asszisztenciájával mellett egy egész életen át szabad volt nálunk boldogítani a közigazgatás legérdemesebb tisztviselőinek ezreit, díjakat szedni be tőlük, ez alapon nyugdíjat ígérni nekik és mikor

aztán munkaképtelenségük tényleg beáll, azt mondani nekik, amit husz év előtt az Országos Széchenyi-nyugdíjgyűlés mondott a tagjainak: elszámítottuk magunkat, bocsánatot kérünk, tessék megelégedni a nyugdíjigény 50 vagy éppen 40 százalékával.

A Balkán államokban megy az ilyen, de Magyarországon a nemzeti becsület kérdése legyen, hogy ez a szégyenletes állapot be ne következzen.

Elég botrány, hogy Szepesmegyében bekövetkezett s hogy ott most a jegyzők és a községek járulékaiknak fölemelésével akarnak segíteni a bajon. Ez a járulékfölemelés veszedelmesen hasonlít a végnélküli archimedesi csavarhoz s félős dolog, hogy igen kellemetlen következményei lehetnek.

Amit mi kívánunk, az egyelőre igen ártatlan dolog, mert nem kerül pénzbe, csak egy kis komoly munkába.

All pedig ez abból, hogy későbbi botrányok kikerülése érdekében a belügyminisztérium vessen véget a jegyzők boldogításának. E végből haladéktalanul szükséges az összes vármegyei jegyzői nyugdíjalapok kezelésének matematikai átszervezése. Főül kell vizsgáltatni ez alapokat, ahhoz értő s életjáradék kiszámításában jártas matematikusokkal, ezek állapítsák meg a nyugdíjigérek realitását, s vagy ezeket szállítsák le, vagy pedig, mint hogy ez valószínűleg nem fog menni, mutassák ki vármegyénként, hogy hány ezer koronára megy más-más is a még leplezett deficit. Vagyis az az összeg, amit évenként — a pokolból is — de elő kell teremteni, ha csak azt nem akarjuk, hogy megyeink nagyrésztében olyan állapotok ne következzenek be, mint Szepes megyében.

Szepesben az 1911-ik évben néhány nyugdíjazás lesz és kiderült, hogy ezekre már nem jut pénz. Az évi deficit nem kevesebb, mintegy 13-ad félezer korona és most nagy a kétségbeesés és a kapkodás, hogy a szegény kiszolgált munkaképtelen jegyzők kenyér nélkül ne maradjanak. A kétségbeesés szülte mentő akcióban olyan pont is fordul elő, amely arra kötelezi a 40 évnél idősebb korukban belépő jegyzőket, hogy fizetésüknek 20 százalékát alapdíj gyanánt fizessék be. Nem egy csekély szepesmegyei jegyző családra nézve, de egy magas állású fővárosi államtitkáré is egy ilyen kirovás valóságos katasztrófával járhatna, amit egy évtizeden át nem heverhetné ki, a szepesi vármegyei urak azonban olyan isteni nyugalommal állapították ezt meg, mintha a legnagyobb boldogságba fűrésztenék ily módon a jegyzőket.

A jegyzői pályát ilyen meglepetésekkel kombinációba hozni többé ne legyen szabad. A matematikusok állapítsák meg, hol mennyi a deficit, a társadalom pedig és benne a törvényhozás, meg a kormány szokják hozzá ahhoz a gondolathoz, hogy ezt a deficitet, ha az állam pénzéből fedezzük, csak igen csekély mértékben tettünk eleget a közigazgatás javítására irányuló kötelességszerű feladatainknak.

D. Gy.

TÁVIRATOK.

A dalai láma menekülése.

Kalkutta, február 24. A dalai láma Hitzing kínai üldöztetése elől éjjel-nappal menekül. Egy folyó átkelésénél a tibetiek visszamaradtak, hogy az üldözőket feltartsák. A kínaiak Sükim határáig üldözték a dalai lámát.

London, február 24. (Saját tudósítónktól.) Lhassából jelentik: A dalai láma azért menekült brit területre, mert Anglia és Kína között titkos szövetség jött létre.

Mint a Reuter-ügynökségnek Kalkuttából jelentik, a dalai lámát menekülése közben a kínaiak majdnem elfogták. Azt hiszik, hogy audienciát fog kérni az indiai alkirálytól.

Rosebery lord a felsőház mai ülésén kijelentette, hogy márczius 14-én azt a javaslatot fogja benyújtani, alakuljon át a ház bizottsággá azon módok tanulmányozására, miképpen lehetne jelen szervezetét legjobban reformálni olyképen, hogy belőle megfelelő második kamara alakuljon. Kur-

son lord egy kérdésére Morlay államtitkár a tibeti eseményeket vázolta. A dalai láma 1908. szept. 21-én utazott el Pekingből és december 25-én ért Lasszába. Hogy időközben hol volt, azt nem tudni, valószínű azonban, hogy két hónapot időzött Nasesukában. Tovább utazása előtt híre járt, hogy a tibeti és a kínai kormány között surlódásokra kerül a sor. Január 30-án egy angol kereskedőt meglátogatta a dalai láma egyik követe és elmondta, hogy Lasszától 400 mérföldnyire kínai hadsereg táboroz. Február 17-én érkezett annak a híre, hogy ez a kínai hadsereg Lasszában időzik és hogy a dalai láma Egyiptomba menekült, továbbá, hogy három miniszterrel és mintegy száz emberrel Tháríba érkezett. 20-án érkezett Jatungba és a kínaiak által üldözöttve másnap Guatung felé folytatta útját. Február 27-ikére Derzsilingbe várják. Menekülésének hírére az indiai kormány utasította a gangesi, guatungi és sikkini angol képviselőket, hogy örködjenek a semlegesség felett, ami bizonyára meg is történt. A dalai láma első híradása Lasszából való távozása óta Guatungból jött. Ebben azt mondja, hogy Indiába megy, ahol az angoloktól akar támaszt és védelmet kérni. Menekülésének okáról nem szólott semmit csak annyit említ, hogy a lasszai lakosságot kínai lovasság letiporta. A kínaiak fegyvertüze számos tibetit megölt és megsebesített. — Köszöni a brit kormánynak vele szemben eddig tanúsított udvariasságát. A dalai lámát Darjilingbe való érkezése alkalmával meg fogják hívni, hogy vegyen Kalkuttában lakást, mielőtt másféle intézkedés történik. Állandóan a legszigorubb semlegességet fogják szem előtt tartani, a dalai lámát azonban a legnagyobb udvariassággal és tisztelettel fogadják, a mely mint magasrangú egyházi testület fejét megilleti, akit a király alattvalóinak milliói tisztelnek. A brit kormány véleményeserében áll a kínai kormánynyal az így támasztott váratlan helyzet felől. Lord Landsdowne kijelenti, hogy értesülése szerint a kínai csapatok megszállták Lasszát s a dalai láma elűzött. Viscount Morley azt válaszolja, hogy talán korai volna azt állítani, hogy a lámát elűzték. A láma menekült ugyan, de menekülésének közelebbi okai eddig ismeretlenek. Lord Rosebery kérdi, vajjon a kínai kormány indokolta-e erőszakos elnyomulását. Morley kijelenti, hogy a kínai kormánynyal épp most kezdtek el a véleményeserét.

Közgazdasági táviratok. Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		febr. 24.	febr. 23.	febr. 22.
Buza	májusra	121 $\frac{3}{4}$	121 $\frac{3}{4}$	122
	júliusra	113 $\frac{1}{2}$	112 $\frac{3}{4}$	112 $\frac{7}{8}$
Tengeri	májusra	75	75	75 $\frac{3}{8}$
	júliusra	76 $\frac{3}{8}$	75 $\frac{7}{8}$	76 $\frac{3}{8}$
Chicago.				
Buza	februárra	114 $\frac{7}{8}$	114 $\frac{1}{2}$	115
	májusra	113 $\frac{3}{8}$	113 $\frac{3}{8}$	114
Tengeri	februárra	62 $\frac{1}{2}$	62	62 $\frac{5}{8}$

Newyork, február 24. Gyapot Newyorkban, helyben 14.40 (14.10). Gyapot márcziusra 14.18 (13.77). Gyapot májusra 14.25 (13.92). Gyapot New-Orleansban, helyben 14 $\frac{1}{8}$ (14 $\frac{1}{8}$). Petroleum Stand white Newyorkban 7.90 (7.90). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.90 (7.90). Petroleum Refined in Cases 10.30 (10.30). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.40 (1.40). Zsir Western steam 13.45 (13.30). Zsir Rohe és Brothers 13.70 (13.60).

Chicago, február 24. Zsir februárra 12.92 (12.87). Zsir júliusra 12.87 (12.87). Szalonna short clear 12.87 (12.81). Sertéshus májusra 25.80 (25.85).

ÚJDONSÁGOK.

NAPIREND. Napár: péntek, február 25. — Róm. kath. és prot.: Géza. — Görög-orosz: febr. 12. Melát pk. — Zsidó: Ad. 10. — A nap két reggel 6 óra 52 perczkor, nyugszik este 5 óra 36 perczkor. — A hold két este 7 óra 2 perczkor, nyugszik reggel 7 óra 41 perczkor.

A földművelésügyi miniszter fogad d. u. 4 órákor.
A főváros pénzügyi és gazdasági ülése d. e. 10 órákor.

A Petőfi Ház (erekyemzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva naponta 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — Holland művészek kiállítása a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 60 fillér. — A Művészáz kiállítása (Váci-utca 9. sz.) Nyitva 10—8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Háziipari Szövetség állandó vásárja (Kigyó-tér 1. sz.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Muzéum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Muzéum könyvtára 9—2-ig és 6—8-ig.

A nehéz ujjú törvény.

* * *

Valaki künn járt december közepén a hideg levegőn, keztyű nélkül. Azután hazamegy és a dermedt, jégesap-ujjakkal neki-fog valami szubtilis munkának: himzés szá-lait kezdi bogozni, vagy bontogatni; finom csipkehálóját akarja megszöni. Nevetni kell a buta, tántorgó ujjakon, amint a bogokat még jobban összeszorítják; a csipke szálát ostobán megtépik; egyszerre elrontják azt, amit nagy kinnal, sok próbálkozással fölépítettek.

Jusson azonban eszünkbe, hogy napon-ként ilyen dermedt, tántorgó ujjak játszanak velünk: a törvény ujjai. Mikor fagyott meg a törvény ujjai? Valószínűleg a római jog fagyos, lelketlen levegőjében. A római jog előtt a patriarehális szociális rendben ad hoc csinálódott a törvény, pontosan rászabva az adott esetre. A köztudat jogi érzéke ekkor lágyan és finom fogással ölelte körül az esetet. A helyzet akkor romlott meg először, amikor az állami read tulnőtt a törzs-szervezetén, a bírói funkció a piac itéletéből differenciálódva speciális bírók kezébe került, akik éppen a közjó biztonsága miatt nem támaszkodhattak többé a köztudatra és a maguk jogi érzékére, hanem kellett, hogy formákhoz és írott törvényekhez köttessenek. A híres tizenkét tábla keletkezésének a kora ez. Ekkor fagyott meg a törvény ujjai. Az óta viv erős harezot a forma a belső lényeg-gel, a keret az igazsággal. S még messze ködös ígéretnak látszik csak az az idő, amikor ez az ellentét kiegyenlítődik s a törvény ujjai lágyra, simulékonyra enged föl az eruberszeretet és moderu megértő elvek melegében.

A magyar bíróságok most vivódnak egy olyan problémával, mely folytonos ellentétet támaszt az írott törvény és a lelkiismeret parancsa között. Az írott törvény megszabja például, hogy milyen díjakat, százalékokat, részjegyárakat szedhetnek a szövetkezetek? A törvény intenciója az volt, hogy ezzel a kis eszisztenziák önségélyére, szervezkedő hitelképességére adjon módot. A gyakorlat azonban a legdurvább uszora présévé fejlesztette a következeteket. Egy volt kuriai bíró a napokban panaszolta föl, hogy a bíróságok mennyire tehetetlenek ezzel az uszorával szemben. Esetet hozott föl, melyben a szövetkezet a kölcsönösszeg negyven százalékát tartotta vissza különböző ezimeken az alsó-bíróságok azonban kénytelenek voltak elutasítani az asszony panaszát, mert a törvény kimondottan megengedte az ilyen fölszámítást. A jus strictum szerint így kellett tenniük. A Kuria megkísérelte, hogy valamilyen formulázással a törvény ellenére is érvényre juttassa az igazságot és megsemmisítette az ítéletet. Új tárgyalást rendelt, mert szerinte ugyanis megállapítható az uszora. Bizonyos ugyanis, hogy a panaszosnő nem üzletet kötni s evégből részjegyeket szerezni akart, hanem a kölcsönre volt szüksége. Az új tárgyalás ma volt a törvényszéken. A törvényszék azonban az uszorával vádolt szövetkezeti igazgatót, ismét fölmentette, kimondva a Kuriával szemben is, hogy amíg meg nem változtatják a kereskedelmi törvényt, a hasonló panaszok tárgyában marasztaló ítélet hozni nem lehet. A Kuria azonban még nem mondta ki az utolsó szót.

— **Augusztia főhercegnő állapota.** Augusztia főhercegnő állapota a javulás egyre tart. Herezel tanár ma délelőtt a következő orvosi jelentést adta ki: „Augusztia főhercegnő ö csász. és királyi fensége állapota nyugodt éj után teljesen kilégítő. Közérzete igen jó. Hőmérsék este 37.1, reggel 36.6. Prof. Herezel.” A Fásor-szanatóriumban, mint naponta, ma is már nyolcz órákor reggel megjelent József főherceg és fél tizenegyig időzött felesége betegágyánál, ahová délután kettőkor ismét visszatért. A főherceg egyébként, az étközés idejét leszámítva, rendszeren az egész napot a szana-

tóriumban tölti el és feloivasással szórakoztatja a fenséges asszonyt. Augusztia főhercegnő hollyété-ről ma is igen sokan érdeklődtek, többek között herceg Eszterházy Miklós és neje, báró Radvánszky Géza és neje, Kossuth Ferencz, Rakovszky István stb.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Visontay Kálmán panaszai, dr. Vass Miklós kaposvári, dr. Gombos Ferencz Albin budapesti VII. ker. állami főreáliskolai, Roboz Ármán, budapesti VI. ker. állami főreáliskolai, Román József munkácsi állami főgimnáziumi, dr. Faragó Márton győri állami főreáliskolai, Gönczi Ede szentesi, dr. Lippay György és Molnár Sándor szegedi, Simonyi Béla budapesti X. ker. kőbányai állami főgimnáziumi, Kovács Lajos zsolnai állami főreáliskolai, Dunay Zoltán budapesti I. ker., Laux Rezső zalaezerszegi, dr. Papp Ferencz budapesti I. ker., Köszegi László budapesti X. ker. tisztviselőtelepi, Dér István temesvári, Paulovics Károly czegeledi és dr. Kaufmann György nagyszombati állami főgimnáziumi, Vende Ernő pécsi állami főreáliskolai, Illés István dési, Szabó Václav balassagyarmati, Miklóssy István budapesti VII. ker. István-uti, Scherer Lajos és dr. Endrei Gerzson losonci, dr. Ozorai Lajos temesvári állami főgimnáziumi, ifj. Handmann Adolf kecskeméti állami főreáliskolai, Keményfi Jenő budapesti VI. ker. állami főgimnáziumi, Mihályi Elemér dévai állami főreáliskolai, Kuzmics Ferencz kaposvári és végül Mráz Guszláv balassagyarmati állami főgimnáziumi r. tanárokat, a jelenlegi állomásuk helyén, a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába kinevezte.

— **Képviselő és szolgabíró párbaja.** Fried Lajos orsz. képviselő és Pál Alfréd ökörmecsei főszolgabíró egy vendéglői összeszólalozásból kifolyólag ma délután 3 órákor kardpárbajt vívtak a Fodor-féle vívóteremben. Fried Lajos segédei Ábrahám Dezső és Lovász Márton képviselők, Pál Alfréd segédei pedig Nyegre László képviselő és dr. Kovács István ügyvéd voltak. A párbajorvosi tisztet dr. Czukor István és dr. Bradacli Emil látták el. Kétszeri összecsapás után Pál Alfréd bal halántékán, Fried Lajos pedig az arcán sebesült meg. A felek nem békültek ki.

— **Magyar aviatica.** A Gyáli-ut mentén elterülő nagyrákosi mező lassankint kialakult aviatikai teleppé. Egymás után épülnek a hangárok s nemsokára több repülőgép fogja szelni Budapest tájékán a levegőt. A magyar aviatikusok közül Kutassy után Adorján, majd Zsélyi Aladár közt a levegő uralmáért harczoló magyar aviatikusok sorába. Zsélyi és Adorján repülő gépe eredeti konstrukciója s szerkezetük után itélve egyszerűbb és tökéletesebb az eddigi repülőgépekénél. Adorján próbái némi sikerrel jártak eddig is, Zsélyi Aladár legközelebb kezdi meg repülési kísérleteit a nagyrákosi aviatikai telepen. Most azután egy sportegyesület, a M. A. C. is hódolni készül az aviatikának. Nemrég egy Fahrman-féle biplánt vett Kutassy dr. közbenjárására, oly czéllal, hogy tagjait a repülés sportjára megtanítja. A gép megérkezett s már a hangárja is kész. A gépen az első repülési kísérleteket Gillemot Ferencz, a M. A. C. trénerje fogja elsőnek végezni.

A Vasuti és Hajózási Klubban dr. Bresztolszky Béla gépészmérnök, műegyetemi magántanár a klub felkérésére előadást tartott a léghajókról és a repülőgépekről. Az előadásban, amely fényes közönséget vonzott a klubnak szülnék bizonyult disztermebe, azokat a természet-törvényeket és elveket fejtegette, amelyek a gépi repülés lehetősége, a légi járművek gépi hajtása, egyensúlyozásuk és kormányzásuk alapszik. Érdekesen magyarázta és mintákkal igazolta a csavarlapátok működését a levegőben; a sárkányrepülés módját és főbb törvényeit, valamint a sárkánylapok sokoldalú felhasználását a légi járművek egyensúlyozására és kormányzására. Számos rajz, táblázat és vetített kép élénkítette a mindvégig tartalmas előadást, amelynek befejezésül az előadó a napjainkban készült s még kísérletezés alatt levő magyar repülőgépeket is bemutatta. Az előadást Bényei Zsigmond meleg szavakkal köszönte meg a klub nevében, a díszes közönség pedig lelkes ovációkban részesítette az előadó tanárt.

— **Párbajozó szenátorok.** Párisban Millies-Lacroix volt gyarmatügyi miniszter és Linvilhac szenátor között ma párbaj folyt le, amelynek folyamán mindjárt az első összecsapásnál Linvilhac mély sebet kapott jobb előkarján. Az orvosok és segédek erre a párbajt befejezettnek mondták. A felek kibékültek.

— **Áradás Zemplénmegyében.** Zemplénmegye felső vidékén a Laborez, Latoreza és Ondava folyók a folytonos esőzés folytán annyira megdagadtak, hogy a környékbeli falvak veszedelemben vannak. A szükséges óvintézkedéseket mindenütt megtették.

— **Lueger haldoklik.** Lueger haláltusájáról a legváltakozóbb hírek érkeznek. Az orvosok ma hivatalosan tudatták a közsegtanácsal, hogy Lueger napjai meg vannak számlálva és hogy a beteg már csak legföljebb negyvennyolc óráig élhet, valószínű azonban, hogy a halál már huszonnégy órán belül következik be. A délelőtti órákban Lueger állapota annyiban volt veszélyes, amennyiben a vese nem végezte funkcióját. Délután 2 órakor azonban spontán vesekiürülés állott be, úgy, hogy közvetlen veszély érzésről nem fenyeget. A beteg állapota ennek dacára rendkívül komoly. Lueger délután aránylag jól érezte magát és a hólyagvizsgálat kielégítő eredményre vezetett. Alapnak látszik az a remény, hogy a veszedelem elmúlt, mert az uremikus tünetek kedvezők. A beteg közérzése és öntudata jó volt. Délután Bukovac főorvos is megvizsgálta Lueger, aki egy ideig az ágy szélére ült és szivarozott. A Lueger állapotáról este kiadott orvosi jelentés így szól: Hőmérsék 36.5. Érverés 76. Uremikus tünetek esőkentek, vizelet mennyisége gyarapodott, sensorium szabad. Erőbeli állapot változatlan, táplálékfelvétel elégtelen. A tüdőben nem támadt komplikáció. Fájdalmak nem léptek föl, úgy, hogy remény van arra, hogy a gyuladós folyamat megállítható. Az orvosi kezelés főleg a vese-komplikációk ellen irányul, amelyek nagy veszélyt okozhatnak a legközelebbi időben. A keresztény-szocialista egyesülés mai ülésén dr. Geesmann elsősorban jelentést tett Lueger polgármester rendkívül komoly állapotáról és azon hó óhajának és reményének adott kifejezést, hogy Lueger csodatraméltó szervezete urrá fog lenni a szenvedések felett. Dr. Geesmann ezután beható jelentést tett a politikai helyzetéről.

Éjfélkor jelentik a Rathausból, hogy dr. Lueger polgármester állapota változatlan.

— **Ujabb öt kiütéses tifuszeset.** Tegnap öt beteget szállítottak be a járványkórházba. Istvánfi Ferencné takarítóné, Glaser Miksa, egy asztalos kilencz éves fia, Radu Ferencné napszámosasszony, Gajdos József és Pikelka József az új betegek. Dr. Gerlóczy Zsigmond egyetemi magántanárnak, a járvány-kórház igazgató-főorvosának vezetésével az ápolók, ápolónők és dr. Hulka József osztályorvos a legesodálatosabb figyelemmel, óvatossággal és körültekintéssel ápolják a tifusz szerencsétlen áldozatait, akik között eddig mindössze ötszázalékos a halálozás; ez pedig a legnormálisabb, a kanyaró-járvány halálozási percetjén is alul marad. Az orvosok természetesen maguk is a legnagyobb elővigyázatossággal ültöznék át, mielőtt a betegeket látogatják. Az technikailag lehetetlen, hogy az ápoló-személyzet teljesen távol tudja magát tartani a fertőzéstől. Ennek tulajdonítható az, hogy egy apáca és egy ápoló legutóbb tifuszban megbetegedett és most ők is a betegek közé kerültek. A két ápoló, aki így valóban a hivatásának lett az áldozata, a könnyebb betegek közé tartozik. A kezelőorvosok is napról-napra a saját életük kockázatátával jelennek meg a betegek között, mégis dr. Magyarevits Mladen tisztii főorvos is hetenként többször látogatja meg a járvány áldozatait, hogy személyesen ellenőrizze, eleget tesznek-e a hatóságok intézkedéseinek. A betegek közül elbocsátottak 2 nőt, a megfigyelőből 3 férfit. Felvettek a megfigyelőbe újabban 4 férfit és 5 nőt. A beteglétszám ma 11 nő és 20 férfi. Megfigyelés alatt áll 7 nő és 22 férfi.

— **Még egy bezárt feleség.** A párisi rendőrség egy második Parral-estet derített ki. St.-Denisben letartóztattak egy gazdálkodót, aki feleségét négy esztendő óta házában egy sötét helyiségében bezárva tartotta és éhezettette. A szomszédok már rég tudták a dolgot, de csak most tettek róla feljelentést, miután a párisi gyógyszerész esete nyilvánosságra jutott, mikor a rendőrök átutatták a házat, megtalálták a szerencsétlen asszonyt, akinek teste csupa seb volt a kegyetlen bántalmazástól.

— **Csontvázak az építkezésnél.** Tegnap délelőtt a Központi városháza első számú udvarában folyó építkezésnél a földben két emberi csontvázat találtak. A csontvázakat átadták az anthropologiai intézetnek.

— **Nagy urak titkai.** Szélhámosok, csalók és imposztorok régóta tudják, hogy nincs jobb, kényelmesebb kereset annál, mint az, ha nagyurak titkait kifürkészik valahogy és azokat a maguk módja szerint fruktifikálják. Elég, ha két-három nagyurnak a titkait ellesik. Ha azután értenek hozzá a szélhámosok, egész életükön át pénzelnek rajta. Lipcsében most letartóztattak egy Hamrig-hausen nevű vegyész, aki ezt a mesterséget nagyban űzte. A titkokat úgy sajátította el, hogy a vonatokon előkelő utasok kizárólag lopkodta össze, amelyekben bizalmas természetű leveleket tartogattak az illetők. Legutóbb egy tengerész-kapitány kizárólagját lopta el, melyben egész csomó intim levél volt. Ezekkel a levelekkel január végén meg akarta zsarolni a tengerész-kapitányt. Megfenyegette, hogy a levelek tartalmát nyilvánosságra hozza, ha egy héten belül tízezer koronát nem fizet értük. Mivel a levelek csakugyan kompromittáltak volna a kapitányt s a rendőrségen nem akart jelentést tenni, hajlandó volt a levelekért kétezer koronát adni. A zsaroló elfogadta az ajánlatot s visszaküldte a leveleket egynek kivételével. Egy hét múlva ezért az egy levélért szintén tízezer koronát kért. A kapitány, aki azt hitte, hogy valamennyi levélét visszakapta, bosszankodott, de végül ismét kétezer koronát ajánlott föl a levélért. A zsaroló azonban most már nem akarta ezért az összegért a levelet kiadni, sőt ötezer koronáért sem. A kapitány végre is barátai tanácsára a rendőrséghez fordult, amely három heti megfigyelés után letartóztatta a zsarolót. Több mint ötven kizárólag találtak a lakásán s kiderült az is, hogy a legelőkelőbb családokkal levelezett, akiket többnyire tekintélyes összeggel megszarolt. Egy előkelő párisi bankár fiatal felesége ötvenezer frankot, egy olasz grófné ötezer lírát és egy ismert nevű bécsi szép asszony tízezer koronát fizetett az ellopott leveleiért. Egy orosz gavalér pedig egyetlen levélért, amelyet állítólag egy főrangú hölgytől kapott, huszezer koronát adott a zsarolónak.

— **A nagy sztrájk halottjai és sebesültjei.** Filadelfiából jelentik, hogy a zavargásoknak eddig két halottja van, kilencz ember haldoklik, kilenczvenegy ember súlyosan, ezer pedig könnyebben megsebesült. A rendőrség ezer embert tartóztatott le. A sztrájk már a múlt évben, a nyár elején tört ki. Akkor a közvélemény nyomása alatt, tekintettel arra, hogy a közúti vasutban a városnak is része van, megadták az alkalmazottak követeléseit, de alig multak el a közszégy választások, az alkalmazottaknak tett összes kedvezményeket visszavonták. A zavargások oly nagy mérvet öltettek, hogy a városi hatóságok kérésére Pennsylvánia állam kormánya négyszáz rendőrt küldött Filadelfiába, mert az ottani rendőrök képtelenek a rendet helyreállítani. Tegnap délután, mint már röviden említettük, összecsoportosultak a Baldwin-féle mozdonygyár munkásai és revolverekkel támadták meg a rendőrséget. Húsz utcai harc fejlődött ki erre, amelyben mind a két részről több mint kétszáz lövést tettek, miközben többen súlyosan megsebesültek. Minden közúti vasúti kocsin nyolcz rendőrt helyeztek el, hogy az esetleges támadásokat visszaverjék. Amióta Pralot, a sztrájkvezért letartóztatták, a hangulat még izgatottabb. A közúti villamos vasut közlekedése majdnem egészen szünetel. A kórházak és a fogházak tömve vannak, de ma nem volt avargás. A sztrájkolók egyelőre nyugodtan viselkednek és a rendőrség a katonasággal együtt talpon van.

— **Királynék gyilkosának czinkosa.** Egy Newyorkból érkezett kábeltávirat hozza a feltűnést keltő hírt, hogy Czinezinatiban letartóztattak egy embert, akiről azt hiszik, hogy királynék gyilkosának, Luccheninek czinkosa. Az illetőnek neve Kepler Keresztély. Sok lopást és betörést követett el. Van ok annak a föltevésére, hogy része volt Erzsébet királyné meggyilkolásában is, mert jól ismerte Lucchenit és tudja a gyilkosságnak minden egyes részletét.

— **Bányászerezésatlenség.** Kattovitzból jelentik, hogy a „Gieschelgrube” Körner-tárnájában korai robbanás következtében több bányász az omladék alá került. Délig egy halottat és egy súlyosan sebesültet — mindkettő olasz volt — huztak ki a romok alól.

— **Pénzhamisítóbanda nyomában.** A minap a Kazinczy-utczában König Izidor czinkografushoz beállított egy hordár, átadott egy husz leíres román bankjegyet s kérte, hogy készítsen róla klisé. A bankjegy sarkába hangjegyek voltak rajzolva s a hordár azt mondotta, hogy az egész dolog reklám céljából szükséges. A czinkografus azonban gyánusnak találta a megrendelést. Jelentést tett a rendőrségen, de a klisé elkészítette. Tegnap délután a hordár el is vitte. Ekkor már letek és nyomon követték a detektívek. A hordár a Wesselenyi-utca 9. számú háza elé ment, ahol két ember várta. Amikor ezek a klisé átvtették, a detektívek nyomban odaléptek s a két embert bekísérték a főkapitányságra. Ott kiderült, hogy az egyik Ladányi István huszonnégy éves szövősegéd, akit már régóta keresnek pénzhamisítás miatt, a másik Laszkovics János ötvennégy éves földműves. Ladányi hosszas faggatás után megvallotta, hogy a klisé pénzhamisításra kellett volna neki. Több bolgár kertészszel állott összeköttetésben és ezek bízták meg a bankcsináló eszközök beszerzésével. A bolgár kertészek nevét és lakását nem tudja. Társa, Laszkovics azt állítja, hogy Ladányival csak tegnap ismerkedett meg s hogy ő egyáltalán mitsem tud a hamisításról. A rendőrségen mind a két embert letartóztatták. Tavaly decemberben a szövősegéd apja, idősb Ladányi István egy vasutcai czinkografusnál akart klisé csináltatni. Akkor letartóztatták s a rendőrség előtt ő is azzal védekezett, amivel most a fia, hogy tudniillik, bolgár kertészek megbízásából járt el. A rendőrségen folytatják a vizsgálatot, mert valószínűnek tartják, hogy egy nagyobbabású pénzhamisító banda vállalkozott a román bankjegyek gyártására és terjesztésére.

— **Uj vérvizsgálat.** Egy müncheni orvostudományi folyóiratban Dungen bakteriológus beszámol ama kutatásainak eredményeiről, amelyekre az emberi és állati vérről való kísérletezései folyamán jutott. Valószággal szenzációs az a fölfedezése, amelyvel a vérből meg tudja állapítani az apaságot. Az egyik vérből ugyanis beolt a másikba és ezáltal a vérben egy agglutinín-nek nevezett anyag képződik, amely minden esetben különböző szerkezetű. Összesen 71 családban 342 embernek vérével kísérletezett így Dungen és pontos jegyzeteket készített magának úgy az észlelt hatásokról, mint a családokban észlelt átöröklési esetekről. Vizsgálatait egybevetve, végül arra az eredményre jutott, hogy fölfedezési nyomán az orvosi tudomány nem sokára képes lesz egészen pontosan megállapítani, hogy kétes esetekben valamelyik gyermek melyik apától és anyától származik, sőt abban a speciális esetben, ha az apa vérsajtjének a szerkezete különbözik az anya vérsajtjének a szerkezetétől, az már ma is megállapítható, mert a gyermek vérében mindkét vérszerkezetnek nyoma marad és a beoltások nyomán támadó agglutininokban is kimutatható.

— **Az operaházi karszemélyzet mozgalma.** Az Operaház karszemélyzetének négyes-bizottsága: Zolnay Loránt, Gerenday Vilmos, Gyárfás Bernát és Kocsis Gyula, ma délelőtt az operaházi énekhar jogtanácsosának, dr. Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselőnek vezetésével tisztelettel gróf Khuen-Héderváry-Károly miniszterelnökönél. A küldöttség nevében Vázsonyi Vilmos arra kérte a miniszterelnököt, hogy az előző kormány részéről is jogosnak elismert fizetési rendszert, amelyet Mészáros Imre igazgató is megfelelően tart, léptesse életbe. Majd Zolnay Loránt ismertette a karszemélyzet helyzetét s a miniszterelnök sürgős intézkedését kérte. A miniszterelnök igen szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy az Operaház karszemélyzetének ügyét sürgős tanulmányozás tárgyává fogja tenni. Biztosította a küldöttséget, hogy minden igényével rajta lesz, hogy ez a kérdés végre kedvező elintézését nyerjen.

— **Meggyilkolta a feleségét.** Csirkó Petru kristyóri parasztagazda összeveszett feleségével, aki visszafelcselgetett neki. Csirkó dühében karót ragadott és azzal az asszonyt addig ütötte, míg élet volt benne. A gyilkos férjet a csendőrség letartóztatta.

— **Nászajándékok, jegygyűrűk legelőnyösebben** Polgár Kálmán művészi eskizertelepen, Budapest, VII., Erzsébet-körút 20., I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Az alatin villa titkai.** Igen sok, egymásnak ellentmondó, ellenőrizhetetlen hír szivárogtatja ki naponként az alatin villából, ahol tudvalevőleg Abdul Hamid expedícióját internálva van. Az egyik napon azt ujságolja a táviró, hogy megőrült, a másikon azt, hogy semmi baja és hogy állapota kielégítő. Mindamellett kell, hogy valami nagy baj legyen az alatin villában, mert új, meg új tudósítások érkeznek az ex-szultán tébolyáról és düh-ki-töréseiről. A legújabb hír, mely Szalonikiból érkezik, a következő: Az alatin villában tegnap ismét botrányos jelenetek voltak. A volt szultán örjögött és meg akarta gyújtani az ágyát. A körülötte lévő tisztoknak arczába köpött és vad szitkokat szórt az új-török bizottságra. Aztán dühösen követelte, hogy Konstantinápolyba szállított hárem-hölgyeit hozzák el neki. Végül eszméletlenül összerogyott. Konstantinápolyból jelentik beavatott helyről, hogy az alatin-villában a kormány titkos megbízottai tartózkodnak hetek óta, akik azt kutatják, hogy mely külföldi bankokban van még letétele Abdul Hamidnak. Az exszultán attól fél, hogy mielőtt minden vagyonát megkaparítja a kormány, nyomban meg is fogja őt öletni, ezért örültséget tett. Abdul Rahim herceg, aki visszatért Szalonikiból, olyan nagyfokban tüdőveszes, hogy már a végét járja, a hercegnőket pedig azért hozták vissza Szalonikiból, mert az ottani klímát nem bírják ki.

— **Rejtélyes mérgezés.** Londoni tudósítónk táviratozza, hogy Scott dugsgadag bradfordi gyárost megmérgezték. Mikor reggeli kávéját már majdnem egészen megitta, észrevette, hogy rosszul van. Behívta a szakácsnőjét és megkóstoltatta vele a kávéját, aztán elment lazuról automobilon a gyárba. Odaérkezve, a sofőr kinyitotta az autóbil ajtaját és rémülten látta, hogy gazdája holtan hever az ülésen. A vizsgálat kiderítette, hogy Scottot strichninnel megmérgezték. A szakácsnőt letartóztatták, de konokul tagadja a gyilkosságot és azt állítja, hogy nem kóstolta volna meg a kávéját, ha tudta volna, hogy mérge van benne, amitől különben ő is rosszul lett. Kétségtelen, hogy a gyáros valamelyik hozzátartozója keverte a mérget a kávéba, kinek tudomására esett, hogy Scott előző nap a közjegyzőnél járt és végrendeletet írt.

— **Megint új üstökös.** Pidoux, a genfi observatorium igazgatója, új üstökösöt fedezett fel. Február 22-én este 7 óra 10 perczkor vette észre először és akkor az üstökös magassága 11 fok 35 percz, északi elhajlása pedig 7 fok 52 percz volt, az üstökös rectascensiója (magassága) naponta 36 perczrel fogy, elhajlása pedig naponta 24 perczrel változik észak-déli irányban. Február 20-án az üstökös alig másfél foknyira volt a Halley-féle üstökösötől és valószínűleg ennek tulajdonítható, hogy egyáltalában felfedezték. Mivel az üstökösöt boldtölte mellett fedezték fel, fel kell tételezni, hogy teleszkópiailag meglehetősen világos.

— **Meghalt, mert tévedett.** Egy szegény hivatalnok grászós sorsáról hozt hírt Marosvásárhelyről a táviró. Kaiser Mariska, a marosvásárhelyi fogasztási szövetkezet pénztárosnője Budapestre, a szövetkezet központi főpénztárába több pénzt küldött, mint amennyit kellett volna. A főnöke ezért megdörgölta. Kaiser Mariska a dorgálást annyira szívére vette, hogy marólugot ivott és behalt sérüléseibe.

— **A marhakereskedő gyilkosai.** Megirtuk, hogy Wasser Herman 82 éves mezőudányi marhakereskedőt e hó 2-án Nyírlövő határában meggyilkolták és 2000 koronát elraboltak tőle. A csendőrség egy heti nyomozás után letartóztatta id. és ifj. Jambrik János juhászokat. A napokban Kisvárdán 18 tagu cigánykaravánt fogtak el, kikről kiderült, hogy 11 betörést követtek el és kiderült egyszersmind az is, hogy ők ölték meg Wassert. A főzetlen tettes Balogh István volt, aki Wassert fejével négyszer fejbevágta.

— **Vidéki Hirlapírók Betegségélyző Pénztára.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének legutóbbi közgyűlése elhatározta, hogy a Budapesti Ujságírók Egyesülete példájára megalakítja a vidéki hirlapírók betegségélyző pénztárát. Az intézmény megalakításához szükséges összeget a Szövetség társadalmi úton óhajtja beszerezni és tekintve, hogy a közélet irányadó egyéniségei és testületei méltányolni tudják azt a törekvést, hogy a vidéki sajtó általános erkölcsi nívója emelkedik és a segélynyújtással a szürrealiztikai proletáriátus csökkenni fog, aminek a vidéki városok közviszonyai és intézményei talán legelső sorban érzik meg üdvös hatását — a betegségélyző pénztár jövője már előre is biztosítottnak látszik. Az új intézmény céljaira eddig jelentős adományok érkeztek a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének pénzeit kezelő Szegedi Kereskedelmi és Iparbankhoz.

— **Az Iparművészeti Muzéumból.** Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei az utóbbi időben igen értékes és érdekes művészeti tárgyakkal gyarapodtak. A magyar teremben egy új szekrényt állítottak fel, amelyben válogatott magyar ötvösmunkák nyertek elhelyezést. Serlegok, kelyhek, kardok, régi városi pecsétek a XV—XIX. századokból, köztük a rimaszombati ötvös-cseh világhírű mesterének, Szentpéternek két remekműve kerültek a szekrénybe. Az üvegesoport kiállítási szekrényei is megszáporodtak egygyel és ebben a dunapentelei és egyéb ásatásokból előkerült, alak és díszítés tekintetéből művészi értékkel bíró üvegtárgyak és néhány a boldogult Ráth György hagyatékából származó műtárgy nyert elhelyezést.

— **A mérgekeverő altiszt a hadbírósg előtt.** Párisi tudósítónk jelenti, hogy Chalonsur Marneban ma tárgyalja a haditörvényszék Farade huszáraltiszti bünyjét, aki tavaly novemberben Verdunban több bajtársát cziankálival meg akarta mérgezni. Farade bevallotta, hogy atyja aranyozó műhelyéből szerezte a cziankált és azért akarta eltenni láb alól több társát, mert kölcsönöket vett tőlük és nem tudott fizetni. Főleg Thomas közhuzsárt szerezte volna megmérgezni, aki 200 frankját követelte vissza és följelentéssel fenyegetőzött. A mérgekeverő altiszt elmondta a vizsgálat során, hogy olvasta a lapokban Hofrichter főhadnagy merényletét és az vezette erre a gondolatra. Időközben megvizsgálták a vádlott altiszt elmeállapotát és a szakértő orvosok teljesen beszámíthatónak találták Faradot. Az itéletírdésre késő éjszaka fog sor kerülni.

— **A hadbírósg Faraco káplárt,** aki a veimari 8. huszárezred egyik századát cziankálival megakarta mérgezni 26 évi kényszer munkára és lesfokozásra ítélte.

— **Bestiális apa.** Varga János tokaji lakos, mint Sátoraljaújhegyről jelenti, hat hónapos gyermekét, mert sirt, összeverte, azután pedig a csecsemő orrát és száját betartotta, amíg megfuladt. A vadállati apát, aki belsmerete szörnyű tettét, letartóztatták.

— **Tüvész a moziban.** Egy kinematográfiai előadás közben Truxillóban (Peru) tüz támadt. A tüz gyorsan átterjedt az egész színházra. Ötven ember meghalt. A színház teljesen leégett.

— **Imádság után a halálba.** Bécsben, a Máriahidon tegnap különös előzmények között követett el egy boldogtalan ember öngyilkosságot. Egy huszonöt évesnek látszó fiatalember lovetette a felsőkabátját a letérdelt a hid közepén, ahol összetett kézzel hangosan elmondta a Miatyánkot, azután hirtelen felugrott és a hidról leugrott a Duna esztornájába s eltűnt a hullámok között. Noha sokan tanui voltak a dolognak, mégsem lehetett megmenteni.

— **Villamos és tejeskocsi összeütközése.** Ma reggel a Molnár-utca és Irányi-utca sarkán a városi villamos 195. számú kocsija összeütközött Kercz János kétfogatú tojót szállító kocsijával, amely összezúzódott. A villamos is erősen megrongálódott.

— **„A lefegyverzés utjai és tévtutjai“** címmel Annie Eckstein, a bostoni egyetem tanára e hó 26-án d. u. hat órakor a Szt. István-Társulat ülés-termében német nyelvű előadást tart. A Magyar Békéegyesület az illusztris előadót földkörüli utjában hívta meg, hogy a magyar közönséggel megismertesse a békemozgalom mai állását. Belépő díj nincs.

— **Az iskolák tolvaja.** Tegnap délután Lettei Péter, a Bajnok-utca 18. szám alatti elemi iskola igazgatója tettenért egy husz év körüli, sovány, barna fiatalembert, aki az iskola irodájának az ajtaját fesszorgatta. Az igazgató közeldésére elszaladt. Otthagytott egy hegedűt. Az igazgató a főkapitány-ságra íetett, hogy bejelentse az esetet és a hegedűt átadta. Ott találta már egy kollegáját, Kauszer Ferencet, a Wesselőny-utca 52. számú iskola igazgatóját, aki elpanaszolta, hogy betörték az iskola irodájába és elloptak egy hegedűt. A behozott hegedűben a magáéra ismert. Az iskolák tolvaját nyomozza a rendőrség.

— **Megint a levélszekrény.** Még mindig napirenden vannak a levélszekrényfosztogatások. Tegnap este Fekete Antal fodrászsegéd egy társával a Gyömői-ut 40. számú ház falán levő postai levélgyjűjtőszekrényt feltörte, a leveleket kiszedte belőle és éppen bontogatta, amikor egy rendőrt tetten érte. A levélszekrények fosztogatóit előállították a tizedik kerületi kapitányságra.

— **Ebzárlat.** A VI. kerület területén egy eben a veszettséget hatóságilag megállapították. Ennélfogva a kerületi elüljáróság március hó 17-ig a kerület egész területére ebzárlatot rendelt el, mely a kerülettel határos utak, utcák és terek mindkét oldalára kiterjed.

— **Halálozás.** Gróf Csáky Sándor volt orsz. képviselő, ma délelőtt 68 éves korában meghalt. Az elhunyt gróf unokáéééé volt gróf Csáky Albinak és rokonságban volt Magyarország csaknem minden arisz. tokrata családjával.

Kund Frigyes Sopron városi tiszt főügyésze, a függetlenségi és 48-as párt tagja Sopronban meghalt.

Ifj. Hadházy József, a kolozsvári unitárius kollégium III-ik osztályos növendéke 14-ik évében meghalt Kolozsvárt.

Fekete Armin 49 éves korában Budapesten meghalt.

Kötecsy Zoltán földbírtokos, Szatmármegye bizottságának tagja 50 éves korában Tuznyagon meghalt.

Csajkovics Antal nyug. bányász, 48-as honvéd 82 éves korában Aknasugatagon meghalt.

Özvegy Koszka Frigyesné, Koszka Jenő kiváló festőművészünk édesanyja, február hó 23-án 75 éves korában meghalt. A megboldogultat péntek délután 3 órakor temetik el a Szvetenay-utca 54. szám alatt levő kiiikiai halottasházból.

Kakucsai Adam 48-as főhadnagy, volt törvényszéki bíró, 84 éves korában Kézdivásárhelyen február 24-én meghalt.

Gerhardt Dagobert (Gerhardt von Amyntor) költő és író ma délelőtt életének 79 évében meghalt Potsdamban.

Mándy Lajos miniszteri tanácsos nejét ma délután temették el nagy részvét mellett. A nagyszámú gyászoló gyülekezet sorában megjelentek Sclerényi József, Sándor János volt államtitkárok, Stettina József miniszteri tanácsos. A gyászszertartást dr. Kovács Kálmán lipótvárosi plébános vezette fényes segédlettel. A bejelentés után a halottat a kerepesi temetőben lévő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

x **A Beretvás-pasztilát mindennemű fejfájásnál** rendkívül jól alkalmaztam. Hangoztatnom kell azon tulajdonságát, hogy dacára annak, miszerint már két pasztila legtöbb esetben megszünteti a fejfájást, még egy pasztila bevételénél sem tapasztaltam szivdobogást, hágyadságot, izzadást, gyomorrontást, vagy fülzúgást.

x **Szép a bajusz Hajdusági pedróvel.**

x **Akinek fájós foga van,** vagy bármilyen okból fogorvosi kezelésre szorul, annak legjobban dr. Batizfalvy I. Z. K. Egt. tanár, a műtőfogászat és műfogászat szakorvosának Fogorvosi Intézetét ajánlhatjuk. A főváros ezen legelső intézete Károly-körút 3. sz. alatt lett legújában áthelyezve, egyenesen a cizra általakított, a legkötőbb gépeket és villanyos készekkel ellátott helyiségekbe, melyek lehetővé teszik a fogaknak teljesen fájdalomtalan kezelését. A nm. v. köz. okt. miniszter is elismerő leiratával tüntette ki e maga nemében páratlan intézetet, melynek technikai osztályában, mint számtalan esetben alkalmunk volt meggyőződni, a természetest még nem különböztethető műfogópótlások eszközöltetnek, melyekkel tökéletesen lehet beszélni és rágni. Természetes, hogy minden művelet dr. Batizfalvynak, az ismert szakembernek felügyelete alatt és részben általa is végeztetik, miért is a legteljesebb bizalmat is megérdemli.

x **Bob hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **Fodor-féle vívőterem** a Koronaherzegutca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és vívársra.

Salgótarjáni, petrozsényi és porosz színet és légszeszgyári pirszenet szobafűtési célokra, pirszenegyári pirszenet központi fűtésre szállít:

SALAMON JAKAB és Társai

Budapest, V., Erzsébet-tér 5.

TELEFON:

73-96, 73-97, 73-98.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Opera. G. Falken Maryia asszony ma este a „Siegfried“ Brünnhildáját énekelte. A hangja jól bírja a deklamációt és az organumát kiélező nyersség erőteljesen hozza ki a walkür énekének kemény, izmos akcentusait. Csak hogy a „Siegfried“-i Brünnhilda más, mint a „Walkür“-harcos leánya. Lágyság, líraibb, énekrészében kevesebb a deklamáció és több a széles melódia. Ezt a wagneri lírát pedig Falken asszony nem tudja kihozni. A középső regiszterben gyöngye hangja nem bírja el a zenekar tombolását, alig hangzik ki belőle és csak a nyers, szenvedélytől megszagott részeken teszi erőteljessé az akcentuálás drámaiságát. A stílus sem egészen tiszta és folyton kitér belőle a Halévy és Verdi-szerepek sok reminiscenzenciája. Ami igazán illuziót keltett Brünnhildájában: az a szerep játékbéli kidolgozottsága volt. A közönség eléggé honorálta Falken asszony igyekezetét és tapsolt neki. Az előadás egyébként elég jó volt. A zenekart Kerner vezette. (de)

(*) A „Masamód“ főpróbája. A Vigszínházban ma délelőtt tartották meg *Heltai Jenő* új vígjátékának a „Masamód“-nak főpróbáját. Az a rendkívüli érdeklődés, amely a holnapi, pénteki bemutató iránt nyilvánul, már a főpróbán is éreztette hatását, úgy hogy a sajtó képviselőin kívül az írói és művészvilágból kikerült, szokottnál nagyobb hallgatóság figyelte a színpadon történőket. A rokonszenves, kedves budapesti alakok, akik az újdonság eseményét vizik, hamarosan megnyerték mindenkinek rokonszenvét és a legkitünőbb hangulatban hallgatták a gyorsan leperdülő négy felvonást. A szereplők közt különösen Harmath Hedvig és Kornai Berta, Hegedűs Gyula és Fenyvesi Emil értek el nagy sikert. A harmadik felvonás gollérthegyi diszlete, amelynek háttere a pesti oldal pompásan kivilágított látképét mutatja, szenzációt keltett. Feltehetően érdekelt a negyedik felvonásbeli kalapos-üzlet is.

(*) *Stavenhagen*. Valaki, aki nagyon jól megtanult zongorázni és akkor, mikor a virtus volt a művészetek teteje, nagy sikereket aratott. Azóta azonban elmúltak bizonyos számú esztendő, a virtust még tökéletesebbé fejlesztették, gépprodukezióhoz hasonlóbba tették a virtuóz-zsönglörök és a közönség leszokott a hamarszólulésról. És azóta a művészetben új áramlat jött, amelynek nem kell a virtus és amely a művész öntudatával meg akarja tisztítani magát a forma artistától és a közönségnek bensőséggel és átélésekkel tele művészet kell. *Stavenhagen* pedig a két végleg közt megmaradt a közönség és így vele is megtörtént az a sors, ami a két szék között leülőknek szokta élni. Virtuózoknak nem elég erős, igazi művészeknek nem elég mély. Jó zongorázó és objektív muzsikás, aki teljesen eltűnik a kották mögött. De a kottákat is csak lejátszja és a stílus, az egészet összefogó erő, nem domborodik ki a játékból. Van valami egyhangúság a játékból, amit nem tud elfojtani az a néhány hangzatos dinamikai effektus, amivel nagyúrhoz megpróbálkozik. Jó zongorás, de nem tudta fölmelegíteni sem a virtus kedvelőit, sem a művészelőkeket. Beethoven játszott (a c-moll szonátát) és fölületes maradt, Schumannt játszott (Papillon, Arabeske) és nem tudott poéta lenni, Lisztet játszott (két legendát) és nem volt elég virtuóz és játszott Chopint is és nem volt szeszélyes, ötletes, lírikus. A tapsok, amelyeket kapott, nem a nagy siker dübörgő hirdetői voltak.

A kitűnő *Ehrbahr*-féle zongorát fővárosunk legnagyobb zongora-telepe, a „Musica“ zongora és hangszerkereskedelmi r. t. szállította.

(*) Színházgató az árva gyermekekért. Szabados László, a felvidéki kerület igazgatója mostani működése helyén, Iglón, az ifjúsági előadásokra, ingyen becsátotta be az ottani színházhoz növendékeit. Az árva gyermekek nevében az intézet vezetősége megleghangú lelvélben köszönte meg a színházgató jószívuságát.

(*) *Hollandi festők kiállítása*. A holland művészet osztályhelyezkedésében azok a festők, akiknek a képeit most a „Könyves Kálmán“ szalonjában lehet látni, a konzervatív-bourgeois elemet képviselik. Derék, kicsit tág lelkű, de azért elég becsületos mesteremberek, akik jól megszédíték magukat technikai megtanultsággal és ezekkel a verejtékekkel elsajátított eszközökkel festenek nyugodtan, ahogy tanították őket az akadémiákon és ahogyan örökölték a festés-mesterséget apáiktól. A művészet láza nagyon-nagyon messze van tőlük, forradalmak meleg levegője nem kísérti lázadozásra az ecsetjüket, az alkotó lelkek kínzó kontemplálása nem beszél a képeikről. Derűs emberek, jól vannak lakva és megelégedetten mosolyognak. A dolgát elvégzett mesterember megelégedettsége ez. Tudják kezelni az ecsetet és azokat az akadémiás táj- és genre-témákat, amelyeket penzumul örökre kaptak őseiktől, meg tudják festeni. Ezek a témák és ezeken a lezárt festési módokon túl nem érdekli őket semmi. Kicsit zsiros a festésük, kicsit elhájásodott a művészi egyéniségük, amely még mindig a nagy öregek hulladékain nevelődött föl, — csak néha-néha merészkednek egy csipet pikáns impresszionizmusra vagy egy falat félig nyers naturalizmusra, de csak lassan, kipróbálva, a konzervatívok aggodalmaskodásával. Van bennük valami a kulturálan nemérdeklődésből, olyanok, mint a flém halász, akinek az egész érdeklődését lezárja a tengeri látóhatár. Ezeket a festőket még a maguk művészetére sem érdekli, mintha még ezt is meggyőződés nélkül, lelkeség nélkül csinálnák. Egy áthidaló korszak átlag képviselői, akiknél a régi nagyok hagyományai nem él meggyőződésekben, hanem csak merev technika-dogmákban jelentkeznek. Áthidaló átlagtípusok, akiket keresztül jutnak el a fiatalok, az újak a fiatalsághoz és az új produkezióhoz. A régi nagyságot az öreg *Israels* József képviseli, az új utak felő törekvést pedig a fia: *Israels* Isaac. *Israels* pére: a tárlat egyetlen nagysága. Három képe van, ezekért érdemes megnézni a hollandi-kiállítást. Három nagyon szép rajzon. Egyik kis, holdsütéses képen, amelynek a rajza virtuóz, egyszerűen, rendkívül finoman hozza ki a tónust. Nagy portrajta Rembrand-Nachempfundung, teljesen sötét háttéréből a különös megvilágítás arca kiemelkedik és pompásan mutatja meg az intuitív művészettel megérintett formákat. „Házatoró halászként“ című képe monumentális erejű és a népelet festőjének kicsit szentimentális fölfogását mutatja. *Israels* fisa a kollekczióban a legprogresszívebb. Naturalista és egy kicsit impresszionista is, aki erőteljes vonásokban és sokszor dekoratív hatású foltokban rögzíti meg a mozgást. Péreze, az ő „modernége“ is távol van minden forradalmiságtól, amolyan nem veszélyes újító, aki csak eredményeket dolgoz föl, de sohasem kutat. Apa és fia között terül el az a festés, amelyen Hollandia eikszágainak unalmas káposztaföldjeitől egészen a sima és illedelmesen zajgó tengerig a „fajiság“ semmit sem jelentő karaktere üt ki. A tájképfestők között a legelső *de Bock* Theophile, akinek a vázmaiban erős tudás, biztos rajz és pompás perspektiva jelentkezik. *Gabriel* P. J. C. két képe nagyon finom régiség. Érdekes ember *Akker* Dirk, aki a miszticizmus felő hajlik. *Langewald* Frans A. kolorista és ez a többiek színegyhangúságát tekintve értékes tulajdonsága. *Arntzenius* és *Berg* is a festeni tudók közül valók. de.

A holland mesterek műveiből rendezett kiállítást ma délután nyitották meg ünnepélyesen a Könyves Kálmán művészeti társaság Nagy-mező-utcai szalonjában. A megnyitásra igen nagy számú, előkelő és műértő közönség jelent meg, köztük az arisztokrácia tagjaiból is sokan. A kiállítás holnaptól kezdve a nagyközönségnek

is nyitva áll és hétköznapokon délelőtt 9 órától este 7 óráig, ünnepnapokon pedig délelőtt 9 órától déli 1 óráig tekinthető meg 60 fillér belépődíj mellett.

(*) *Szerződteések*. Szeptembertől ujabbán a következő szerződteéseket eszközölték a vidéki színházgatók: *Zilahy* Gyula, a debreczeni színház igazgatója szerződte *Borbély* Sándor komikus; *Szalkay* Lajos, a székelyfehérvári színház igazgatója szerződte *Füldvály* Sándor szerelmes színészt, *Náday* Jolán segéd-színésznőt és H. *Szönyi* Emma sugót; *Kövesy* Albert, a pécsi színház igazgatója szerződte *Püüssy* Lajos jellemszínészt; *Mariházy* Miklós, a kecskeméti színház igazgatója szerződte *Madus* István buffokomikust, *Madus* Istvánné segéd-színésznőt és *Rumy* Irén vígjátéki színésznőt; *Szabados* László, a felvidéki színház igazgatója szerződte *Oross* Dezsőt.

(*) *Vecsey Ferenc* milánói sikere. *Vecsey* Ferenc, a kiváló magyar hegedűművész európai körútjában eljutott Milanóba is, ahol páratlan sikerrel hangversenyezett. A zeneértő milánói közönség, amely teljesen megtöltötte a hangversenytermet, valóságos tombolt a lelkesedéstől, amikor *Vecsey* Ferenc utolsó zeneszámát befejezte. Valóságos virágözön következett ezután s az ünnepeit művész alig győzte elgyszer, hogy a közönség megújuló elismerésnyilvánítására a lámpák elé lépjen. Meg kellett ígérnie, hogy májusban ismét visszatér Milanóba. Az olasz lapok az elragadtatás hangján írják a művész játékaról, bámulják csodálatos technikáját, kiváló zenei érzését és azt a szívből fakadó melegséget, amely játékból megnyilatkozik.

(*) *Novelli Magyarországon*. A turini Carignano-színházban a napokban új szerepben mutatkozott be az olasz színészet kiváló művésze, *Ermete Novelli*. Lehmannak „L'impero di cuccagna“, (Meseország) című előadott új szatirikus darabja, amelyben *Novelli* a főszerepet kreálta, igen nagy sikert aratott. A művészt ez arra bírta, hogy a darabbal körutat tegyen Olaszországban, majd közzön Magyarországra, aztán Ausztriába szándékozik ellátogatni és tournéeját Németországban, meg Angliában óhajta befejezni. *Novelli* az őszi szezonra tervezi magyarországi vendégszereplését.

(*) *Alba Nevis felolvasása*. *Alba Nevis*, a népszerű író, aki több szép verse és novellája révén a mi olvasóközönségünknek is kedvence, szombaton este kilenc órakor fölolvastat tart a Kereskedelmi utazók Egyesületében (Arany János-utca 29. szám.)

(*) *A Színészegyesülethől*. Az Országos Színészegyesület tanácsa márczius 1-én, kedden tartja legközelebbi rendes ülését a színészpálotá disztermében. Erre az ülésre a vidéki tanácsosok közül *Tóth Elek* és *Hidvégi Ernő* hívták be. Ezen a tanácsülésen döntenek majd a felvételi vizsgák ügyében is.

(*) *A Városligeti Színházban* „A pesti zsidó“ tegnapi, második előadása is teljesen zsúfolt ház előtt folyt le. A nagyszámú közönség kitünően mulatott az újdonság mókás jelenetein és sokat tapsolt. A „Pesti zsidó“ látványosságba menő kiállítása is nagyon tetszett.

(*) *Petőfi-előadás*. A Petőfi-Társaság matiné-bizottsága a hó 27-én, vasárnap délután 5 órakor a régi képviselőház üléstermében (VIII. Sándor-utca 8.) a Petőfi-ház javára rendezi a III. Petőfi-előadást.

(*) *Magyar művészek a római világkiállításon*. *Miklós Ödön* főrendiházi tag, a római nemzetközi művészeti kiállítás magyar kormánybiztos, Rómában széleskörű tevékenységet fejt ki a magyar osztály sikerének biztosítása érdekében. A kiállítás bemutatják a magyar művészetet történelmi fejlődésében és evégből leküldik Rómába a régi magyar mestereknek muzeumokban őrzött alkotásait, valamint a modern festőknek és szobrászoknak legkiválóbb műveit. A kormánybiztos felhívására *Nemes Marcell* kir. tanácsos, az ismert műgyűjtő, egymaga ötven képből álló gyűjtemény küld le a kiállításra.

(*) *Képzőművészek ülése*. A Magyar Képzőművészek Egyesülete holnap, pénteken délután félhat órakor Róna József elnöklésével a városligeti Múcsarnokban választmányi ülést tart, melynek tárgyai: 1. A Magyar Képzőművészek Egyesülete nyugdíj- és segítőalapjának megalakítása. 2. Az 1911. évi római nemzetközi kiállítás előkészítő-bizottságának megválasztása.

Szmokingöltöny 40,

prima
selyem 45,
béléssel

Frakk, v.
József-ölt.
egészén
selyem-
béléssel 55 frt.

legjobb
angolmunkából,
csakis mérték
szerint, első-
rangú kivitelben.

ZÉLINGER SAMU
angol készpénzrendszerű
uri szabótermében
IV. ker., **Belváros,**

Magyar-u. 3., I. em. **Kossuth Lajos-
utca** mellett. — Telefon **116-59.**

FŐVÁROS.

(A tanácsból. A tanács mai ülésén tárgyalta egy építésmesternek a kérelmét, hogy a Közvágóhid-utca és Vaskapu-utca között levő nyolc telken munkáslakásokat építhessen. A tanács elutasította a kérelmet, mert a tervnek nem felelték meg az építésszabályzat követeléseinek. — Megengedték Fontain Blanche párisi színésznőnek, hogy az Urániában két francia előadást tartson. — A fővárosi orfeumnak megengedték, hogy a második emeleten még tíz oldalpályolt rendezzen be.

(A városi gázgyár. A fővárosnak sikerült a kereskedelmi minisztertől a városi gázgyár számára szükséges szén szállítására rendkívüli kedvezményt kioszkosztatni. A tanács ma tudomásul vette az elért eredményt s köszönetet szavazott a kereskedelmi miniszternek s Heltai Ferencnek, a városi gázgyár vezérigazgatójának.

(Uj kórház és fertőtlenítő. A tanács ma elhatározta, hogy a kis Rókus helyett a Szent István-kórház mögött épít új kórházat. A kórház építésére 692.000 koronát szavazott meg. A külső Váci-úton tervezett fertőtlenítő építésére 1.330.000 koronát szavazott meg.

(Nagy könyvtár Budapest. Wekerle Sándor elnöklésével tegnap este a Nemzeti Múzeum tanácstermében nagy értekezlet volt, amelyen megjelentek a tudományos világ előkelőségei. Az értekezlet a székesfőváros közművelődésének egy nagy hiányáról tanácskozott és megállapította, hogy egy nagy könyvtár felállítása a legsürgősebb feladat. Az értekezlet e célból a legalkalmasabbnak tartja az Erzsébet Nép-akadémia könyvtárának nagyszabású fejlesztését. Wlassics Gyula, a múzeumok és könyvtárak anyagi, a budapesti nagy könyvtárak vezetői pedig erkölcsi támogatásukat helyezték kérésükbe. Az értekezlet a további teendők megvalósítására Wekerle Sándor elnöklésével egy 12 tagú bizottságot küldött ki, amely a telek, a könyvtári épület, a könyvtár szervezése és a könyvanyag beszerzése tekintetében a szükséges lépéseket megtegye.

(A tanítók vasuti jegye. A főváros már két évvel ezelőtt arra kérte a kereskedelmi minisztert, hogy a fővárosi tanároknak és tanítóknak is adja meg a félúru vasuti jegy-kedvezményt. A miniszter akkor nem teljesítette a kérelmet. A tanács ma elhatározta, hogy újabb fölriratban megismétli a kérelmet.

(Tisza Kálmán szobra. Mikszáth Kálmán és Ágai Béla, a Tisza-Kálmán-szoborbizottság tagjai arra kérték ma Bárczy István polgármestert, hogy a bizottság védői tisztét fogadja el. A polgármester a kérelmet teljesítette s a védőséget elvállalta.

EGYESÜLETEK.

(—) A Hirlapírók Nyugdíjintézete. Vasárnap, február 27-én délelőtt 11 órakor a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetének igazgatósága az intézet saját helyiségében ülést tart.

(—) A Magyar Szent Korona Országainak egyesülete e hó 26-án, szombaton este félhat órakor a Szent-István-Társulat dísztermében (VIII., Szentkirályi-utca 28. sz., I. em.) ismeretterjesztő előadást rendez.

(—) A Budapesti Orvosanhallgatók Segélyező és Önképző-Egyesülete önképző alosztálya február 26-án öt órakor az I. számú belklinika tantermében felolvasó ülést tart.

Mulatságok.

A Budapesti IX. Ker. Jótékony Nőegylet décsi Borbély Vidorné elnöknő vezetése alatt március 5-én pezsgő-estélyt rendez az Eszterházy-utcai Otthonban. A jótékony egyesület a jövedelmet ezúttal a szegény iskolagyermek felnevelésére fordítja. A jótékony egyesület alapja javára fogja fordítani. Jegyek a meghívó felmutatása mellett dr. Hidy Attilánál (Ráday-u. 54.) és Hennigs Czeizelnél (Néfelejt-utca 59.) és este a pénztárnál válthatók.

Táncvizsga. A Gutenberg Otthon dísztermében ma tartotta Saphir M. Imre, a Ludovika Akadémia ismert táncmestere növendékeivel táncvizsgáját, melyen nagyszámú, díszes közönség jelent meg. A mester növendékei a négy éves tanácsjegyében mutatnak be szép táncokat, majd értékes ajándékokat nyújtottak át a népszerű tánc-tanárnak, aki meghatottan köszönte meg a figyelmet. A vizsga lezajlása után a bál vette kezdetét. A mulatság emlékére alkalmi lapot is adtak ki a tanítványok.

Erzsébetvárosi bál. A VII. ker. polgárok jó-fékonycélú bálját e hó 26-án, szombaton tartják meg a Royal-szálló összes termeiben a kerületnek szegény gyermekeit istápoló Napközi Otthon javára. Az eddigi érdeklődés után itélve, a bál igen fényesnek ígérkezik. Akik meghívóra számot tartanak, forduljanak a VII. ker. Erzsébetvárosi Kőr (Royal-szálló A. kapu) helyiségeibe, ahol naponként délután 5-7 óráig a belépő-jegyek is megválthatók.

A Budapest Székesfővárosi Czúkrász- és Mészkalácsosok Ipartestülete március 2-án, szerdán a Royal-szállóban bált rendeznek.

SPORT.

(A dán birkózók. Az Európa-bajnokság nevezési közt szerepel három dán birkózó neve is, akikre vonatkozólag Arnold Richard Nielsen, a Dansk Athlet Union elnöke az alábbiakat közölte a versenyt rendező postásokkal: A Dansk Athlet Union, amelynek 30 dán sportklubja tagja, a propozíciók kézhezvétele után klubjaitól birkózó-versenyt írt a kiküldendő személyének megállapítása céljából. A versenyt az olimpiai versenyek szabályai szerint rendezték, azon különbséggel, hogy akit kétszer legyőztek, az a versenyből kiesett. A versenynek 140 résztvevője közül Hans Heinrich Egeberg, Harald Christensen és Oscar Mulvad kerültek ki győztesként. A győztesek életrajzi adatai a következők: Egeberg 33 éves, nő, Dánia nehézsúly bajnokságát háromszor nyerte meg. A világbajnokságot 1907-ben Frankfurtban és 1908-ban Bécsben nyerte meg, ez utóbbi helyen Payr Hugót, Budapest bajnokát rövid időn belül dobta. A klasszifikáló versenyen két perc alatt dobta Jensent, aki pedig 1905. és 1906-ban világbajnokságot nyert. Harald Christensen, 26 éves, két év óta birkózik s 1907 óta Dánia középsúly bajnoka. 1907-ben Frankfurtban megnyerte Európa középsúly-bajnokságát és 1909-ben ugyanebben a sulyban a világbajnokságot. Oscar Mulvad, 31 éves, Dánia bajnokságát első ízben 1905-ben nyerte, noha ekkor sulya csak 59 kgr. volt. 1908. óta legyőzhetlen résztvevője minden dán és svéd könnyű sulyú konkurencziának. Külföldön eddig csak egyszer szerepelt, 1908-ban, Hamburgban, ahol szintén fölényesen győzött. A három dán birkózót elkíséri a dán szövetség elnöke Nielsen, aki hazájának kiváló sportírója s elismert szak tekintély. —)

(A Nagy alagút sehogysem alakult még ki a fogadók véleménye s határozott favoritja maig sincs a versenynek, ellentétben az elmúlt évekkel, midőn már ez idő tájt rendszeren megvolt az előrefogadók kedvence. Ezen körülménynek nagyrészt az istállók tömeges nevezése az indító oka. S egyelőre csak kombinálni lehet a startnál várható mezőnyt illetően. Azonkívül a kilátásba helyezett sok idegen ló részvétele is gondolkodoba ejti a fogadókat, mert ezeknek képességeivel abszolút nincsenek tisztában, mivel nincs színórmérték hazájukban elért eredményükhöz. Egyelőre csak a múlt évber látott formák után igazodik a fogadók véleménye a mi lovainknál, míg az idegen lovakat csak a szállongó hírek szerint pártolják. Legrövidebb oddsza Ma grand-nak és Venue-nak van 8:1-höz, míg Arnaud, Ferronière, Flapoodle, Haltons Love, Oliveto, Puff egyenlően 10-höz kaphatók.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.
Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Finsen-féle lümlámpa fürdők szív- és veredényelmeszesedés ellen.
Elektromágneses gyógyítás
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fénnyel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fénnyűfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénavas fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthénia, hystéria).
Idegyengeségi állapotok.
Almatlanság, Fejfájás.
Hűdások (Paralýsis).
Ízületfájdalmak, Idegzsibák (Neuralgiák, ischiás).
Gerincvelősrövidítés (Tábes).
Szívbetegségek.
Veredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz, reuma, izületi és csontbajok.
Szókratikus, Daganatok.
Anyagcserebajok (Elhízó csnkorba, vérszegénység).
Bőr- és Bőrviszketeg.
Lupus.
Rajhullás, kopaszág.
Szörtyenítés (nőknél az arcon).
Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 3-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Eljárás a Fiataloknak bíróságai előtt. A nemzetközi büntetőjogi egyesület magyar csoportja Riekl Gyula igazságügyminiszteri tanácsos elnöklésével a Magyar Tudományos Akadémia heti ülésében felolvasó ülést tartott. Az előadásban nagyszámú előkelő közönség jelent meg. A napirend az „Eljárás a fiataloknak bíróságai előtt” volt. Dr. Lengyel Aurél kifejtette, hogy a fiatalok büntetéseik büntetőjogi alkalmazandó külön perrendtartásnak mik volnának a vezérelvei, mennyiben térnek el ezek a felnőtt büntetéssel szemben ma hatályos perjogszervezeti és eljárási szabálytól. Szólt a patronage-ügy fontosságáról és a patronage szervezet oly kiépítéséről, amely lehetővé tenné a bíróság elé kerülő fiataloknak hatáson erkölcsi és anyagi támogatását. Dr. Horning Henrik rendőrfogalmazó részletesen ismertette a dunai kapitányságnak, mint rendőri gyermekbíróságnak eddigi működését és igen érdekes eseteket ismertetett, amelyekből következtetéseket lehet vonni a fiatalok elleni eljárás módjára vonatkozólag. A közönség nagy tetszéssel fogadta mindkét előadást.

§ Furfangos család. Furfangos csalást kíséreltek meg a múlt év március 5-én Weiss Jenő kereskedő, Rosenberg Mór és Maislis Gyula ügyvédek. Táviratban Budapestre hívták egy itteni cég nevében Fisch Adolf nyiregyházi kereskedőt s amikor már elutazott Fisch, Salgó nevű üzletvezetőtől négyezer koronát kérték táviratilag az Erzsébet-szállóba. Közben Maislis Gyula az Erzsébet-szállóban Fisch neve alatt szobát bérelt és várta, hogy a táviratilag kért pénz megérkezzen. Fisch üzletvezetője elküldötte ugyan a kívánt 4000 koronát, de óvatosságból utasította az Erzsébet-szálló portását, hogy a 4000 koronát csak akkor kézbesítse a címzettnek, ha igazolja magát. Ily módon került a rendőrség kezére a furfangos terv. A budapesti törvényszék család kísérletének vétsége miatt Rosenberg Mór és Maislis Gyulát egyenként hat havi, Weiss Jenőt pedig három havi fegházra ítélte. A tábla ma Horváth Béla elnöklésével helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

§ Póroljárt tolvaj. Zaubér Antal és Károly fuvarosokat a múlt év április 25-én Kispeszt határában alvás közben kifosztotta Eisen Tamás fuvarosok. A fuvarosok fölbredtek és üldözöbe vetették a tolvajt. Utól is érték és elvették tőle a lopott holmit. Eisen ezért följelentést tett ellenük rablás büntetéseért. A pestvidéki törvényszék előtt megindult vizsgálat során kiderült, hogy rablásról szó sem lehet, mire a vizsgálóbíró a rablás címén megindított vizsgálatot Zaubér Antal és Károly ellen megszüntette; ellenben Zauberek följelentésére most Eisen Tamás ellen indult meg a vizsgálat lopás büntetése miatt.

§ A kereskedelmi törvény és büntetőtörvény összekötése. Özv. Stohl Jánosné, szül. Szeitler Karolin három évvel ezelőtt egy bécsi nagynénjétől 2654 koronát örökölt. Mivel sürgős szüksége volt a pénzre, addig is, míg az örökséget megkaphatja, Singeri Mózes ügynököt megkérte, hogy szerezzen részre 800 korona kölcsönt. Singer a kért kölcsönt a Kisparosok és Kiskereskedők Félrészvetkezeténél ki is eszközölte 100 korona közvetítési díj ellenében. Özv. Stohl a kölcsön biztosítására lekötötte bécsi örökségét s miután dr. Weingarten bécsi ügyvéd megnyugtató információt adott az örökségről, a szövetkezet a 800 korona kölcsönt váltó és kötelezvény ellenében kifizette. Özv. Stohl a különböző levonások után mindössze 438 korona 40 fillért kapott közhez. Pár hónap múlva újból 800 korona kölcsönt vett fel s ekkor a szövetkezet a levonások után 443 koronát fizetett ki neki. Ezek miatt a levonások miatt özv. Stohl né uszora vétsége miatt feljelentést tett Friedrich Lajos szövetkezeti igazgató ellen, akit azonban úgy a törvényszék, mint a tábla felmentett azon az alapon, hogy különbséget tett az adós azon szolgáltatásai között, amelyeket mint szövetkezeti tag tartozott teljesíteni és a kamatfizetés között, amelyet mint adós volt köteles fizetni. A két alsóbíróság a tagság címén teljesített fizetéseket, illetve levonásokat nem tartotta olyan mellékszolgáltatásoknak, amelyek a kamatokhoz hozzászámíthatók lennének. A kir. Kuria a két alsó bíróság ítéletét megsemmisítette és elrendelte annak a körülménynek tisztába hozatalát, vajjon a panaszos nemesek látszólag, hanem valósággal szövetkezeti taggá lett-e. A legfelsőbb bíróság ezzel a határozatával a szövetkezeti uszora kérdésében elvi álláspontra helyezkedett, mert elfogadta az alsóbíróságok azon megkülönböztetését, amely szerint a szövetkezeti tagságból származó teljesítések nem esnek a kamat szempontja alá. A Kuria csupán azt

a ténykérdést kívánta tisztázni, vajjon a panaszos igazán szövetkezeti tagnak tekintendő-e. Ma tartotta meg ebben az ügyben a büntető törvényszék Tholt bíró elnöklete alatt a póttárgyalást és miután a kihallgatott tanukkal és a panaszos előadásával tisztázva látta azt a kérdést, hogy a panaszos tényleg szövetkezeti tag kívánt lenni, a vádlottat felmentette az उसora vétsége alól.

KÖZGAZDASÁG.

Chorin Ferencz jubileuma.

A Salgótarjáni Köszönbánya r.-t. közgyűlése.

Budapest, február 24.

Az egész magyar közgazdasági világ együtt ünnepelte ma a Salgótarjáni Köszönbánya R.-T.-gal Chorin Ferencz dr.-t, a társulat elnökét. Miként dr. Chorin Ferencz politikai és közgazdasági tevékenysége messze kimagaslik egy iparvállalat keretéből, úgy az az ünnep is, mely ma lezajlott, voltaképpen a magyar közgazdasági élet ünnepe. A lankadást nem ismerő munkát ünnepelték ma Chorin Ferenczben, ki egész életével megmutatta azt, hogy az igazi tudás és vasakat még a mi kicsinyes viszonyaink közepette is tud nagyot és maradandót alkotni. Igen helyesen fejezte ki a mai közgyűlésen az egyik részvényes:

Chorin Ferencz munkájának értékét a legkésezőbban illusztrálják azok a rideg számok, amelyek a társulat fejlődésére vonatkoznak. 1879-ben, 30 évvel ezelőtt 2 és félmillió q volt a társulat termelése, ma 26,2 q 30 év alatt összesen 372.000.000 q szemet termeltek. A munkásoknak létszáma 30 évvel ezelőtt 1300 volt, ma 13.500. Munkabér címén 1909-ben 15 milliót, a 30 év alatt összesen 160 milliót fizettek ki. Chorin Ferencz érdemeinek a súlypontja mégsem ezen számszerű eredmények elérésében rejlik, hanem főképp abban, hogy az ő egyéniségében az üzleti értékkel, a teremtő, az alkotó erővel egyenlő arányban van képviselve az ember, az embernek minden nagy és nemes tulajdonsága. Hazafiság, kultura iránti érzék és humanizmus hatják át az ő egész lényét s e hármasságának működése nyilvánul egész tevékenységében. Chorin Ferencz humanista, sőt szocialista a szó legnemesebb értelmében. Felismerte azt az alapigazságot, hogy az ember egyensúlyát az igényei és az azok kielégítésére szükséges eszközök harmóniája adja meg. A társaság telepei erős oszlopai a nemzeti kulturának a nemzetiségi végvidékeken és a társulat ezen hazafias missziójában Chorin Ferencz a legnagyobb érdem.

Ugyanez a szellem jut kifejezésre Chorin Ferencz működésében a közgazdasági élet egyéb helyein is. Hű tükrök ennek a Magyarországi Gyáriparosok Országos Szövetségének működése, melyet Hatvany-Deutch Sándorral együtt alkotott meg s amelynek jelenleg is elnöki tisztét tölti be s egész közéleti szereplése, mely minden ízében a nemzeti vagyonek szolgálatában állott. A Salgótarjáni Köszönbánya R.-T. emelkedett hangulatban lefolyt ünnepi közgyűléséről egyébként a következő tudósításunk számol be:

A közgyűlésen, mely ma d. e. zajlott le a társulat székházában, dr. Chorin Ferencz főrendiházi tag elnökelt s azon 96 részvényes jelent meg, akik 224 szavazati képviselőben 36.677 részvényt tettek le. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése — amely a közgyűlés első tárgya volt — részletesen ismerteti a társulatnak az 1909-iki üzleti éven kifejtett nagyarányú tevékenységét.

A társulatnak mult évi termelése 1.113.017 métermázsával mulja felül az 1908. évi termelését. A lefolyt üzleti év pénzügyi eredménye az összes rendes üzleti kiadások levonása után, az 1908. évről áthozott 463.319 korona 99 filléren felül 5.139.983 korona 21 fillérel zárul. Adók fejében 480.370 korona 58 fillér meg ebből levonásba. A gépek, eszközök és egyéb üzleti felszerelések — elhasználása folytán beállott értékcsökkenés egy millió koronát tesz ki. A fennmaradó összegről a tartalékalapra 300.000 koronát, az igazgatóság és tisztviselők jutalékára 365.961,26 korona fordítandó. A fennmaradó összeghez hozzáadva az 1908-iki év áthozatalt, 3.465.971,36 korona áll a részvénye-

sek rendelkezésére. Az igazgatóság javasolja, hogy részvényenként 32 kor. osztalékot adjanak, a fennmaradt 576.971,36 korona vezetessék az 1910. év számlájára. Chorin Ferencz jubileumáról a jelentés a következő sorokkal emlékszik meg:

„Társulatunk az idén ünnepet ül. Harminecz esztendeje annak, hogy dr. Chorin Ferencz főrendiházi tag, kiben elnökünk tiszteletjünk, társulatunk kötelékébe lépett. Munkában és gondolatokban gazdag életéből egy emberöltő fáradságtalan munkásságát szentelte társulatunknak. Közéleti működéséről, arról, hogy politikai téren hogy vált hivatott tényezővé és koncepczióról, melyekkel mint a magyar gyáripar vezére az ország közgazdasági fejlődésének igyekezett irányt és lendületet adni: a közélet emberéről, amely egyéniségének leginkább karakterisztikonja, szólni nem a mi tisztünk. Mi csak arról a tevékenységről akarunk megemlékezni, mely társulatunk körén belül folyt le. Három évtized óta áll társulatunk élén s irányítja annak üzleti politikáját. Munkásságának legkiemelkedőbb pontja, hogy a társulat érdekeinek hűséges szolgálatát össze tudta egyeztetni a magasabb szempontok érvényesítésével. Ő tette azt, hogy a Salgótarjáni társulat története nem pusztán egy ridegen vezetett vállalat terjeszkedésének, egyre erősödő üzleti eredményeinek összefoglalása, hanem egy darab kulturtörténet is. Szerény kezdetekből fejlődött ez a társulat Magyarország legelső iparvállalatainak egyikévé. Több mint tizenkétezer munkás-kéznek adunk ma kenyeret. A magyar ipari közéletnek sulyban és tekintélyben egyre növekedő tényezőjévé fejlődöttünk, évente sok milliónyi megrendelést juttatván a magyar iparnak. De ami legnagyobb büszkeséggel tölt el bennünket, az a tudat, hogy minden darab föld, melyet társulatunk számára lefoglaltunk, egyszersmind a magyar kultura hódítását is jelenti. S hogy ez így volt, hogy társulatunk fejlődésének története ezer meg ezer szálal kapcsolódott a magyar közgazdaság és kultura nagy ügyéhez, hogy ennek magas szempontjai üzleti vezetésünket is befolyásolják, ez első sorban az ő műve, ez teszi a mi elnökünk személyét előtünk oly megbecsülhetlenné és ezért ragadjuk meg örömmel ez ünnepi alkalmat, hogy érzéseink kifejezését adjunk.“

A jelentéshez dr. Beöthy Pál részvényes kért szót, aki utalt arra, hogy Chorin Ferencz főrendiházi tag 30 esztendeje lépett a társulat kötelékébe és megragadta ezt az alkalmat arra, hogy kiemelje az elnöknek a társaság felvirágoztatása körül szerzett érdemeit. Chorin Ferencz 30 évvel ezelőtt, mint az akkori ellenzék egyik alapos készültsgű, komoly hivatottságu és jeles tehetségekkel megáldott tagja, lépett a társaság kötelékébe és azóta annak vezető lelkévé vált. Avatott kézzel, nagy szakértelemmel intézte és irányította annak ügyeit és fejlesztette hazánk egyik legtekintélyesebb, legvirágzóbb ipari vállalatává. Majd nagy tetszés közlen ismertette dr. Chorin Ferencz működését. Chorin Ferencz közéleti és közgazdasági működésének teljes képéhez — ugymond — hozzátartozik az is, hogy az ő vezető eszméje mindig a gazdasági önállóság volt. A gazdasági önállóság tekintetében ma eltérők a nézetek. Egyesek azonnal óhajtanak ráterni és nem riadnak vissza még áldozatoktól sem, mások csak később látják elérkezettnek az önálló gazdasági berendezkedés idejét. Egy dologban azonban nem lehet eltérés a felfogások között: Ha minden tényező a gyakorlatban úgy szolgálta volna tetteivel a gazdasági önállóság nagy eszméjét, mint Chorin Ferencz, akkor ma már ez a kérdés nem volna vitás. Üdvözlö Chorin Ferenczet, mint a társaság elnökét és biztosítja a társulat minden tagjának meleg elismeréséről, soha nem szűnő hálájáról és odaadó ragaszkodásáról. ((Hosszas lelkes éljenzés és taps.)

Chorin Ferencz elnök mélyen meghatva mondott köszönetet az őt ért ovációkért és az elismerést a társulatra hártotta át, amelynek minden tagja a legnagyobb odaadással teljesítette kötelességét és egész lelkével csüng a társulat fejlődésén. A társulat közgazdasági eredményei annál meglepőbbek, mert a beruházások legnagyobb részét csak évek múltán fogják gyümölcseiket megteremni. A társulat fejlődése nemcsak egyéni szempontból ürvendetes, de ürvendetes abból a szempontból is, mert ékes bizonyítéka annak, minő óriási erje van az iparnak a nemzeti produktív erők fejlesztésében és emelésében, minő óriási mértékben emeli a nemzet kulturális törekvéseit és minő nagy nemzetfentartó tényező az ipar, amelynek jövőjét

mindenki szívén kell, hogy hordozza, aki Magyarország állami létét és önállóságát biztos alapokra akarja fektetni.

A társulat, amely 30 év előtt csak 5 millió korona tőkével rendelkezett, ma már munkásainak 15 millió korona munkabért juttathat, iskolákat tart fenn az ország különböző részein, különösen az országra nézve annyira fontos délvideken, amelyekben 30 tanító működik és 2100 tanulót oktatnak, kórházakat létesített, a jóléti intézmények egész sorozatát teremtette meg és mindezeket a nemzeti kultura és nemzeti eszme szolgálatába állította. A társulat fejlődését jellegzetesen illusztrálják azok az adatok is, amelyek a forgalomra vonatkoznak. Salgótarjában 1879-ben az összes vasuti kocsik forgalma 20.000 volt, ma már 124.000 kocsit forgalmat bonyolít le az állomás. Petrozsenyben 1895-ben 45.000 waggon volt a forgalom, ma 325.000 waggon.

Ezek az adatok a legkésebben szóló bizonyosságot szolgáltatják amellett, hogy Magyarország is képes lehet iparát ugyanazon arányokban fejleszteni, mint más országok. Életének egyik főcélja volt mindig, hogy Magyarországot közgazdaságilag megerősítve, minden más országtól közgazdaságilag függetlenítve lássa. Közgazdasági függetlenség azonban csak munka, szorgos munka és szívós kitartás által érhető el. E tekintetben a társulat jó példával járt elől és melléje sorakozott azóta az iparvállalatok nagy része, amelyek száma legjobban igazolja azt, hogy Magyarországon van alkotó erő, mert oly vállalatok létesültek ebben az országban, amelyek technikai és kereskedelmi berendezése nemcsak hazánkban, de más nyugateurópai államoknak is díszére válhatnak.

Ha ürvendetek azok az adatok, amelyek a társulat multjáról szólnak, épp oly biztató a társulat jövő fejlődésének képe. Petrozsenyben a nagy beruházások befejezésükhöz közelednek és a petrozsenyi telepeket oda fejlesztették, hogy szükség beálltával 15—16 millió q-t termelhetnek ki az ottani bányákban. Salgótarjában a tavalyi szénlelet becsesen egészítette ki a szén-készletet. Az esztergom — szásvári bányák legyőzték a kezdet nehézségeit és szebb jövőnek néznek elébe. Handlován a társulat egy más társasággal együtt nagy akcióba fogott, amely meggyőződése szerint szép gyümölcsöket fog hozni és nagy fontossággal bír az egész országra nézve, mert ott van hivatva a magyar ipar nak új piacot teremteni, ahol az idegen közsén beözönlése éppen a legnagyobb volt.

Szerencsésnek érzi magát, hogy a társulat e nagyarányú fejlődésének egyik tényezője lehetett és azokat az ideálokat, amelyeket maga elé tűzött, a társulat körében munkatársaival együtt valóra válthatta. Hálás köszönetet mond a közgyűlésnek, az igazgatóságnak, a felügyelő-bizottságnak és a tisztikarnak, amelyek tagjai könnyűvé tették az ő feladatát. A mai nap emléke — fejezte be szavait — kétségtelenül életem egyik legszebb emléke és új erőt merítek ebből azon nagy kötelességek teljesítésére, amelyek rám hárarnak. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

A közgyűlés ezután egyhangulag tudomásul vette az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak jelentését és hozzájárult az igazgatóság azon javaslatához, hogy a 32 korona osztalék 1910. márczius hónap 1-ső napjától kezdve az 58. számú szelvény bevonása ellenében kerüljön kifizetésre. Ezután megadták az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a fölmentvényt, amivel a közgyűlés véget ért.

Petrozseny és Vulkán községek küldöttsége tiszteltett a közgyűlés után Chorin Ferencz elnököt és átadták a nagyközségek diszpolgári oklevelét, közzölve az ünnepelttel, hogy a legujabban létesített vulkáni telepet Chorin Ferencz telepek neveztek el. Chorin jubileuma alkalmából minden oldalról elhalmozták üdvözlésekkel. A közgyűlés után a tisztviselői kar nevében üdvözlöttek Chorin Ferencz elnököt Dezsényi Gyula igazgató és Róth Flóris bányai igazgató.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság üzleteredménye.

Budapest, február 24.

Ma tette közzé az Első Magyar Általános Biztosító Társaság az 1909-ik évről szóló üzleteredmény kimutatását, mely mindenben igazolta azt az elzeteres hírünket, hogy a biztosító intézetek a mult évben olyan kiváló eredményeket értek el, amintőre évtizedek óta nem volt példa. Így az Első Magyar Általános Biztosító Társaság is fennállása óta a legnagyobb nyereséget érte el 5.113.726,98 koronával, mely az 1908. évi nyereséget 897,858 koronával multa felül. Az igazgató-

ság és felügyelő-bizottság egyértelmű indítványa alapján ugyanis elhatározta a választmány, hogy a folyó évi március 12-ére egybehívott közgyűlésnek minden egész részvény után 500 korona osztalék kifizetését fogja javasolni, ami a részvények 25 százalékos kamatozásának felel meg. A társaság a tiszta nyereség nagy részét biztosítéki alapjainak és tartalékainak gyarapítására fordítja, minek következtében az elemi ágazat díjtartaléka 8.382.972 korona 77 fillérről 9.240.597.09 koronára, a külön tartalék 4.298.341.85 K-ról 5.460.085.05 koronára emelkedik. Az életbiztosítási üzletágban ezúttal is eredménydus működést fejtett ki a társaság, úgy hogy a tulnyomó részben belföldön elört új szerzemény összege 85.275.058.97 koronára rug. Az életbiztosítási üzletállomány a halálozások és lejárt tőkék címén kifizetett összegek és a törlesztések levonása után 446.800.763.86 koronáról 471.830.903.75 K-ra emelkedett. Ezen biztosított összeg fedezésére a társaság 128.824.523.61 K összeget képviselő díjtartalékkal rendelkezik az előző évi 120.090.742.51 K-val szemben. A társaság tartalékai, melyek 1908-ban 144.772.057.13 K összeget képviseltek, 1909. december hó 31-én 155.525.205.75 K-ra emelkedtek s a következő értékekben vannak elhelyezve:

Betétek takarékpénztárak és bankoknál K 5.812.211.78. Záloglevelek K 99.931.191.—. Magyar járadék és államilag biztosított vasuti kötvény K 13.935.250.70. Olasz járadék és egyéb értékpapírok K 8.009.773.06. Tárcaiban levő vált. K 9.925.811.72. Jelzálog kölcsönök K 241.861.82. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök K 13.912.699.—. A társaság házái K 3.756.406.97. Összesen korona 155.525.205.75.

Itt említjük meg, hogy a társaságnak március 12-én tartandó közgyűlésén *Balabán Adolf* igazgatót igazgatóvá és *Gergely Tódort*, a központi osztály főnökét igazgatóvá nevezik ki. Mindkettőnél érdemes embert ér az előléptetés, kiknek nagy részük van az intézet erőteljes fejlődésében. *Bertusilésünk* szerint *Szendő Károly* vezérigazgató-helyettes, aki betegsége miatt három hónap óta szabadságon van, már olyan jól érzi magát, hogy a közgyűlésen részt vehet.

Előléptetések a Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T.-nál A Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. mai igazgatósági ülésén a társulat *Szabó Károly* igazgató-helyettesét igazgatóvá léptette elő. Ez az előléptetés egy nagytehetségű tisztviselő jól kiérdemelt jutalmazása volt. Az igazgatóság ugyancsak a mai ülésén *Deszberg Antal* és *Eisler Béla* cégvezetőket igazgató-helyettesekké, *Haris Jenő* elnöki titkárt az elnöki osztály vezetőjévé és végül *Lawner Károly* és *Dési Ernő*t igazgatósági titkárokká nevezte ki.

Új villamosvasut-vonalak. Ismét két villamosvasutvonal jutott közelebb a megvalósuláshoz. Mint értesülünk, a fővárosi tanács a *Közúti vasutársasággal* a kőbánya-rákosfalvi vonal ügyében kötött területhasználati pótszerződést elfogadás végett a közgyűlés elé terjeszti. — A *Városi Villamos Vasut* a Markusovszky-utcai vonalat ki akarja építeni. A tanács a kérelmet pártolva terjeszti a közgyűlés elé.

A pozsony—bécsi villamosvasut. Már megírjuk, hogy a pozsony—bécsi villamos vasut r.-t. a múlt évben megalakult. A megalakulást most jegyezték be a cégbírósnál. A cég czíme: *Pozsony-Országhatárszéki Helyierdeku Villamos Vasut Részvénytársaság*, főtelepe Pozsony. Alaptőkéje: 1.440.000 korona, melynek beszerzése céljából 7200 darab, egyenkint 200 korona névértékű, bemutatásra szóló részvény becsatoltatott ki. Igazgatósága: *Asbóth Emil*, dr. *Bittó Dénes*, *Bláthy Ottó Titus*, dr. *Elischer Vilmos*, *Grüneberg Károly*, *Justus Mihály*, báró dr. *Kornfeld Móricz*, *Kögler Gusztáv*, *Ludwig János*, dr. *Oberschall Pál*, *Plesskoff Rudolf*, *Tolnay Kornél*, *Trebitsch Dénes*, *Valentin Béla*, *Wolf Zsigmond* és a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara kiküldendő kiküldöttje. A legutóbb megtartott igazgatósági ülésen a végrehajtó-bizottság tagjaival megválasztottak: báró dr. *Kornfeld Móricz*, dr. *Elischer Vilmos* és *Valentin Béla*; a bizottságnak hivatalból tagja dr. *Oberschall Pál*, mint a részvénytársaság elnöke és a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara által kiküldendő tag.

A Kispesti Textilgyár R.-T. mérlege. Az 1907-ben alakult Kispesti Textilgyár Részvénytársaság most hozta nyilvánosságra múlt évi üzleti eredményéről szóló mérlegét. A mérleg az 1907/8-iki 115.184 korona veszteséggel szemben 118.612 korona nyereséggel záródott. Szóval igen kedvező üzletéve volt a társaságnak az 1909. év. A mérleg adataiban azonban nem találtuk meg annak a nagy államsegélynek a feltüntetését, amelyben a társaságot a kereskedelmi kormány részesítette.

Ankét a jéghiányról. Az immár elkerülhetetlen jéghiány elhárítása terén ma eljutottunk az első ankétig. Gróf *Serényi Béla* földművelésügyi miniszter hívta össze az értekezletet, amelyen ő maga elnökölt. A miniszter utalt a bajokra, amelyek a jéghiány folytán a közlekedést és a mezőgazdasági termelést, közvetve tehát az egész ország egészségügyét fenyegetik. Közölte, hogy a gazdasági egyesületek utján figyelmeztetni fogja a gazdaközönseget, hogy a jéghiány pótlása dolgában idejekorán intézkedjenek. Kidolgoztatta a gazdaközönség részére a kisebb üzemű jéggyártás formáit, a hozzávetőleges költségekkel együtt. Szükségesnek találja azonban, hogy a teendő intézkedéseket az értekezleten is megvitassák s kéri a meghívottak szíves közreműködését.

Az értekezlet, amelyen *Jeszenszky Pál*, *Küszler Henrik*, *Szűry János*, *Röck István*, *Harsányi Oszkár* és *Halász Frigyes* szólaltak föl, szinte egyhanguan úgy vélekedett, hogy a jéghiány, tekintettel a városi élelmiszerre, főleg pedig a tejszállításra, katasztrófális bajokat és károkat okozhat.

Több felszólaló utalt arra, hogy mesterséges jégtermelés utján aránylag kevés gazdaság segíthet magán, nemcsak a költségek nagysága miatt, hanem azért is, mert a hazai gyárak nem tudnak a szükségletnek megfelelő számú gépet szállítani. Célravezető intézkedésül ajánlották, hogy az állami és egyéb vasutak kellő mennyiségű hűtőköcsit járassanak, különösen a főváros és a nagyobb városok körzetében a tej és a könnyen romló élelmiszerek szállítására. A vasuti állomásokon a tejeskannákat árnyas helyen kell tartani a szállító-vonat megérkezéséig, nem pedig, mint szokás, a napon. Intézkedni kell az iránt, hogy a napifogyasztásra szánt élelmiszert lehetőleg éjjel szállítsák. A tejtermelők a tejet jég hiányában vízzel bütsék le és pedig legalább háromszor. A nagyobb városok rendezkedjenek be mesterséges jégtermelésre és bizonyos mennyiségű jeget a közegészségügyi és közlekedés céljaira ingyen, vagy minimális áron kössenek le.

A miniszter kijelentette, hogy helyesli azok véleményét, akik a jéghiányból származható bajokat országos akcióval óhajtják megelőzni. A maga részéről a szükséges intézkedést megtette, hogy a nagyobbbrászt tájékoztatlan vidéki gazdaközönségnek idejekorán módjában legyen néhány ezer korona befektetéssel a tej- és élelmiszer-szállítás körül felmerülő kellemetlenségeknek elejét venni. Átir azonban a miniszter a kereskedelemügyi miniszternek, hogy az ő hatáskörében célszerűnek mutatkozó intézkedéseket tegye meg, a belügyminiszter pedig azért, hogy tekintettel a kérdésnek közegészségügyi vonatkozásaira, mint országos közegészségügyi főhatóság vegye kezébe az ügyet és e tárgyban a maga részéről is értekezletet hívjon össze. Ezen az értekezleten a mostani értekezlet tagjai is részt vesznek. Addig a magyar gépgyárak s a miniszter felhívására meg fogják adni a tájékoztató adatokat, hogy május hónap közepéig mennyi jégtermelő gépet bírnak szállítani? Egyébként a jéghiány csökkentésére a mesterséges jégtermelésen kívül is sok mód áll rendelkezésre. A miniszter végül megköszönte a megjelentek érdeklődését és a tanácskozást berendezte.

Állami kedvezmény a szegedi kenderfonógyárnak. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a m. kir. pénzügyminiszter hozzájárulásával az 1907. évi III. t.-cz. 1. szakaszában meghatározott állami kedvezményeket a *szegedi kenderfonógyár részvénytársaság* cégnek *Csösztelken* létesítendő kenderkikészítő gyári ipartelepe részére az üzembehelyezés napjától számított 5 évre előzetesen biztosította.

Villamosági ügyek. Az Országos Iparegyesület villamosipari szakosztálya tegnap délután *Zipernowsky Károly* műegyetemi tanár elnöklésével ülést tartott, amelyen dr. *Soltész Adolf* titkár jelentést tett a különböző felpanaszolt közszállítási serelemek elintézéséről, amit a szakosztály jóváhagyólag tudomásul vett. Dr. *Tonelli Sándor* másodtitkár ismertette a szakosztálynak a telefonreform ügyében a kereskedelemügyi miniszterhez intézett különböző felterjesztéseit és bennutatta a miniszternek legutóbbi leiratát, amely szerint a felsorolt panaszok egy része már orvosoltatott, másik részé-

nek orvoslása iránt pedig intézkedés történt. Többek hozzászólása után a szakosztály kimondta, hogy a minisztert felkéri, hogy a telefonelőfizetők szakmák szerint csoportosított névsora legkésőbb június folyamán kiadassék. Ezután foglalkoztak a villamtelepek országos szövetségének megalkotásának kérdésével. A szakosztály kimondta, hogy a szakosztály tisztagu bizottságot küld ki, amely a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet, valamint a Magyar Elektrotechnikai Egyesület hasonló bizottságával összeköttetésbe lép és ezekkel együtt végzi a szövetség felállítására szükséges előkészületeket.

A czukorárak újabb emelése. A czukorkartel újból fölemelte 1% koronával a czukor árát.

Felolvasás a modern porcellánról. Csányi Károly, az Iparművészeti Múzeum igazgató öre február 26-án, szombaton délután 5 órakor az Iparművészeti Múzeum első emeleti dísztermében előadást tart a modern porcellánról. A modern porcellánról tartandó előadás keretében egész sorozat vetített képet és igen sok modern porcellándarabot fognak bemutatni. Az előadást minden belépődíj nélkül mindenki meghallgathatja.

Iparfelügyelői kerület székhelyének áthelyezése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a Szepes és Liptó vármegyékből alakított iparfelügyelői kerület székhelyét Lőcséről Iglóra helyezte át.

A Kereskedelmi Testület ülése. A Budapesti Kereskedelmi Testület igazgatósága lovag *Falk Zsigmond* alelnök, udvari tanácsos elnöklésével ma tartott ülésében tagjai sorába felvette *Horváth Elemert*, a Budapesti Áru- és Értéktőzsde elnökét, *Schwarz Ármint*, az Erzsébet Gőzmalom igazgatóját, *Szécsi Pált*, a Hazai Bank igazgatóját, *Hoffmann Béla*, *Klein Lipót*, *Rokenstein Samu*, *Seligmann Imre*, *Taub Armin*, *Weissmayer Bruno* czégtulajdonosokat. Lovag *Falk Zsigmond* udvari tanácsos szintén örömmel üdvözölte az imént beiktatott új tagtársakat, majd utalt azokra a nagyjelentőségű és a magyar kereskedelem érdekeit szolgáló hasznos intézkedésekre, amelyeket a testület 210. számmal évea fennállása alatt alakított és anyagilag támogat és felhívta az újabb generációt, hogy az alapító elődök nyomdokain haladva, a *Ferenecz József* kereskedelmi kórházat, a Budapesti Kereskedelmi Akadémiát, a Budapesti Kereskedők Menházáat, az alsófoku és továbbképző iskolát, a székesfőváros díszére való kulturális és emberbaráti intézményeinek gondozására és továbbfejlesztésére. *Horváth Elemér* megköszönte a felvételt az új tagok nevében is és azt kitüntetésnek mondta. Az ülés további folyamán az igazgatóság halás köszönettel tudomásul vette, hogy néhai *Berger Lajos* végrendeletileg 100.000 koronán felüli összeget adományozott a menház alapjának, továbbá, hogy a *Belvárosi Takarékpénztár* közgyűlése ugyancsak a menháznak 500 korona adományt szavazott meg és hogy végre a *Bernfeld-féle* hagyatéka kamataiból 5992 korona további bírói intézkedésig gyümölcsözőleg kezeltek a letétpénztárban. Dr. *Dalnoky Béla* igazgatósági tag és jogtanácsos előterjesztésére a testület feliratilag csatlakozik az *O. M. K. E.* által az adóreform életbeléptetése ügyében elfoglalt álláspontjához. Elhatározta, hogy felterjesztéssel él a fővárosi első folyamodású bíróságoknál uralkodó visszas állapothoz; hogy a Kereskedő Ifjak Társulata által fentartott szaktanfolyamot ez évben is 600 koronával támogatja. Az osztrák tarifareform ügyében *Lánczy Leó* kamarai elnök által egybehívott bizottság által tervezett és a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztendő elaborátum kidolgozásában a testület hat tagjával részt fog venni. Több folyó ügy bejelentése és elintézése után az ülés véget ért.

A Nagysurányi Czukorgyár R.-T. tőkeemelése. A nagysurányi czukorgyár és finomító részvénytársaság március 15-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe alapítókójának felemelése ügyében. A részvénytársaság a *Hatvany-Deutsch Ig. és Fia cég* alapítása, 1881-ben alakult 2.400.000 korona alapítókival s részvényeseinek a múlt évben csak 20 százalékos osztalékot fizetett. Mostan 600.000 koronával egészítik ki az alapítókét három millió koronára. A társaság részvényei tulnyomórészt a *Hatvany-család* birtokában vannak.

Kamatlábleszállítás. A nemzeti bank a kamatlábat 3½ százalékról 3 százalékra mérsékelte.

A francia bank érzékszlete. A francia bank betikimutatása szerint az aranyállomány 3.9 millió frankkal növekedett, az ezüstállomány pedig 2.57 millió franknyit emelkedést tüntetett fel.

Gyümölcsértékesítő Részvénytársaság. Nagybányán az ottani gazdasági egyesület hatvanezer korona alapítókival gyümölcsértékesítő részvénytársaságot alapított, mely harminczkétezer korona költséggel raktárházat épített.

Az Alföldi Cukorgyár R.T. megalakulása.
Az Alföldi Cukorgyár Részvénytársaság ma tartotta a Magyar Általános Hitelbank helyiségében gróf Tisza Kálmán elnöklésével alakuló közgyűlést öt millió korona befizetett alapítókéval. Jelen voltak mint alapítók a Deutsch Ignác és fia budapesti cég részéről báró Hatvany-Deutsch József és dr. Hirsch Albert, a Magyar Cukoripar Részvénytársaság részéről báró Harkányi János és gróf Zichy Andor, a Mezőgazdasági Ipar Részvénytársaság részéről Barcza Károly és Selevér József, végül a Tóth László budapesti cég képviselőiben Tóth István és dr. Tóth László. Az igazgatóságba gróf Tisza Kálmánt, Beöthy Lászlót, báró Hatvany-Deutsch Józsefet, dr. Hirsch Albertet, Königsthal Jakabot, ögróf Pallavicini Györgyöt, Telegdy Józsefet és gróf Zichy Andort, a felügyelő-bizottságba pedig Ervin Kálmánt, dr. Gratz Gusztávot, dr. ifj. Molnár Viktort, dr. Pap Dávidot, Sternberg Albertet és Tóth Györgyöt választották be. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen elnökké gróf Tisza Kálmánt, alelnökké pedig báró Hatvany-Deutsch Józsefet választották meg. Műszaki tanácsossá Kauders Szigfridet, a hatvani cukorgyár központi igazgatóját nevezték ki. A társaság helyiségei a Béla-utca 5. számú házban vannak.

Fizetéseketelenségek. A Leszámitoló és Pénzváltóbank — amint már jeleztük — dr. Steiner Frigyes ferihegyi bérlő ellen csődöt kért. Dr. Steiner ferihegyi bérlétén nagy tejjgazdaságot üzött s a tejjgazdaság termékeit nagyrészen a fővárosban értékesítette. Dr. Steiner néhány hét előtt elutazott, nem tudják, merre van. — Kohn és Grünhut budapesti (Aggteleki-utca 10.) könyvnyomda és papírnagykereskedő-cég, melynek egyedüli tulajdonosa Kohn Vilmos, bezüntette fizetéseit. Az árutartozások 120 ezer és a pénztartozások 127,000 koronát tesznek. Az aktívák összeállítására most van folyamatban. — Matits Péter és Fia újvidéki kézműár-cég is fizetéseketelenséget jelentett. Az áru- és pénztartozások összesen 104,000 koronára rúgnak, mivel szemben ca 40,000 aktívum áll. — A bécsi hitelezői védegyelet pedig a következő fizetéseketelenségeket közli: Schneider Frigyes kereskedő, Zimony; — Löbl Mór ékszerész, Gyulafehérvár; — Molnár Ignác bej. divatárú kereskedő Budapest; — Demján P. kereskedő, Balázsfalva; — Mahler Adolf kereskedő, Kaposvár.

Gyakorlati utmutatások a váltó helyes kiállítására cím alatt Forrai Oszkár, a Magyar Általános Takarékpénztár tisztviselője gyakorlati kézikönyvet írt a váltók kiállításáról körül fölmerülhet összes jogi, illeték és bankképesség tekintetében való tudnivalóról. Megrendelhető a szerző czimén (V. József-tér 14.), valamint minden könyvkereskedésben. Ára 1 korona.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS

Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Rendelészerűen készült

frakk- és smoking-öltönyök

délvidékre utazóknak,

színházi és átmeneti

kabátok, elsőrangú kivitelben,
divatos szabásban, jutányos
árakon kaphatók:

Deutsch F. Károly és Tsa

Budapest, IV., Ferenciek-tere 2. sz.

A templommal szemben.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, február 24.

A készáru-piacon ma kifejezetten lanyha volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok nagyon tartózkodók voltak és ugyszólván semmit sem akartak vásárolni. Mivel másrészt az eladók sem nagyon erőltették a dolgot és így csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki. Mindössze alig 2000 q buza kelt el, a tegnapiénál 10 fillérrel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 14.35 korona volt 79.5 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 14.10 korona 76 kilós hazai buzáért. Egyéb gabonaművek közül a rozs 5 fillérrel olcsóbb, a zab és a tengeri ártartó, az árpa olcsóbb. Forgalmába került 1400 q rozs 9.20—9.25 koronás áron és 200 q zab 7.82 és fél 7.90 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet kedvetlenül és a tegnapi zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg, nyomban a megnyitás után néhány fillérrel még tovább gyöngültek az árfolyamok, amelyek aztán megállapodtak és pár fillérkeretén belül ingadoztak, zárlat felé pedig csekélységgel feljavultak. Az áprilisi buza 3 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 13.78 koronán indult, 13.73-ig gyöngült, aztán 13.83-ig javult és zárlatkor 13.82 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza egy fillérrel javult, a májusi buza, az októberi buza, az áprilisi rozs és az októberi rozs változatlan maradt, az áprilisi zab három fillérrel, a májusi tengeri egy fillérrel gyöngült.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 250 q 79.5 k 28.70 K.
Pestvidéki: 200 q 79 k 28.10 K.
Hartai: 1050 q 76 k 28.20 K.
Tolnai: 300 q 78 k 28.40 K.
Rozs: 400 q 18.40 K, 200 q 18.40 K, 200 q 18.40 K, 400 q 18.50 K, 250 q 18.50 K mind kpf par.
Zab: 100 q 15.65 K, 100 q 15.80 K kpf.

A készáru-üzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	28.25—28.65
"	76	—	80	28.55—28.85
"	77	27.85—28.15	81	—
"	78	28.05—28.35	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.15—28.55
"	76	27.15—27.55	80	28.45—28.75
"	77	27.75—28.10	81	—
"	78	27.95—28.35	82	—
Pestvidéki	75	—	79	28.15—28.55
"	76	—	80	28.45—28.75
"	77	27.75—28.10	81	—
"	78	28.10—28.30	82	—
Bánsági	75	—	79	28.25—28.65
"	76	—	80	28.55—28.85
"	77	27.75—28.15	81	—
"	78	28.—28.35	82	—
Bácskai	75	—	79	28.25—28.65
"	76	27.4—27.85	80	—
"	77	27.85—28.15	81	—
"	78	28.05—28.35	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	18.65—18.75
középmínőségű új	—	—	—	18.45—18.55
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	14.10—14.20
II-rendű	—	—	—	13.80—14.—
Zab I-rendű	—	—	—	15.70—16.20
II-rendű	—	—	—	15.20—15.60
Tengeri belföldi új	—	—	—	12.45—12.65
Korpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:

Buza apr.	13.78—13.79—13.73—13.83—13.82—
Buza májusra	13.54—13.55—13.53—13.61—
Buza októberre	11.38—11.42—11.37—11.43—11.41
Rozs áprilisra	9.34—9.35—9.33—9.38—9.36
Rozs októberre	8.41—8.45—8.40—8.41—
Tengeri májusra	6.49—6.52—6.47—6.49—
Zab áprilisra	7.41—7.42—

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra	13.82—13.83
Buza májusra	13.61—13.62
Buza októberre	11.41—11.42
Rozs áprilisra	9.36—9.37
Rozs októberre	8.41—8.42

Tengeri májusra 6.49—6.50
Zab áprilisra 7.41—7.42

Budapesti gabonaforgalom.

1910. február 22-től 1910. február 23-ig.

Érkezett Elszállított

métermázsza

Buza	411	5279
Rozs	416	—
Árpa	2029	—
Zab	1533	—
Tengeri	205	—
Liszt	—	24719
Korpa	—	4481

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetségi gabonarakrtárak gabona és őrlemény forgalmáról és készleteiről

1910. február 12-től február 19-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Liszt	Korpa
mennyisége métermázsákban							
I. Készlet és forgalom.							
Készlet 1910. február 12-én	552807	199248	180368	164984	110671	129435	62437
1910. febr. 12. febr. 19.	15977	591	4354	4601	13245	10815	1338
1910. febr. 12. febr. 19.	82616	13666	11022	9340	19667	3210	919
Készlet 1910. febr. 19-én.	486168	186173	123700	160245	104249	137040	62854

II. Az 1910. február hó 19-én megállapított készletek részletezése.

A) Nyilvános áruraktárak.	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Liszt	Korpa
Bács	18421	4700	500	31828	15079	—	—
Bartóújfalva	831	2733	4658	1775	102	—	—
Békéscsaba	45788	731	1326	2715	1225	9214	—
Bressó	8065	4782	1513	13547	4847	—	—
Budaörs	224874	12435	17368	5857	1297	50780	35158
Csáktornyai	6932	3683	1074	5469	201	1677	871
Zegled	3992	5594	1242	2198	788	176	1209
Déreczen	11141	21769	1060	5648	75	468	6208
Érminhályfalva	616	7690	921	827	2217	—	100
Érnye	46871	530	12431	10445	42367	23514	—
Győr	53	1503	3067	312	907	419	—
Kába	2102	745	972	267	54	—	100
Karczag	7180	394	1474	540	362	1829	968
Kassa	1667	4398	4268	588	99	7250	1976
Kisújszállás	854	195	1210	480	32	—	—
Kisvárd	7368	17074	1850	2470	—	—	38
Kolozsvár	—	—	—	—	—	—	—
Marosludas	11085	301	23	5069	1186	64	—
Marosvásárhely	10172	1052	887	527	202	586	—
Mátészalka	1827	11402	969	3320	714	—	—
Mezőkaszony	—	—	—	—	—	—	—
Mezőtúr	—	—	—	—	—	—	—
Miskolc	3948	345	1320	361	341	—	256
Nagybacska	3418	1243	934	5467	9594	—	—
Nagykanizsa	8073	5788	15922	1081	261	—	—
Nagykaroly	2100	7583	1550	2908	707	—	—
Nagyszalonta	212	3193	1667	4537	41	18008	2977
Nagyzeben	10137	1602	126	2362	802	—	1004
Nagyvárad	5087	2553	8244	844	—	1302	4820
Nyíregyháza	8952	40223	2520	1193	147	2166	—
Nyitra	—	—	—	—	—	—	—
Pancsova	2121	—	—	—	4713	—	1620
Pozsony	660	661	18160	125	—	385	—
Szarvas	320	91	774	595	453	18	209
Szatmárnémeti	6583	14724	1149	7490	359	—	—
Szeged	408	458	1073	—	610	853	—
Szoboszló	1213	291	3225	207	11	—	—
Szombathely	1290	938	5254	7422	306	1447	429
Temesvár	8159	425	2318	8241	406	1742	2700
Versecz	7684	236	2352	2420	5644	2332	14
Eszék	—	—	—	—	—	—	—
Sziszek	132	—	1250	11637	6717	1751	—
Zágráb	—	—	—	—	—	—	—
Zimony	2737	—	—	—	—	—	390
B) Szövetkezeti gabonarakrtárak.	2260	4098	268	520	181	1194	1358

Értéktőzsde.

Az értéktőzsde nyugodt. Az előzőzsde megnyitása előtt az ultimóprolongálással voltak elfoglalva, amely változatlan multkorai díjtételek mellett gyors befejezést nyert és így ma az összes értékek már prolongálva kerültek forgalomba. A helyi értékek piacán a Leszámitoló bank iránt oly kevés érdeklődés mutatkozott, hogy egyetlenegy üzletkötés sem fordult elő benne. Ellenben a Kereskedelmi Bank élénken volt keresve és 3675 koronáig javította az árfolyamát. Jó vételkedv mutatkozott továbbá az Agrárbank és a Hermes részvényeiben, amelyek közül különösen az utóbbi 20 koronával emelkedett. Ezzel szemben esökkenő irányt követett a Magyar Villamossági és a Drasche, amely utóbbi tegnap óta 14 koronával ment vissza. Az alább felsorolt értékeken kívül köttetett ma: Hazai bank 292—293 koronán, Kereskedelmi r.t. 728—730—726 koronán, Agrárbank 474—478 koronán, Adria 449—450—448 koronán, Magyar Villamossági 434—431.50—433 koronán, Budapesti Villamossági 595—590—591 koronán, Egyesült téglá- és cementgyár 322.50—323 koronán, Drasche 592—583 koronán, Salgó 636—635 koronán, Hermes 390—420 koronán, Ganzgyár 3140 koronán, Ruggyanta 451—452 koronán.

Az előzőszen előfordult kötések: Osztrák hitel 676.25—676.75—676, Magyar hitel 817.50—816.25—816.50, Államvasut 759—760, Jelzálogbank 485.50—486.50, Rimamurányi 660.50, Közúti 700—700.50—698.25, Magyar koronajáradék 93.30 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Osztrák hitel 676—675.50—675.75, Magyar hitel 816, Államvasut 760, Jelzálogbank 485.50—485, Közúti 699—698.25, Városi villamosvasutak 329.— K.

Utóelőszde délután 4 órakor: Osztrák hitel 675.25, Magyar hitel 815.50, Leszámitoló 553, Jelzálog 484.75, Államvasut 759.75, Városi 328.50, Közúti 699.25, Rimamurányi 660.50.

Bécsi gabonátözsde.

Bécs, február 24. (Saját tudósítónktól.) A külföldi mértékadó tőzsdéken lanyha volt az irányzat és erre az itteni piac is bágyadt magatartást követett. Buza, rozs és zab 5 fillérrel olcsóbb lett, árpa irányzata bágyadt, ára nem változott, tengeri tartott. Egyáltalán semmi czikkben nem fejlődhetett ki jelentékenyebb forgalom.

Jegyzetelt buza: tiszavideki 14.70—15.05, bánáti 14.45—14.80, mosoni 13.70—14.10, tótfelvidéki 13.65—14.15, déliavasuti 13.70—14.15, marchfeldi 13.50—13.80, romániai 14.45—14.70, orosz 14.05—14.45.

Ross: tótfelvidéki 9.50—9.65, csepeli 9.40—9.55, pestinegyei 9.60—9.70, déliavasuti 9.45—9.60, különféle magyar 9.35—9.55, osztrák 9.35—9.60.

Árpa: morvaországi 8—8.35, marchfeldi 7.30—7.60, bécsvidéki 7.60—8.35, csepeli 6.10—7.20, tótfelvidéki 6.90—8.10, győri 6.90—7.10, közpudnai ártományok 7—7.25, déliavasuti 7.10—8, északmagyarországi 6.65—7.25, tiszavideki 6.25—7, malata 7—7.20, takarmány 6.50—6.90 K.

Magyar tengeri 6.70—6.95, Cinquantin 8.55—9, Magyar zab 7.80—8.35, válogatott 8.35—8.65, cseh, orosz 7.50—7.75.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, február 24. A belpolitikai zavarok miatt a spekuláció a mai előzőszen magyon tartózkodóan viselkedett, de azért a szilárd alapirányzat nem ment veszendőbe. Jelentéktelen üzlet mellett a vezetett árfolyamok megerősítették a tegnapi nívaujukat. Érdeklődés mutatkozott 3 százalékos déliavasuti elsőbbség, koronajáradékok és galicziai Kárpát-petroleumrészevényei iránt. A déli tőzsde megnyitáskor a forgalom nyugodt, az árfolyamok tartottak. Később üzletlenség állott be. Berlin nyugodt irányzatot jelentett. Csak déliavasuti részvényekben mutatkozott némi élénkség berlini vásárlásokra.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 675, Magyar hitel 815.10, Laenderbank 505.25, Államvasut 757.50, Déli vasut 127.75, Alpesi 738.50, Galicziai Kárpát-petroleum 871, 3 százalékos déliavasuti els. 278.25, Magyar koronajáradék 93.25, Török sorsjegy 234.75 K.

Egy óra 30 perczkor: Osztrák hitel 675.50, Magyar

hitel 816., Anglo 317.50, Bankverein 553.75, Földhitelintézet 1087, Laenderbank 505.15, Unionbank 604, Államvasutak 759.50, Déliavasut 128, Dunagőzhajózás 1085, Alpesi 738.50, Rimamurányi 661, Török sorsjegy 234.50, Orosz járadék 103.—, Török sorsjegy 234.50, Orosz járadék 103, Déliavasuti elsőbbség 278.50 K.

Bécs, február 24. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos aranyjáradék 114.15, Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 155.—, Magyar hitelbank részvény 815.—, Magyar leszámitoló és váltó részvény 552.—, Rimamurányi 660.—, Magyar cukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság —.—, Magyar koronajáradék 93.30, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény 94.—, Magy. nyereség-kölcs. sorsjegy 216.25, Kassa-Oderbergi Vasutészv. —.—, Magyar jelzálogbank 485.25, Magy. kereskedelmi bank —.—, Az irányzat kedvtelen.

Bécs, február 24. (Osztrák értékek zárata.) 4.2 százalékos papírjáradék 95.30, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 117.45, 1860-as sorsjegy 171.10, Osztrák hitel-sorsjegy 533.—, Angol-osztrák bankrészvény 317.25, Bécsi Bankverein 553.25, Osztrák magyar bank —.—, Déli vasut 127.—, Dunagőzhajózási társ. 1080, Dohány részv. —.—, Cs. k. arany (vert) 1138, Német bankv. 117.53, Osztr. Lloyd 557.— 4.2 száz. ezüst jár. 95.30—99.20, Osztr. Koronajáradék 95.30, 1864-es sorsj. 324.50, Osztrák hitelintézeti részvény 675.—, Union-Bank 613.60, Osztrák Laenderbank 504.40, Osztrák-magyar államvasut 758.50, Elbevölgyi vasut —.—, Alpesi részvény 738.—, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.37, Lipótkohó 509.—, Török sorsjegy 234.25.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, február 24. (Értéktőzsde.) A mai forgalom a newyorki gyenge irányzat hatása alatt újból szűkebb határok közé szorult és ennek megfelelően az árfolyamok ingadozása túlnyomórészt csekély gyengülések mellett jelentéktelen volt. Bányáértékek közül a Laura-kohó értékei, amelyek 1 1/2 százalékkal olcsóbban indultak, az üzleti helyzetéről szóló kedvező hírekre erősebb kínálat tárgyai voltak, míg phönixrészvények a társaság jó üzleti következtében szilárdak voltak. Nagyobb kereslet volt bécsi hatás alatt Déli Vasut iránt is. Járadékok igen csendesek voltak, csak 1902. évi oroszok voltak valamivel gyengébbek. A további folyamatban az értékek általában tartottak maradtak, a német kolonizációs részvények kivételével, amelyek erősebben kínáltak, miután állítólag egy délnyugatafrikai vállalat szintén pályázik a gyémántaknázásra. Hivatalos zárlat után a kolonizációs értékek esökkenése általános gyengülést vont maga után. A készpénzpiac ipari értékei túlnyomórészt alacsonyabban jegyeztek. Napi pénz 2 százalékos, ultimópénz 3%, magánleszámitolási kamatláb 3 százalékos.

Berlin, Február 24. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék —.—, 2 százalékos osztrák aranyjáradék 100.20, osztrák hitelrészvény 212.20, Déli vasut 23.90, orosz bankjegyek

416.70, 4 százalékos új orosz kölcsön 91.20, Disconto Commandit 197.60, Dinamittruszt 179.80, Harperi 204.60, Unifikált török járadék 95.10, 4.2 százalékos ezüst jár. 95.20, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.90, Magyar koronajáradék 93.20, Osztrák-magyar államvasut 162.20, Bécsi váltóár 850.—, Olasz járadék —.—, Ált. villamos-sági Edison 262.10, Gelsenkirchener 215.10, Laurakohó 214.70.

Frankfurt, Zárlat. Febr. 24. 4.2 száz.-os papírjáradék —.—, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 100.20, Magy. ar.-jár. 95.85, Osztr. hitelint. részv. 212.40, Osztrák-magyar államvasut 162.—, Eszaki nyugati vasut —.—, Bústi-hradi vasut —.—, Londoni váltóár 204.27, Bécsi Bankverein 141.—, Villamos részvény —.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön —.—, 4.2 százalékos ezüstjáradék 99.40, Osztrák koronajáradék 95.50, Magyar koronajáradék 93.35, Osztrák-magyar bank 127.90, Déli vasut részvény 24.30, Elbevölgyi vasut —.—, Bécsi váltóár 850.33, Párisi váltóár 812.33, Union bankrészvény —.—, Alpési részv. —.—.

Hamburg, (Zárlat.) Február 24. 4.2 százalékos ezüst járadék 99.—, 1860. sorsjegy 174.—, Déli vasut 23.60, 4 százalékos aranyjáradék 99.80, Osztrák hitelrészvény 212.60, Osztrák-magyar államvasut —.—, Olasz járadék 104.70, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.80 Szilárd.

London, február 24. Angol consol 81 1/2/16.

Páris, (Zárlat.) Február 24. 3 százalékos francia járadék 98.80, Osztr. aranyjáradék 102.45 Magyar aranyjáradék 98.10, 5 százalékos boigár kötvény 1896.évről 500.— 3/4 százalékos Olasz járadék 104.30 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 292.—, 5 százalékos marokkói járadék 523.—, 4 százalékos 1890. román kölcs.—, 4 százalékos amort. román jár. 1905.—, 5 százalékos orosz járadék 104.90, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 99.50, 4 százalékos spanyol jár. 96.60 4 százalékos unifikált török jár. 95.82, Török sorsjegy —.—, Török dohányrészvény 393.— Osztrák földhitelintézet —.—, Osztr. Laenderbank 547.— Magyar jelzálogbank —.—, Banque de Paris 1770, Banque Ottomane 710.—, Osztrák-magyar államvasut —.—, Déli vasut 431.— Meridionalvasut 680.—, Hartman gépgyár 576.— Rio Tinto 1942, Suererie d'Egypte 56.—, Tula 373.— Urkányi köszén 181, Chartered 45.50, De Beers 484.—, East Rand 134.50, Jagersfontein 235.—, Trans. Land Comp. 80.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.37, Váltó német piacokra (rövid) 123.—, Váltó Bécsre (rövid) 104.68 Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó rövid 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csekk Londonra 251.80. Magánkamatláb 2 1/4 Szilárd.

Üzleti tudósítások.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közböghid igazgatósága.) Február 24. Előző napi eladatlan maradvány 348 drb sertés, 60 drb süldő, 2 drb malacz. Pótelhajtás 8 drb sertés. Mai felhajtás 631 drb sertés, 69 drb, összesen 987 drb sertés, 129 drb süldő, 2 drb malacz. Eladottat 948 drb sertés, 30 drb süldő. Mai maradvány 39 drb sertés, 99 drb süldő, 2 drb malacz.

Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: fiatal nehéz 300 kilogrammon felül életsúlyevonással 151—154 fillérig, fiatal közép 220—300 klg.ig életsúlyevonással 164—176 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogramm felelőnissal 166—176. Huszsertés, belföldi süldő 130—141 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként.

Table with multiple columns: BUDAPESTI ÉRTEKTŐZSDE, Mai záró árfolyam, Államadósság, Záloglevelek, Elsőbbségek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gözmalom, Iparvállalatok, Kőszelvények, Sorsjegyek, Pénzmenek és váltók. Each section contains a list of financial instruments and their corresponding prices in Pénz and Ár.

előszóban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Budapesti vágómarhavásár.

Február 24. Vágómarhák: Felhajtás: Magyar bika 215 drb, magyar ökör 2454 drb, magyar tehén 1026 drb, magyar bivaly 124 drb. Boszniai növendékmárha 20 drb. Pótfelhajtásra bejelentve 29 drb. Összesen 3868 dr. — Arjegyzések: nétermázsánként előszóban, levonás nélkül, vágómarhákért: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 68.—75.— koronáig, kivételesen 83.— koronáig, középminőségű 52.—66.— koronáig, silány minőségű 46.—50.— K-ig. Magyar parasztmárha, jobb minőségű 50.—56.— K-ig, silány minőségű 44.—48.— K-ig. Tarka hizott ökör, legjobb minőségű 72.—84.— koronáig, kivételesen 88.—92 koronáig, középminőségű 56.—70.— koronáig, silányabb minőségű 46.—54.— koronáig. Bika jobbminőségű 58.—70.— koronáig, kivételesen 74.— koronáig, silányabb minőségű 46.—56.— koronáig, bivaly 36.—48.— koronáig, kivételesen 52.— koronáig. Magyar tehén 42.—56.— koronáig. Tarka tehén 44.—68.— koronáig, kivételesen 72.— K-ig, ki- csontozni való marha 32.—42.— koronáig. Növendékmárha 44.—56.— K-ig. Mind 100 kilonként előszóban. A felhajtás 100 darabbal nagyobb volt a múlt hetinél s a szükségletet túllépte, emétfogva az irányzat igen lanyha volt, az árak 3—4 K-val mm-ként csökkentek; néhány száz darab eladatlanul maradt. Konzervgyártási célokra a jövő héten is fognak vásárolni.

Budapesti szurómarhavásár.

Február 24. Felhajtott: 323 drb élő borjú (közte 92 rugott), 3 drb leölt borjú, 70 drb élő bány, 1685 drb leölt bány. Arjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 94—102 fillérig, kivételesen 104 fillér, középminőségű élő borjúkért 84—92 fillérig, leölt borjúkért 92—108 fillér, silány és rugott borjúkért 44—60 fillérig, kilogrammonként (levonás nélkül) élő bányokért 12.—24.— K, leölt bányokért 10.—17.— K páronként. Az irányzat lanyha volt, a borjúárak ismét 4—6 fillérral kgr.kint hanyatlottak, a bányárak esése 1—2 K páronként.

Bécsi szurómarhavásár.

A mai vásárra felhozta: 4840 drb borjút, 1455 drb fiatal sertést, 2201 levagott sertést, 434 darab levagott juhot, 2032 drb bányt. Eladási árak kilogrammonként: Levagott borjú 96—124 fillér; elsőrendű 128—142 fillér; legeleje 144—152 fillér, élő hussértés 110—136 fillér, élő zsír, sertés 132—144 fillér; levagott hussértés 136—140 fillér, levagott hizott sertés 130—156 fillér, könnyű sertés 156—160 fillér; elsőrendű süldő 136—160 fillér; levagott juh 80—104 fillér; bány 22—44 korona páronként.

Heti lóvásár.

Február 24. A Tattersall telepen ma megtartott lóvásárra felhajtottak 439 drb első osztályú és 625 má. sodosztályú, összesen 1064 lovat. Eladtak 720 lovat. A főváros lóvágóhidja részére megvettek 136 lovat 80—116 korona között váltakozó áron.

IDÓJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az idő országszerte száraz és napközben inkább felhőtlen volt s csak ma reggelre mutatkozik nyugatról bomlás. A hőmérséklet általában emelkedett, úgy hogy a magas hegyvidékek kivételével éjjeli fagy sem volt sehhol. A napi hőmérséklet 6 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$ fokkal magasabb a normálisnál. A maximum 17 C. volt Eszéken, a minimum —2 C. Kolozsvárott és Botfalun.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Lényegtelen hőváltozás és helyenként esapadék várható. (Sürgöny-progn.: Enyhe, elvélve esapadék.)

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet	
						max.	min.
A-Szalóna	6.60	4.4	N	3	4	14	3
Ungvár	6.25	5.0	NN	2	4	12	5
Késmárk	6.16	5.0	NN	2	4	12	5
Losonc	6.13	5.0	SE	1	4	14	3
Ogyalla	6.14	2.8	SN	1	4	14	3
Budapest	6.19	6.0		1	3	13	6
Hereny	6.3	1.7		4	3	12	2
Keszthely	6.31	5.0		3	3	15	4
Pécs	6.38	6.5	N	3	3	15	6
Zágráb	6.44	7.8	M	1	4	15	4
Fiume	6.60	8.4		1	4	11	7
Szeged	6.33	9.2	S	1	1	15	3
Temesvár	6.37	4.8	W	1	3	15	4
Nagyvárad	6.53	3.6	S	2	2	15	4
Kolozsvár	6.69	0.7	S	2	3	12	2
Nagyszombat	6.62	0.6	SE	1	3	13	1
Eger	—	7.8	N	1	4	12	6
Átvárályja	—	4.5	E	1	0	10	3
Salmcsháza	—	1.6	N	1	4	10	1
Konárom	—	3.0	N	3	0	8	2
Magyar-Ovár	—	3.0	NW	2	4	12	3
Sopron	—	2.2	NW	1	4	11	3
Eszék	—	1.3	NW	1	4	10	3
Cirkvenica	—	6.0		1	2	17	8
Debrecen	—	6.2	SW	1	4	13	3
Kecskemét	—	5.3	SW	2	4	15	5
Oroszáza	—	4.7	NW	3	4	13	4
Arad	—	3.0	SW	3	4	14	7
Zombolya	—	4.8	N	1	2	15	4
Versecz	—	9.6	SW	1	3	19	9
Orsova	—	5.2	SW	4	4	15	2

VIZÁLLÁS.

méter		méter	
febr. 24. febr. 23.		febr. 24. febr. 23.	
inn	Schärding 0.95 0.92	Tisza	M.-Sziget 0.58 0.42
Duna	Passau 2.55 2.47		Tekeháza 0.76 0.59
	Linz 0.14 0.25		V.-Nemény 0.88 0.53
	Bécs 0.04 0.20		Tóka 2.81 2.12
	Pozsony 1.76 1.53		Tiszafüred 2.36 2.12
	Komárom 3.04 2.78		Szolnok 2.42 2.63
	Budapest 2.43 2.34		Csongrád 2.14 2.20
	Páris 1.68 1.65		Szeged 2.51 2.63
	Mohács 2.90 2.98		T.-Becse 2.59 2.70
	Gömbös 3.86 3.98		Titel 3.75 3.85
	Ujvidék 3.50 3.62		Ondova Hoór 0.12 0.60
	Pancsova 3.90 3.96		Tapoly Bárfa 0.80 0.80
	Orsova 3.88 3.94		Bodrog Ladmoza 3.98 3.86
Morva	Morvafalu 2.54 2.49		Sajó Zsolca 2.60 2.86
Vág	Zsolna 1.56 1.20		Hernád H.-Németi 1.32 1.40
	Trenosán 1.11 1.38		Berettyő Margitta 0.11 0.12
Rába	Szered 2.04 1.68		B.-Ujfalu 0.37 0.40
	Szt.-Gothárd 0.18 0.26		Körös Csucs 0.32 0.38
	Sárvár 0.69 0.83		N.-Várad 0.01 0.02
	Győr 2.81 2.70		Belényes 0.38 0.38
Dráva	Várasd 1.65 1.72		Tenke 0.12 0.10
	Zakány 0.22 0.40		Garabonc 0.55 0.51
	Barna 1.15 1.—		Borosjenő 0.06 0.12
	Eszék 2.04 1.84		Béka 0.84 0.88
Mura	M.-Szerdah 1.22 0.—		Gyoma 1.44 1.52
Száva	Zágráb 1.52 1.60		Gy.-Fehérvár 0.14 0.08
	Sziszek 5.98 6.72		Branyicska 0.46 0.42
	Mitrovicza 5.22 5.25		Soborsin 0.88 0.88
Szamos	Deés 0.32 0.01		Arad 0.14 0.60
	Szatmár 0.86 0.78		Makó 0.50 0.30
Kraszna	N.-Majtény 0.76 0.—		Temes K.-Kostély 0.84 0.83
Latorcza	Munkács 0.56 0.38		Kiszető 0.84 0.90
Laboroz	Hononna 0.70 0.75		Temesvár 0.48 0.48
Ung	Perecseny 0.— 0.—		Becskepek 0.27 0.24

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 24. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter ifj. Bolváry Lajos bílléli kir. járásbírósi jegyzőt a bílléli kir. járásbírósg mellett alkalmazott ügyészégi megbízottnak állandó helyettesévé, a makói munkásbiztosítási választott bíróság elnökévé Chamilla Antal makói királyi járásbíró három év tartamára; a pénzügyminiszter Strasser Izidort a nyitrai m. kir. 74. honvéd-gyalogdandárparancsnoksághoz besorozott I. oszt. számvívő altisztet ideiglenes minőségű pénzügyi irodatiszté a lipószentmiklósi m. kir. pénzügyigazgatóságához, Petrovay György eperjesi díjtalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segély-díjas pénzügyi számgyakornokká, Reintz Rezső ungvári lakost pedig ideiglenes minőségű díjtalan m. kir. pénzügyi számgyakornokká az ungvári pénzügyigazgatóság-hoz mellé rendelt számvívőéhez kinevezte.

„EGYETÉRTÉS“

politikai naplap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

Ella már elmúlt hét éves; idejére nagyon erős, fejlett gyermek volt és a kastélyban minden zugot ismert, ugyszintén a parkban is. Már körülbelül hat hónap óta tartózkodott Thorlandsban és megtestesülése az elvadult, elhanyagolt gyerekeknek, aki abban lelta örömét, hogy tehen őrzött, fákra mászott. Tom előtt ült és hi lovakon nyargalt és a főzésnél-mosásnál se lehetett.

A sárga üveg iránt táplált nagy szeretete Taffnéet teljes letargiába süllyesztette. Amíg az uraság távol volt, nem törődött semmivel és Ella létezéséről teljesen megfeledkezett.

Phöbe lusta, hanyag és kaczer teremtés volt, aki Jane szemrehányásaira azt felelte kihívó hangon, hogy őt nem szerződtették gyerekleányoknak s van neki elég dolga, nem ér rá egy vad csikót nevelni és foldozni rá. Az ő munkája azonban nagyon bizonytalan surolásokból és portörülgetésekből állt, azonkívül tarka ruhák és feltűnő kalapok össztakolásából, melylyel törbe akarta ejteni az új rendőrszolgá szívét. Így tehát Jane volt az egyetlen barátja és jóakarója a kis vadócoknak.

Ő javította ki a ruháskáit, tett rá foltot és meghosszabbította őket. Az igyekezete ugyan dicséretes volt, de meglehetősen eredménytelen, mert szerény bevallása szerint nagyon gyengén tudott „bánni a tüvel”. Azonkívül Missy nevelésén is fáradozott, amennyiben segített neki érdekes mondatokat megszerkeszteni, például: „a macska egeret fog.” Vasárnap magával vitte a templomba és együtt ültek a hátulsó padok egyikében.

Senki sem sejtette, hogy a kis kopott öltözött szegény gyermek a konyhaleány társaságában egy miss Movbray lenne a Thorlands kastélyból. Az előbbeni lelkész elköltözött, mert különben ő is, valamint a felesége, akik ismerték a fiatalon elhunyt asszonyt, pártfogásuk alá vették volna szegény, kis árváját. A jelenlegi lelkész mitsen tudott a gyermek létezéséről. Ilyen az élet! Elég, ha az emberek évek mulva a saját halottaikra gondolnak, — az idegenekre nem érnek rá.

Augusztus vége felé hirtelen élet és mozgalom költözött a csendes kastélyba. Egy levél és négy sürgöny okozta ezt a nagy felindulást. A missék jövő hétre jelezték felvételüket és egyuttal számos vendég érkezését is. Csak két napjuk volt a cselédségnek, és mennyi rengeteg dolog!

A ház, a kert, az istálló, mind, mind a legnagyobb rendetlenségben! A szobákat szellőztették, a takaróvásznakat leszedték mindenről, a park és kert utjait felfrissítettek, rengeteg virág és növény került a téli kertből be a szobákba. Mindent újra megtisztítottak: kocsikat, lovakat, ezüstöt, porcelánt. Mindezt egy esomó napszámos segítségével elvégezték és egy hét elteltével az urasági lak teljesen megváltozott. Mindenféle új dolgok kerültek elő, végül az összes ablakokra tiszta függönyök, mert miss Movbraynak Thorlands urudjének éles volt a szeme és még élesebb a nyelve.

Ebben a nagy sietségben, lázas kapkodásban és készülődésben teljesen megfeledkeztek a kiss Missyról. Persze ez azért történhetett meg, mert senki sem volt személyesen megbízva vagy felelős a gyermekért.

Jób az ezüstért, Jackson az istállóért, Grand a kertért, Taffné a házért volt felelős, de a gyermekért senki! Mivel az idő gyönyörű volt, a kicsike minden időt kint töltött a szabadban. Az erdőben csatangolt a barátnőivel, a portás gyermekekkel, akikkel gyakran enni is kapott. Nixonné, aki vála-

mikor második konyhaleány volt a kastélyban, őszintén sajnálta a kis elhagyott teremtet, s bár nagyon jól tudta, hogy a kicsike nem való a gyermekekhez, mégis mindig szívesen látta. Ezek alatt a lázas munkanapok alatt még Jane is megfedkezett Missyról.

A londoni, finom, új szaltácsnó és az új, szemtelen konyhaleány teljesen megzavarták a szegény teremtet fejét. Az éléskamrába készítettek a gyermeknek egy tányérban eledelet, és ha nem teszik az asztalra, akár valami kis kutya, vagy kis macska ételének gondolhatta volna az ember! Estére egy csésze tej és darab kenyér volt odatéve s a kis csavargó, ha megéhezett, bemeat — akár csak egy kis háziállat — megette az odatett ételt s aztán ismét elsiett, hogy a Nixongyerekekkel találkozzék. S mire bealkonyodott, holt fáradtan bemászott az ágyába.

HATODIK FEJEZET.

Egy nap Missy diót szedett a Nixongyerekekkel s csak délután tért haza. A ruhája el volt tépve és szánalmas látványt nyújtott. A haja vadul, kócosan az arcába esüngött és a vállára a szalmakalapnak a teteje biányzott, ott is kibugygyant egy haj-esomó; a csupasz karok, a nyaka mahagoni színűre sült. A borókabogyóktól piszkos kötény czafrangokban függött rajta. Ebben az állapotban egyszerre megragadta egy szépen öltözött idegen komorna és úgy, ahogy volt, becipelte a kis szalonba három hölgyhöz. Az első pillantásra felismerte a nővéreit, Augusztá a teát készítette, egy öreg kicsiny asszony is volt ott, hosszú orra és vöröses hajfürtökkel, nagy pápaszemmel az orrán. Ezt nem ismerte.

— Teremtő isten! — kiáltotta Augusztá rémülten, miálatt letette a tejszínes kancsót és felkelt. — Ki ez? Mi? Csak nem akarja azt mondani, hogy ez a rettenetes teremtet, Ella?

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Péntek, 1910. február 25-én.

NEMZETI SZINHÁZ

Ismerd meg magad.

Színmű 3 felvonásban. Irtá: Paul Hervieux. Fordította: Ambrus Zoltán.

Személyek:

Sybelan Gát
Clarisse P. Márkus
Pavai Odry
Jean de Sybelan Garamszeghy
Doncieros Mihályi
Anna Viktória M.
Inas Nárcisz

Kezdeté 1/2 8 óraker.

VIGSZINHÁZ

A masamód.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá: Heltai Jenő.

Személyek:

Graf Rátóti Ivan Fejleszt
Adam Béla Hegedűs
Mak István Szerny
Artur Tanyai
Szakacs Vendrei
A direktor M. Harmath
Boja Irén Kornay B.
Kranz Klári Hegedűsné
Racz Elza Komlós I.
Ozv. Adámné Kiss I.
Berényi Sarkadi
Malame Zéline Haraszthy
A söffér Győző
Főpinczér Bardi

Kezdeté 1/2 8 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ

A kuruzsló.

Színmű 3 felvonásban. Irtá: Földes Imre.

Személyek:

Ozv. Horváthné T. Halmy
Ilma Ianya Nagy Teréz
Tordai Dezső Csontos
Csáthyné Mészáros G.
Schilling Váro
Rostay dr. Sebeslyán
Fejér dr. Pártos
Zsámfy Z. Molnár
Ira Papp
Vida Józsa Csataj J.
Vodór Kajetán Papp
Atáline Körmeny
Kovácsné Loránt I.
Veréb P. Tarnoki
Veréb Dobi
Egy hölgy Zala K.
Pápaszemes ur Körfy G.
Terka, cseléd Réthy
A gróf Tóth Irma
Középkeru ur Tarnai
Czobor

Kezdeté 1/2 8 óraker.

URANIA SZINHÁZ

Blanche Toutain Francia szín-
művészt e órában.

L'Amour veille.

VIRASZT A SZERELM.

Kezdeté 1/2 8 óraker.

APOLLO-PROJEKTOR

Telefon 68-39.

Az Isteni ítélet. Elhamar-
kodott elbocsátás. — Ver-
bocsátás.

Jersey szigetén.

Kanada telen. — Az asz-
faltetyár.

Lehmann ur háiba megy.

Tenger moraj. — A szere-
lem öröklje.

Mózes születése.

(A Mózes születése és élete
című előadás első része.)

M. KIR. OPERAHÁZ.

Bohémélet.

(Jelenetek Henry Murger. »La
Vie de Bohème«-ből.)

Dalmű négy képen. Zenéjét
szerzette: Puccini Giacomo. Szó-
vegét irták: Giacosa és Ulica,
fordította: Radó Antal.

Személyek:

Rodolpha Kőrcsey
Shaunard Takacs
Marcel Dalmok
Colline Kornai
Musette Szoyer
Nimi Szamosi
Alcindor Szendrői
Benoit Hegedűs

Utána:

Táncgyűveleg.

Koreográfiáját szerzette és betá-
nította Guerra Miklós balletmester.
Zenéjét összeállította Szikla Adolf

Kezdeté 7 óraker.

VARSZINHÁZ

Pry Pál.

Vígjáték 5 felv. Irtá: John Poole.
Fordította: Csiky Gergely.

Személyek:

Hardy Ujházi
Hardy Frank Bónis
Witherton Gabányi
Willis Garamszeghy
Stanley Abonyi
Eliz Várady A.
Harry Horváth
Pry Pál Rózsahegy
Sudléné Szacsavayné
Phebe Nagy I.

Kezdeté 1/2 8 óraker.

KIRÁLY SZINHÁZ

Luxemburg grófja.

Operett 3 felvonásban. Irtá:
Lehar Ferencz.

Személyek:

Luxemburg grófja Király
Bazil herceg Rátkay
Staza grófné Erdei B.
Erissard Armand Kovács
Vermont Juliette Váradi I.
Didier Angéla Petráss S.
Mencskóff Szegej Sárosi
Pavlovics Pavel Tóth
Melegri Safrány
Managere Fenyvesi
Bároné Saári R.
Saville Csizsér
Boulanger festő Balázs
Marechal Patai
Sidonie Németh E.
Anrelia modellék Csizsorné
Coralie Soyomné
Francis, inas Sánta J.
James, liftboy Gergely I.
Jules, főpinczér Krasznai

Kezdeté 1/2 8 óraker.

Fővárosi Városligeti Színház

Pesti zsidó.

Operett 5 képen. Szövegét irtá:
Feld Mátyás. Zenéjét szerzették:
Barna Istó, Chorin Géza és
Weiner István.

Személyek:

A cigánykirály 36. Rác L.
Dalesz Lipi Fereny
Villám Villi Vörös Ily
Kaczer Vicza Mezev I.
Hungaria T. Csige B.
Gyökér Toni Fekete
Krenk baró Thury
Gliczerint Oltó Szalay
Polacsekne Láng Etel
Weidinger bácsi Keller
Méhcske Jaszay Olga
Dr. Kaczer Elmary
Balkirályné Kelemen B.
Messenager Kattay A.
Boy-ök Szendrői J.
Radó G.

5-kép: »CHANTECHLER«

Személyek:

Kakas Fereny
Aranyfüzén Láng E.
Ház orv. kutya Szalay

Kezdeté 1/2 8 óraker.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Ma

Costantino Bernardi

vendégjátéka.

Kezdeté este 8 óraker.

Minden csütörtökön, szombaton és vasárnap dél-
utáni előadás mér- BERNARDI fellép-
sékelt helyarákkal.

Jegyelővétel délelőtt 10—1 óráig és délután
3—6 óráig a nappali pénztárnál.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 1/2 9 óraker. Kezdeté 1/2 9 óraker.

11 óraker! Önálló vámrterület! Ujdonság!

Bohózat irták: Glinger és Taussig, ford. és átdolgozta Steinhardt.

9 óraker A várva-várt pillanat 9 óraker!

Bohózat. Irták: Glinger és Taussig, ford. és átdolgozta Steinhardt.

Továbbá Steinhardt és Hunyady Emil új szülő műsorral
és elsősorú külföldi számok

Jegyek: 10-1-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. és özv. Kontiné
dohánykülönlegeségi áruházban Andrássy-ut. 29. — Eseti
pénztárnyitás 7 óraker. A remek telikertben éjféltől reggelig
tánc és cabaret. Belépő díj nincs.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Révay-utca 18. szám.

Telefon: 11-22. Telefon: 14-22.

Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor.

Az előadás kezdete 1/2 9 óraker.

11 óraker! MA! Ujdonság!

„Schmücke dein Heim“

Bohózat. Irtá: Satyr. Rendező: Werner Manó.

Ezt megelőzi 9/4 óraker:

A csoda szer

Bohóság. Irtá: Uhu. Rendező: Rott Sándor.

Jegyek kaphatók a Folies Caprice nappali pénztárnál, d. e.
9-1-ig és d. u. 3-6-ig, ugymint »Cyra« jegyirodában,
Andrássy-ut 15. és Sopronyi nagyteremben Rákóczi-ut 1.
12 óraker az 1-ső emeleti CASINO DE PARIS ban a
világ legelső ének- és táncszámainak fellépője.

ÖN BÉREL KIDOB

egy écska zongorát vagy pianót és
havonta 12 vagy 16 korona kölcsönját, végre pénzt kiadta,
zongorája nincsen.

HA FIZET

havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányu, leg-
modernbb érzékszervekkel szerelt zongorát
vagy pianót, nem ír alá, változ, nem állít kezest, nem
lehetővé teszi bankszövetkezetnek és állami mérs. tulaj-
donú lesz a zongora. — Ilyen ideális szözd, liberális módon
kapható kizárólagosan csak

„MUSICA“ részvény-társaság

(Igazgató: Sternberg Dezső.)

zongora előadás és kölcsönzési telepén.

Eufon toleseműkülti legtekéletesbb gramofon- és művész-
lemezek föllárúsítása.

Budapest, VI., Teréz-körut 1/a.

(Király-utca sarok, az Országos Zeneakadémia közelében.)

Telefonszám: 4-31.

Zongorák becsorolása, javítás, hangolása legkülönbenben.

Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak
a fővárosban lakók részesülnek.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 26. TELEFON 52-33.

Minden este 8 óraker

a kolosszális februári műsor.

A KIS GESÁK

operett MISS MARIE HALTON-nal a
főszerepben.

A legkacagatóbb bohózatok:

Ádám és Éva. Az anyakönyvvezető. Zsuzsu.

JENNY LILIAN, a tenger rejtelmes tündere.

Azonkívül: Solti Hermin, Gyárfás Dezső új szólókkal,
Hansi Edelweiss, Deutler Erna, Les Montez, Dajella
Totto Ruffat Boy és 16 elsőrangú slager.

Éjjeli 12 óraker a ragyogó tükörteremben ROYAL-
KABARET. — Ének- és táncelőadás. — Keringő-
verseny. — Czigányzene reggeli 5 óráig.

Budapesti Cabaret BONBONNIÈRE

Teréz-körut 26. Telefon 52-33.

Kezdeté 9/4-ker. Teljesen új februári műsor.

A MONTMARTRE-ON (BLUETT)

A mintá-cabaret (Paródia) A háromszög (jól pályázó)
Pán és Daphnis. — Emekok, (Heltai Jenő Shakleton-fel-
olvasása) — Az eleven mozi. — Az add Minden este fel-
lépek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virág
J., Balogh B., Gond, Csabay, Kulcsinyi, Erdős, Koczán,
Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 óraker 1 és 2
koronás helytak.

Tátra Mulató

VII. ker., Király-u. 77.

A legkényesebb igényeknek is megfelelő legszonza-
ciósabb ??? Taciano ??? !!! EIGRAD
műsor! JACQUES!
a legjobb német humorista !! Cleo de Osterode!! A német
előadó művészet nagymestere. !! Eache Idealt! Indul
Pagod táncosno 3 néger boys-sal. Rolly Berté bravour éne-
kesné. Ada Purette dan sourette. Hedy Silvano etoille
francise. Mark Ein Pechvogel. Iredell bo-
Fery sourette. — Szemléltetés. Kezdeté 3 óraker.
Pénztárnyitás 5 óraker. Telefon: 15-10.

Szabadalom-értékesítés.

Stabenow Rudolf Prága-Zirkow-i lakos

az 5592. számú

és „Activ anyag accumulatorokhoz“

című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának

gyakorlatba vételére céljából gyárosokkal összeköt-
tést keres. Hajlandó szabadalmat esetleg el is adni,
vagy gyártási engedélyeket adni. Főbb felvilágosi-
tással szolgál a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat,
Pásztor czég, Budapest, VII., Erzsébet-körut 17.

FOGAK

onától szájpaddás nélkül, gyökér-
is fölsőleges, aranykoronák és tar-
tomások, foghuzások érzéstelenítés
Videknek 12 ora alatt kielégítet-
tégli hasznaveletetlen fog-
nyívó alakítók. u u u

Dr. Jakab fogorvos.

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 44.

Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás
és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések s korona.

DELI.

Az évad kezdetén

a nagyérdemű közönség b. tudomásra hozom, hogy egy, mint
eddig, ezután is töreksem t. megbízom mindennemű igényel-
nek megfelelni. Bankettek, lakodalmak, társas ékezesek re-
dezését lakáson kívül, valamint vidéken is vállalom. Leg-
gésőbb szervezekben hider felvágókat és meleg ékeket
helyben és vidékre is küldök. Tágas szívet terem bankettek,
bank és lakodalmak rendezésére helyiszereben a nagyérdemű
közönség rendelkezésére áll. Kávéházam és vendéglám-
ben délután és este nagyzerű kvartett-zene szóra-
koztatja mélyen tisztelt vendégeimet.

Kiváló tis telettel

DELI S.

vendéglő és kávéház.

Színház után friss vacsora. — Polgári árak!

Heti műsor:

1910. február hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Varszinház	Vigszinház	Magyar Színház	Király-Színház	Urania	Fővárosi Város- ligeti Színház
26 Szombat	d. n. este A nagyasszony	Nemo	—	A masamód	Gigesz és Tudó	Jánoska Luxemburg grófja	Le Monde ou l'en s'ennie (Ahol unakozna)	A pesti zsidó
27 Vasárnap	d. n. este A nagyasszony.	Brassbound kapitány megterese A nagyasszony.	Istenek alkonya	—	A makranczos hölgy A masamód	Hivatalnok urak Luxemburg grófja	—	Erdészleány A pesti zsidó

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.
AUFRECHT és GOLDSCHMIED betéti
 Budapest, VII., Rákóczi-út 30. ajánlja

Pieper Nikolas Automata pisztolyt.
 Csak elsőrangú gyártmányokat tartunk raktáron.

A Browning-pisztoly tökéletesítése 6,35 mm. Browning-patronok használata készült. Legfőbb előnye, hogy szabadkézzel minden számszám nélkül egy fogással szétszedhető, ennek következtében tisztántartása és kezelése sokkal könnyebb. Baleset, egy pontosan működő biztosíték következtében, mely a kakasra irányul, ki van zárva. A mellényzsebben elfér.

Ára 80 Korona. **Havirészlet 4 kor.**
 12 havi egyenlő részletre 72 Korona.

Levegőadó és hosszank beküldendő.

Megrendelési ív.

Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél
 Budapest, VII., Rákóczi-út 30. szám.

Ezennel megrendelem Pieper Automata-pisztolyt... korona árban, fizetendő... kor. havi részletekben... tól kezdve, Budapesten, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi

Lakhely: _____
 Kelet: _____
 Név és foglalkozás: _____

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

Dr. Göllis-féle emésztő-por.
 (1857 óta kereskedelmi czikk.)

Étrendi szer, kitűnő hatása van a különösen nehezen emészthető ételek fölöadására, valamint az általános emésztésre és így a test táplálására és erősítésére is. Naponta kétszer használva, evés után egy kávéskanálnyit téve a nyelvre s a szokásos itallal leöblítve, kedvező befolyást gyakorol a hiányos emésztés következtében föllépő jelenségeknél, minők; gyomorégés, nyálkaképződés, székrekedés, aranyeres bántalmak, altesti pangás stb.
 Ásványvíz-gyógyomódnál mint elő- vagy utókúra, vagy egyidejűleg a gyógyomóddal kitűnő hatást fejt ki.
 Minden doboznak dr. Göllis pecsétjével és bejegyzett védjeggyel kell lezárva lenni s mindenkor határozottan dr. Göllis-féle emésztő-por kerendő a vétel alkalmával. Egy nagy doboz ára 2 K 52 fill. egy kis doboz ára 1 K. 63 fill.
 Dr. Göllis-féle egyetemes emésztő-por központi szétküldése: Bécs, I., Stefansplatz 6. (Zwettlhof). — Főraktár: Török József gyógyszer-tára, BUDAPEST, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

FILOZOFIAI IROK TÁRA
 XII. kötete.

PLATON
 válogatott művei.

III. kötet.
Symposion. Phaidros.
 Görögül fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta
Dr. Bercesényi Móricz.
 Kiadja a Franklin-Társulat.

A nagy görög művész-filozofus legnagyobb és legtöbb problémát feltűrt két dialógusa e gondos fordításban is oly elevenen hat, mint Plato idejében; a jegyzetek és magyarázatok felvilágosítást adnak minden kérdésre, mely olvasás közben fölvetődhetik.
 Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedésében (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság Budapest, VI. Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Márczius 15-iki irodalom!

- Uj szavalókönyv. Hazafias ünnepekre, iskolai vizsgálatra és egyéb alkalmakra való költemények, s kiváló köszöntők gyűjteménye, 6-12 éves gyermekek számára. A legújabb magyar gyermekköltészetből összeválogatta Havas István. Ára K 1.50
- Faughné Gyujtó Izabella: A magyar szabadságharcból. Ára kötve 2.—
 Sas Ede: Hősök hőse. 8 képm. Diszköt. Ára 7.—
 Sebők Zsigmond: Kossuth Lajos életrajza. Kötve. Ára —.60
 Rákosi Viktor: Korhadt fakeszeszek 3. ifj. kiad. Diszköt. 4.—
 Pósa Lajos: Száll az ének. Szavalni való hasz. vers. Füzve 2.—
 Diszkötésben 4.—
 Rákosi Viktor: Hős fiúk. Regényes történet a szabadságharcból diszkötésben 7.—
 Pósa Lajos: A szabadságharc hősei képek az 1848/49. szabadságharcból. Képekkel —.60
 Pósa Lajos: Haza és szabadság. Hazafias szavalmányok és költemények. —.60
 Gauss Viktor: A piros köpönyeg. Elb. a magyar szabads. Képpel —.60
 Gaál Mózes: A vasember fia. Tört. elbeszélés, képekkel 1.50
 Gaál Mózes: Bem apó. Történeti elbeszélés —.60
 Havas Mihály: A hősök. Hazafias elbeszélés, képekkel —.60
 Krudy Gyula: A komáromi fiúk. Történeti elbeszélés 1.—
 Krudy Gyula: Előre. Hazafias elbeszélés, képekkel —.60
 Lengyel Laura: Magyar hősök. Történeti elbeszélés, kép. 1.—
 Lengyel Laura: A virradat napja. Történeti elbeszélés, kép. 1.50
 Madarassy L.: A kis hadsereg. Történeti elbeszélés, kép. 1.—
 Perényi Lajos: A hazáért. Hazafias elbeszélések képpel —.60
 Tábori Róbert: Gábor Áron. Tört. elbeszélés Farkas Imre: A kapitány. Jelenet. Előadja 2 férfi és 1 nő. —.30
 Illyés Bálint: Hazafias költemények. Ára füzve 3 korona, kötve 5.—
 Ünnepi versek: Szerkeszti dr. Vajda Gyula. Szavalókönyv. Iskolai ünnepélyekre alkalmas költemények gyűjteménye. 2 kiadás. Ez a gyűjtemény aranykönyve a magyar ifjuságnak. Egyrészt az összes iskolai ünnepélyekre alkalmas szavaltokat csoportosítja, másrésztől remekíróink költeménye mellett az újabb magyar költészet összes nevesebb képviselőinek műveit tartalmazza. A vaskos kötet 300 költeményt tartalmaz. Ára füzve 3.—
 Diszkötésben 5.—

Singer és Wolfner kiadása
 Budapesten, VI., Andrássy-ut 16.

Választás biztosítással!

Titkos betegségek
 gyógyítására legjobban ajánlható 25 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján
Dr. KAJDACSY
 v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
 Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesztést, hólyagbaj, sebeket, bujkort (syphili-t), borbajokat, elgyengült férfit, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóbajait, ideg- és hágerincsbaj, valamint minden női bajokat.
 Rendel d. e. 9 órától d. u. 4-ig és este 7-8-ig
 Budapest, VIII., József-körút 2. szám.
 Levelekre válaszol, gyógyszerekről gondoskodik. — Levél útján is biztos gyógyít.

Polgár Sándor
 orvosi mű- és kőszerezés
 BUDAPEST,
 VII., Erzsébet-körút 50. sz.
 Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvosi, sebesít és betegápolási tárgyakban.
 Saját gyártmányu nagy, kir. szabadalmazott Polgár-féle **sérvkötő**,
 haskötő, gőresér elleni gummi-harisnya, orthopediai készülékek, műlábak és kezek stb.
 Valódi francia különlegességek F. Berguerand-féle párisi gyárból.
 Hamisítás ellen védve 16202 szám alatt.
 Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve, csak megnézendő, mely tárgy szükséges.

Hirdetések **íveteknek e lap**
lőhivataiban.

ÉVŐESZKÖZÖK
 EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL,
 DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK
 A LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN EKSZERTELEPÉN
 BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 29. sz.

VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
 ÁRUKÉZELÉS 2000 PÁRIZSAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6—C.

Akar nőülni?
Több mint 600 gazdag hölgy előjegyzésben. Urak, vagyon nélkül is jelentkezzenek azonnal:
L. Schlesinger, Berlin 18.
27457

Gyümölcsfa,
diszta, rózsaszínűekkel ingyen szolgál Weber faiskolája Békásmegyeren

Réz és vasbutor
a legolcsóbb gyári árban, rézagy 30 frt. Gyermekagy 10 frt. Angol vasagy acéllal szoronyal 20 frt. Összeszkű vasagy 3 matracozal 8,25 legjobb minőségben kapható **Weisz J.** Bpest. Andrássy-ut 77., (bejárat a Rózsá-utca) Árjegyzék ingyen. 27980

Öreg hamis fogakat,
zálogcédlákat ékszeresekről és ingóságokról, tört aranyat, régiségeket, butort és mindenféle tárgyakat vesz Wyszogrod Jakab, Nagyuvaros-utca 7., I. em. 11. Levelezőlapra jóvők. 8658

Balatonparton
alkalmas telkem van szanatóriumnak, minek létesítésére részvényeket, különösen orvosokat keresek. Ugyanott villatellék eladók. Helyben vasutállomás. Levelek a kiadóhivatalba küldendők V. V. jellege alatt. 5885

Koporsó asztalok
részere mindennemű koporsók díszítési, összes temetkezési cikkek képes árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs, Nagymező-utca E. 46. sz.

Szabók részere
mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs, Nagymező-utca 46.

Téli almát
postacsomagokint netto 2 kor., 100 kiló 30 kor., ingyen csomagolással, bérmentelenül, utánvétellel szállít Dácsék Felsőbánya. 5879

Ingyen.
függőlámpákról rajz por cselián üveg sátoóbiról ingyen árlap olcsó részletfizetésre. Ivánkovits Károly Szeged. 5871

Vasbutor.
Rézagy 35 frt, gyermekagy 11, összeszkűható vasagy 5, ágybetét vaskeretű 5,50, fakeretű 3,50, rézgarnis 2,50. Összeszkűható tábori ágy acélsodronnyal 8.—, sodronnyonlat kerítést, vaskaput legolcsóbban szállít Hicker Gy. gyára Hólió-utca 3/E. Telefon 22—66. 26975

Gyümölcsfát
olcsón szállít Papp Gedeon faiskolája Nagykőrösön. Árjegyzék ingyen. Kitértő barackklevár kilója K 1.70 5875

Balatonpart
legszebb pontján villa, mely télen is lakható, kiadó vagy eladó. Helyben vasutállomás. Ugyanott villatellék eladók. Viriuzo Vince Balatonszepezd, Zala. 5885

Csemegealmát,
diót 5 kilónként 3,60 K, barackklevárnak kilóját 2,40, mézedes szilvalekvárnak 1,20, savanyított káposztát 2 koronájával. Szabó Csongrádról.

Savanyított
káposztát hasábbal, m. kint 14 koronájával, zöld babot ecetben, savanyított paprikát, káposztát postaiúvegenként 2,40 K-ert. Szabó, Csongrádról.

Salátának
százat 3 kor., spenótnak kilóját 60 fillér előleg be-küldéssel. Szabó, Csongrádról.

100.000
Megtérült forgalomba Zilhy Ágnes szakácskönyvének 100.000-ik példány. Ez bizonyítja legjobban a könyv hasznavehetőségét. Minden háziszonyonak nélkülözhetetlen. Ara szép kötésben 4.— kor. Megrendelhető: **SINGER és WOLFNER** könyvkereskedésben Budapesten, VI. Andrássy-ut 10.

Pénzt rögtön
butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségeinkbe bizományba beraktározza

Tauber
VI. ker., Eötvös-utca 6/B. TELEFON 84—33.

+ Soványság +
Az egyedüli eredménytől kísért háziszere a dr. William Harilev tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telet testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblét. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorhajosoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kitértve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Készítő levelek minden ország-ból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, H/1. Telefon 156—80.

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol bőrgarnitúrák eladása s vétele **Wechsler Károlyné** VII., Király-utca 23. I. em. Kazinczy-u. sarok. 26821

Hurutos
bántalmak hatásos és kellemes gyógyszere a Réthy-féle cukorka, melyet pemetefülből készít Réthy Béla gyógyszerész Békéscsabán. Gyógyszertárban kapható.

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egy-letek, társulatok részere képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs. Nagymező-u. E. 46.

Asztalosok
új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a „Kegyelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62—80. Alapított 1886-ban.

Pénzkölcsönt
4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% alapon földbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra J. H. H. helyen 15—60 evig törlesztelhető. Személyhitelt tisztviselőknak gyorsan eszközözöltek. **HOFMANN JAKAB** bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a.

Ha köhög
vagy rekedt, Réthy-féle cukorkát vegyen 60 fillérért.

Zálogcédlákat
veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. **Singer Jakob** ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27653

Parlamenti
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar német levelezés-oltatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztosállás-közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küldi a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezégek-től s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamok-tól független. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át.

Tisztviselőkölcönt
előjegyzéssel és előjegyzés nélkül. Jelzalogkölcönt 60 évre az érték 75 százalékáig gyorsan és előnyösen folyósított Rigócz és Hartmann bankiroda, Rózsá-utca 29. Telefon: 94—66. Képviselők alkalmaztatnak. 28561

Zálogcédlát,
brilliantot, aranyat, ezüstöt, ékszerket és régiséget veszek és eladok. Kérésre ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—48.—

Légszesz és villamos csillárok
legelőnyösebben szereshetők be **Kulcsár Sándor** bronzáru- és csillárgyárban, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9—11.

Kézimunka
hímzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-u. 46. szám.

3—4 Korona
Állandó napl-kereset. Mindig szorgalmas egyének keresetnek egy hársnyar-kötőbe. Könyv, szép és állandó kereset saját otthonában. — Ingyen oktatás. Távolság mellette Munkájának árvétele töltök, állandóan biztosítva. Kérjen Ön azonnal ingyen utasítást, a „Magyar Keresztény Ház Igazgató” Wien, XVI/2, Fredmann-gasse 11. Kérjük a címet olvashatón írni. 70762

Technikum
Mittweida. Iráztató: A. Holzt, tanár. Nagysab technikai tanítézet elektro- és gépészmerőkök, technikusok és művezetők képzésere. Gazdagon felszerelt elektro-techn. és gépi-építő laboratorumok. Gyári tanuló mühelyek. 3610 halgató a 36. iskolai oszt. Program sár. díja: tanulási dítkár-sár által.

„Hungária” beszélő-gépek
kizárólag eredeti első-rangu gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók, **Deményi és Társa** Budapest, VI., Király-u. 76. Kérjen árjegyzékét.

Zsebnaptár!
1910. évre, 68 oldal, 100 darabot 1 korona utánvétellel küldi Wagner, Budapest, József-körút 15. sz. 28469

Pótvizsgálatra,
javítóra, póterettségre, bármilyen vizsgálatra előkészít: „Szünidei Tanfolyam” Garay-u. 6. II. 12/a.

Rizike gomba
gomba-, hus-, főzelék-, gyümölcs-konzervek, gyümölcslevek, szörpök, szépségi csemegekről kérjen árjegyzékét. Polkai konzervgyár, Barta József Felka, Szepesem. 28006

Rekord hangversenylemez legjobbak a világon!

25 cm. mindkét oldalán bejárásval K 2,50 10 db vasárlással K 2,40 — Grammofonok K 25.— 35.—, 50.—, 300.—, Fonografok Lyra K 7.— Fonograf hengerek K 1,30. — csakis utánvétellel **SCHMUTZER TESTVÉREK** gramofon és hanglemez nagyraktárban Budapest, József-körút 26/g. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Saját gyártmányú fürdőká-dak 14 kor.-tól feljebb; fűtő-kádak 60 kortól feljebb. Elválalok mindenféle kúszvattnyak és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.
LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Vesseleny-u. 61/E. Telefon 113—46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kárpitos nyergesek
részere mindennemű kellekek képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46.

Hajfestő - fésű,

egyszerű fűtéses által fest 622 vagy vöröses haját valódi szőkére, barnára vagy feketeire! Teljesen ártalmatlan! Évekig használható! — Ezek használatban. Egy darab ára 5 korona. **SCHILLER, Wien, III.E.** Király-utca 6. Számos címre- és köszönőlevél.

A címre tessék ügyelni!

VALÓ-
di francia különlegességek (óvszerek) csakis **P. Bergueran Fils** leghíresebb párisi gyártóstól legelőnyösebben beszerezhető **Polgár Sándornál** Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Diszkerkedvelők
kérjenek árjegyzékét az Első Magyar Diszfenyő Faiskolától. Tulajdonosa **Copony Ede, Körmeniden:** 120 fajta tülevölűfák, lombfák, sorfák, diszcserejék kaphatók. 5877.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása

háló-, ebédlő-, szalon, ural szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban. **GROSZ SANDOR és Társa** Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, exelött Gyár-utca. Telefon 14—09.

Zálogcédlákat
veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 736 **SCHILLER IZIDOR** ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

10 frt

havi részletfizetésre a legjobb **zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedüt**

ngyanoly árért, mintha készpénzt venné, kizárólag csakis **REMÉNYI MIHÁLY** elsősorú nagy hangszerlepez Budapest, Király-utca 58. Árjegyzék és prospectus díjtalan

BUTOR

30% megtakarítás! Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek tere 3. felemezlet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknak mahagoni és palisander butorok, ural szobák, angol bőrgarnitúrák és szalonbutorok, keleti — szőnyegek, csillárok. — Telefon 82—13.

VALÓFRANZIA GUMMIS HALHOLYAGOK
tűje 17,5 x 2,5 x 10 K-ig 3 db. legfinomabb minőségű **STERYL** GUMMIS HALHOLYAGOK NEUMANN-ÉRTSÉNYI BUDAPEST, V. KER. HÉVÉNYI-UTCA 17. 5877